

Metin Türleri - 2

1. Lisedeki edebiyat öğretmenimiz Sabahattin Eyüboğlu, bir gün Ankara'daki şairleri ve yazarları okulumuza getirmişti. Açık oturum benzeri bir edebiyat gecesi yapıldı. Cahit Sıtkı Tarancı başta olmak üzere bütün şairler şiirlerini okudular. Edebiyat konuları üzerine tartıştılar. En heyecanlıları Yaşar Kemal'di. Bir ara, "Bu okunanların hiçbiri şiir değil. Şiir halktan söz etmeli. Halkın sancısını, çilesini taşımalı." dedi. Öbürleri de ona cevap verdiler. Daha sonra bize de şiir okuttular. İlk şiirimi okurken şaşırıverdim. Öyle utandım ki kıpkırmızı kesildim. Cahit Külebi "Zararı yok, bende de olur böyle. İnsan unutulabilir. Hiç belli etmeden geçivereceksin." deyince rahatladım ve başka bir şiir okudum. O zaman alkışladılar.

Bu metnin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Haber yazısı
B) Mektup
C) Anı
D) Gezi yazısı

2. Bilgi Ağacım, Sevgili Dergim,

Seni okurken çok eğleniyorum. Bana ve tüm okuma meraklılarına dünyanın farklı köşelerinden bilgiler sunuyorsun. Derslerime başarı, bilgilerime bilgi katıyorsun. Seni çok seviyorum. Başka bir sayında yazılarımı ve yaptığım resimleri görmek dileğiyle... Hoşça kal!

Bu metnin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gezi yazısı
B) Mektup
C) Anı
D) Tiyatro

3. Bahçıvan, Akkavak köyünde doğmuş; orada yaşamıştı. Yaşamı boyunca köyünden öteye geçmemişti. Bu topraklardan ayrı kalmanın ne demek olduğunu bilmiyordu. Şu bereketli toprağın üstünde ve uçsuz bucaksız mavi göğün altında yabancı olduğu hiçbir duygu yoktu. Kendi kabuğunda yaşayan insanlara göre daha şanslıydı.

Bu metinle ilgili,

- I. Hikâye edici bir metinden alınmıştır.
II. Karşılaştırma yapılmıştır.
III. Kişileştirmeden yararlanılmıştır.
IV. Birinci kişi ağzından anlatılmıştır.

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) III ve IV

4. Aşağıdakilerden hangisi yay ayaç içinde verilen türde yazılmamıştır?

- A) Komutan — Hey, durun bakalım!
Gelin — Buyur kumandan.
Komutan — Ne yapıyorsunuz burada?
Gelin — Cepheye... Türk ordusuna cephane taşıyoruz.
Komutan — Allah emeğinizi zayi etmesin bacım, sizin hakkınızı bu millet nasıl öder?
Gelin — Şu düşmanı yurdumuzdan bir atalım da kumandan, boş ver sen bizim hakkımızı! (Tiyatro)
- B) İçimiz çirkinse sırmalar giysek süslenemeyiz. Kabalığa, budalalığa gönül vermişsek insan erdemlerine ulaşamayız. Kişi ancak kalbiyle güzel olabilir. İçindeki zenginliklerle insanların kalplerini kazanabilir. (Anı)
- C) Bulunduğu semte adını veren Anadolu Hisarı'ndan Karadeniz uçlarına doğru bir başka kaleye, Yoros'a, geçiyorum. Anadolu Kavağı'nda başlıyor yoğunluk. Yaz, sahil ve pazar... Tüm piknikçiler yollarda. Ya yerleşmişler ya yer bulma telaşındalar. Kaleye tırmanırken yol boyunca tezgâh açan köylüler dut ve erik mevsimi olduğunu hatırlatıyor. (Gezi yazısı)
- D) İçeri girdiğimde Baha Bey, yazıhanesinde oturuyordu. Yazıhane de harika! Masa, döner koltuk, mobilyalar, her şey birinci sınıf. Tahta sedir, kıymetli bir halı, ot yastıklar da vardı. Bir koltuğa oturdum. Kahve söyledi ve hemen konuya girdi Baha Bey. (Hikâye)

5. Aşağıdaki metinlerden hangisi hikâye türünün özelliklerini yansıtmamaktadır?

- A) Karanlık ve dar yollarda, ellerinde fenerle komşudan dönen kadınlara rastladı. Yavaş yavaş kasabanın dışına uzanarak Büyükçay'ın kenarına geldi. Burada uzun bir tahta köprü vardı. Havran'a ve Kemer'e gidecek arabalar bu köprünün üstünden geçiyordu.
- B) Öfke ve kin, doğruluğun sınırları dışındadır. Bu duygular mantığını kullanmayan insanların işine yarar sadece. Doğru ve temiz işler, hep ölçülü ve ağırbaşlıdır. Ölçü olmayan yerde kavga, gürültü ve haksızlık vardır.
- C) Burası beni hasta edecekti. Birden ürperdim ve ellerimi yüzüme götürdüm. Şu odada, şu kış gecesinde, şu hava akımlarının ortasında terliyordum. Terden ıslanmış saçlarıma dokundum.
- D) Gece olunca annesi o tatlı sesiyle Osman'a masallar anlatmış. Onu mutlu etmek ve rahatça uyumasını sağlamak için elinden geleni yaparmış. Uyuduktan sonra hemen yanından ayrılmaz, uykuya iyice dalmasını beklemiş.

Metin Türleri - 2

6. Öğretmen, son mektubu da zarflayıp öteki zarfların üstüne bıraktı. Zarflar ak güvercin güzelliğinde üst üste sıralanmıştı. Öğretmen kalktı, gerindi, hiç uykusu olmadığını düşündü. Ses etmeden dışarıya çıktı. Gecenin nemini yüklenmiş mindere sessizce oturdu. İbrahim Ağa'nın başının üstünde dinlenen yıldızlar iri iri parlıyordu.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Betimleyici anlatımdan yararlanılmıştır.
B) Benzetmeye başvurulmuştur.
C) Hikâye türünde yazılmıştır.
D) Anlatım birinci kişi ağzından yapılmıştır.

7. Aşağıdaki metinlerin hangisi yay ayraç içinde verilen türde yazılmamıştır?

- A) Okul yıllarında edebiyat meraklısı arkadaşlarımdan biriyle sık sık İstanbul'da buluşurduk. Bu buluşmalarımızdan birinde bana büyük bir telaşla "Halit Ziya'yı gördüm. İstanbul'a gelmiş." dedi. Ara sıra uğrayıp kitap ve dergi aldığımız bir sahaf vardı. Orada görmüş Halit Ziya'yı. Belki yine uğrar diye bir iki gün kitapçıda bekledim ama uğramadı. Çok üzülmüştüm. (Anı)
- B) VİCDANİ – Bahçemizde ardıç ve kestane ağaçları vardı, akşamüzeri Çamlıca'dan nane kokulu bir rüzgâr eserd. Ben üvezi çok severdim. (Başını kaldırır.) Siz de sever misiniz?
PROFESÖR – Rahat olun efendim. Bana soru sormak yok. Ben soracağım, siz cevap vereceksiniz. Eviniz nasıldı?
VİCDANİ – Bir cumbası vardı. Beni cumbaya oturturlardı. Beni haminnem yetiştirdi. (Tiyatro)
- C) Kuzey Kutbu'nda son 9 ayda Türkiye kadar buzul eridi. NASA'nın araştırmalarına göre Kuzey Kutbu'ndaki buzullar eskisinden daha hızlı eriyor. NASA'nın 2004 ve 2005 uydu verilerine göre Kuzey Kutbu'nun tüm yıl boyunca kalan daimî buzulları %14 oranında azaldı. NASA uzmanları bunun, Türkiye'nin yüz ölçümü kadar bir buzul kütlelerinin erimesi anlamına geldiğini belirtiyorlar. (Hikâye)
- D) Munzur Vadisi Millî Parkı'na doğru yola koyuluyorum. Vadiyi takip eden yol muhteşem. Derin bir kanyonun dibinde akan Munzur Çayı yukarıdan görülüyor. Yol, çayın delişmen sularıyla aynı seviyede seyrediyor. Burası; çengel boynuzlu dağ keçisi, ayı, kurt, tilki gibi yabani hayvanların yanı sıra bin iki yüzden fazla bitki türünü barındırıyor. Park, kamp veya doğa yürüyüşü yapmak isteyenler için harika bir yer. (Gezi yazısı)

8. Birçok üzüntüyle ettik sabahı
Haber yolladık, ümitsiz güneşe
Alıştık geceye, sevdiğim siyahı
Veda ettik kalplerimizde yanan ateşe

Bu dörtlükle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) "Kalp", "güneş"e benzetilmiştir.
B) Redif ve kafiye kullanılarak ahenk sağlanmıştır.
C) Mecazlı ifadeler kullanılmıştır.
D) Kişileştirme yapılmıştır.

9. Küçük ve şirin bir kız, Aydede'yi çok seviyordu. Sesi çok güzel olduğu için Aydede'ye her gece şarkı söylüyordu. Bulutlu bir gecede Aydede'yi göremeyen kız ağlamaya başladı. Aydede de küçük kıza göremediği için ağlıyordu.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kurgusal unsurlara yer verilmiştir.
B) Kişileştirmeden yararlanılmıştır.
C) Hikâye edici bir metinden alınmıştır.
D) Benzetmeye başvurulmuştur.

10. Aşağıdakilerden hangisi yay ayraç içinde verilen türde yazılmamıştır?

- A) İmece günü, çocukluğumun en unutulmaz günlerinden biriydi. Kızlar ve delikanlılar meydana toplanmıştı. Köyün içinde biri dolanıyor, "İmeceye..." diye bağıırıyordu. Herkes imeceye hazırlanıyordu. Derken hep birlikte tarlaya doğru yola çıktık. Ben birlik olmanın, yardımlaşmanın ve paylaşmanın ne kadar önemli olduğunu işte o gün anladım. (Anı)
- B) Sırtıma yapışmış uçuk mavi tişörtümle tüm gün dolandım tozlu sokaklarda. Yazacağım konuları düşünüp duruyordum. Derken bir anda gökyüzü kararı, şimşekler çaktı, rüzgâr tüm gücüyle esmeye başladı. Eve doğru hızla koşuyordum. Evin önüne geldiğimde şiddetli bir yağmur başlamıştı bile, oracıkta sırılsıklam oldum. (Hikâye)
- C) Günümüzde kirlilik en önemli çevre sorunlarından biridir. Kirliliğin yol açtığı en kötü sonuçlardan biri de asit yağmurlarıdır. Bu yağmurların etkisiyle ormanlar yok olabilir, göllerdeki canlı türleri tükenebilir, insanlar zarar görebilir. (Gezi yazısı)
- D) Pişekâr — Aman birader, bir tarafında bir sıkıntı filan yok ya inşallah!
Kavuklu — Yok İsmail, birdenbire ne olduğunu anlayamadım. (Tiyatro)

Metin Türleri - 1

1. Sabah erken saatlerde güneşin taze ışıkları şehrin üzerine düşerken Mihrimah Sultan Camii'nin avlusuna giriyorum. Edirnekapı Surları'nın yanında bulunan camiyi yaptıran kişi, Kanuni Sultan Süleyman'ın kızı Mihrimah Sultan. 1562-1565 yılları arasında Mimar Sinan tarafından yapılmış. İlk defa ziyaret ediyormuşçasına büyük bir hayret içerisinde avlusunda geziniyorum. Sonra içeri giriyorum. Pencerelerden zemine düşen gün ışığı eşliğinde Mimar Sinan'ın sanatını inceliyorum.

Bu parça aşağıdaki metin türlerinden hangisine örnek olabilir?

- A) Tiyatro
B) Gezi yazısı
C) Mektup
D) Anı

2. Sevgili Ziyacığım, İzmir, 13.04.1941

İzmir'de ne arıyorum diye hayret etme. Sadece askerliği yapıyorum. Herhâlde sen beni Ankara'da zannediyordun. 12 Mart'tan beri Hazırlık Kıtasındayım. Haftaya Ankara'ya Yedek Subay Okuluna gidiyorum. Burada kimle beraber olduğumu tahmin et bakalım? Aklına gelmez diye derhâl söyleyeyim: Kenan Hulûsi'yle... Hulûsi habire hikâye yazıyor. Hâlbuki ben, bir türlü kalemi elime alamıyorum. Ancak sana gönderdiğim şiiri tamamlayabildim. Bu şiiri Muhtar'a verirsin, mümkünse bir sayfada yayımlamasını rica edersin.

Bu metnin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gezi yazısı
B) Anı
C) Mektup
D) Tiyatro

3. Budapeşte'yi dolaşırken bu şehrin en bilinen simgeleri olan heykeller, her köşede karşımıza çıkıyor ve bizi selamlıyor. Burada adımbaşı heykelle karşılaşsak da "Küçük Prenses" heykelinin yeri bambaşka. Tramvay hattı üzerindeki bir durakta bulunuyor bu heykel.

Bu metnin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gezi yazısı
B) Tiyatro
C) Masal
D) Anı

4. Şekerin az bulunduğu yıllardı. Görev yaptığım köyde bir eve konuk olmuştum. Çayın ikram vakti gelince evde bir telaş başladı. Bu telaşın sebebi sonradan anlaşıldı. Ev sahibi, şekerin olduğu sandığın anahtarını nereye koyduğunu unutmuştu. Anahtarı bulamayınca sandığın kilidini kırıp şeker çıkınına sandıktan çıkardılar.

Bu metnin türüyle ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi doğrudur?

- A) Gezilip görülen yerler ve o yerlerle ilgili izlenimler anlatıldığı için gezi yazısıdır.
B) Sahnelenmek amacıyla yazılmış bir oyun olduğu için tiyatrodur.
C) Yaşanmış bir olay, üzerinden zaman geçtikten sonra anlatıldığı için anıdır.
D) Bir düşünce, duygu veya dileğin uzakta bulunan bir kişiye iletilmesi amacıyla yazıldığı için mektuptur.

5. Gezi yazısı bir yazarın gezip gördüğü yerleri ve bu yerlerin insanlarını, yaşantılarını, geleneklerini, yapılarını anlattığı yazı türüdür.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi gezi yazısından alınmış olabilir?

- A) Gelişen teknoloji sayesinde akıllı telefonlar, günlük hayatımızda önemli oranda yer almaktadır. Bazı konularda kolaylıklar getirirse de olumsuz etkilerinin de görüldüğü bir gerçektir. Özellikle çocuk ve gençler üzerinde birçok olumsuz etkisinin olduğu çeşitli araştırmalarla saptanmıştır.
B) Ürgüp'e vardığımda sanki bir masal âlemine giriş yaptığımı hissettim. Peribacalarını görüp de bu hisse kapılmamak mümkün mü? Hayranlığımı bir kat daha arttıran ise Göreme Açık Hava Müzesi oldu. Burada saatlerce vakit geçirerek doğa harikaları ile tarihin aynı noktada bulunduğu bu olağanüstü mekânın tadını çıkardım.
C) Gün yeni ağarıyordu. Yıpranmış ağılarını, soğuktan çatlamış elleriyle balık avına hazırlamaya koyuldu. Bugün ne kadar balık avlayabileceğini düşündü bir süre. Denize baktı sonra uzun uzun. Umutlandı. Ne olursa olsun ekmeğini çıkaracaktı bugün mavi sulardan.
D) Düşüncelerimi kâğıda dökmek bana öyle iyi geliyor ki... Ne zaman bir derdim olsa, içim sıkılsa üç beş satır bir şeyler karalamaya başlıyorum. İçimi anında bir huzur kaplıyor. Size belki de anlamsız geliyor söylediklerim. Ama siz de denerseniz ne demek istediğimi gayet iyi anlayacaksınız.

Metin Türleri - 1

6. Aşağıdakilerden hangisi yay ayaç içinde verilen metin türüne örnek olamaz?

- A) İzmir'e 120 kilometre mesafedeki Ödemiş ilçesine bağlı Birgi'ye ulaştık nihayet. Birgi MÖ 750 yılından bu yana yerleşim yeri olarak kullanılıyor. Yüksekliği 2 bin metreyi geçen Bozdağ'a sırtını dayayan ve karşısındaki ovaya hâkim konumu nedeniyle tarihte dış tehditlere karşı güvenli bir merkez konumunda olan Birgi, su kaynakları ve verimli topraklarıyla binlerce yıldır yaşam alanı olarak varlığını sürdürüyor. (Gezi yazısı)
- B) Zekiye — Efendim.
Sıtkı Bey (Yüzüne bakarak) — Sen kimsin?
Zekiye (Telaş ile) — Âdem.
Sıtkı Bey — Adın nedir?
Zekiye (Kendini toplayarak) — Âdem efendim. (Tiyatro)
- C) Kültür, bir toplumu ya da toplumsal bir grubu tanımlayan belirgin maddî, manevî, zihinsel ve duygusal özelliklerin bileşiminden oluşan bir bütündür. Kültür, sadece bilim ve edebiyatı değil aynı zamanda yaşam biçimlerini, insanın temel haklarını, değer yargılarını, geleneklerini ve inançlarını da kapsayan bir olgudur. (Anı)
- D) Sevgili Ay,
Her gece ışığınla bizi aydınlattığın için seni çok seviyorum. Senin sayende gökyüzünü merak etmeye başladım. Gökyüzündeki tüm yıldızları tanımak ve onların güzelliklerini daha yakından görmek istiyorum. Seni ve yıldız arkadaşlarını en kısa zamanda ziyaret etmek dileğiyle... Hoşça kal! (Mektup)

7. Kasımda Karadeniz gerçekten bir başka. Renklerin iç içe geçtiği bir tabloda buluyorsunuz kendinizi. Mavi gökyüzü, yeşille turuncunun kıyasıya mücadele verdiği bu tabloyu izlerken bazen gülüyor, bazen de hüzünleniyor. Bu eşsiz tablonun karşısında kalemi elime aldım ve yazmaya başladım bu güzellikleri. "Bulutların Dansı" adını verdiğim, Karadeniz'in güzelliklerini iç sesimle harmanladığım yazıları böyle bir ortamda kaleme aldım.

Bu parçaya göre, yazarın "Bulutların Dansı" adını verdiği yazıların türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gezi yazısı
B) Hikâye
C) Mektup
D) Tiyatro

8. Yazarlar çok yönlü düşünebilen, kimsenin göremediğini görebilen, herkesin yalın olarak kullandığı kelimeleri belirli diziler hâlinde sanatsal değeri gözeterek kâğıda dökülebilen kişilerdir. Yaşamlarıyla ilgili bazı olayları yazmak için yılların geçmesini beklerler. Vakti geldiğinde de kimi zaman özlemle, kimi zaman da hüzünle hatırlayarak anlatırlar yaşadıklarını veya şahit olduklarını. Bazen de gökyüzünü süsleyen kuşlar gibi göçüp gider, görmedikleri yerleri görür ve buralarda gördüklerini başkalarına anlatmak için yazmaya başlarlar.

Bu parçada yazarların kaleme aldığı söylenen metin türleri aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Anı - Gezi yazısı
B) Mektup - Tiyatro
C) Mektup - Anı
D) Gezi yazısı - Tiyatro

9. Haziran ayının bunaltıcı günlerinden biriydi. Tarladaydık ve hasat vakti gelmiş olan mercimekleri biçiyorduk. Kardeşim henüz iki üç yaşlarındaydı, ben de çok büyük sayılmazdım. Biz kendimizi kaptırmış mercimek biçerken kardeşimin yerdeki bir şeyle oynadığını ve onunla konuşmaya çalıştığını fark ettik. Merak edip yanına gittik. Oynadığı şey altın sarısı, kocaman bir akrepti. Kardeşimi hemen oradan uzaklaştırdık ve derin bir oh çektik.

Bu metnin türüyle ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi doğrudur?

- A) Gezilip görülen yerler ve o yerlerle ilgili izlenimler anlatıldığı için gezi yazısıdır.
B) Bir düşünce, duygu veya dileğin uzakta bulunan bir kişiye iletilmesi amacıyla yazıldığı için mektuptur.
C) Sahnelenmek amacıyla yazılmış bir oyun olduğu için tiyatrodur.
D) Yaşanmış bir olay, üzerinden belli bir zaman geçtikten sonra anlatıldığı için anıdır.

10. İçerim köz, dışarım kar
Savruluyor son umutlar
Yalnızlık bir yalın alev
Gölgesinde gezinir dev

Bu dizelerle ilgili,

- I. Tezat sanatından yararlanılmıştır.
II. Benzetme yapılmıştır.
III. Redif kullanılarak ahenk sağlanmıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III

Parçada Anlam - 8 (Bilgilendirici ve Hikâye Edici Metinler - Hikâye Unsurları - Gerçek ve Kurgusal Unsurlar - Metnin Dil ve Anlatım Özellikleri)

1. Bir gün ormanlar kralı aslan hastalanmış. Bütün hayvanlar birer birer gelip aslanın hâlini hatırlarını sormuşlar ama tilki gelmemiş. Kurt da hemen aslanın yanına koşup tilkiyi kötülemeye başlamış:
— Sen hepimizin kralısın. Oysa tilkinin sana saygısı yok. Gelip hatırlarını bile sormadı.

Ülkenin birinde bir kral yaşarmış. Bu kralın bir kızı olmuş. Bunun üzerine kral, ziyafet vermiş. Ziyafetten sonra konuklar prensese hediye vermişler. Sıra on iki periye gelmiş. “Benim prensese hediyem, mutluluk.” demiş birinci peri. Konuklar sevinçle alkışlamışlar. Kral çok mutlu olmuş. “Benim hediyem, güzellik.” demiş ikinci peri. Böylece on iki peri hediyelerini tek tek vermiş.

Aşağıdakilerden hangisi, bu metinlerin ortak yönlerinden biri değildir?

- A) III. kişi ağzından anlatılması
- B) Kurgusal unsurların bulunması
- C) Hikâye edici metin olması
- D) Benzetmeye yer verilmesi

2. **Aşağıdaki metinlerin hangisinde olay üçüncü kişinin ağzından anlatılmıştır?**

- A) Altmış yaşındaki bu saygıdeğer insanın, gayet akıcı ve düzgün bir Türkçe ile konuşmasına hayran kalmıştık. On dört dil bildiğini öğrenince büsbütün şaşırılmıştık.
- B) Bu odadan, töreni bütün ayrıntılarıyla görebildiğimiz hâlde salondakilerin bizi görmeleri mümkün değildi. Avrupa saraylarının hepsini gezdim fakat hiçbirinde bu oda benzeri bir yapı görmedim.
- C) Trenin hareket saatine henüz vakit vardı. Pencereden, perondaki kalabalığı seyrediyordum. Aralarında tanıdığım insanlar olup olmadığını kontrol ettiğim sırada bir çift gözün bana baktığını hissettim.
- D) Merdivenleri pek hızlı çıkmıştı, kapı önüne gelince birden durdu. Kalbinin hızlı hızlı çarptığını duyar gibiydi. Sonra kapıyı açıp içeri girdi. Yerde bir mektup vardı, tedirgin bir şekilde eğilip mektubu aldı.

3. Babam, annem ve amcalar bizi evde bırakıp gezmeye gittiler. Biz ise dört kardeş, evde istediğimiz gibi oynayabileceğimiz için çok sevindik. Saklambaç, körebe ve birbirini oynadık. Minderlerin, yastıkların üstünde hiplamak hoşumuza gidiyordu. En çok da Güven’i ebe yapıyorduk. Hepimiz çok yorulmuştuk. Mutfağa geçip ne varsa yedik. Leyla kestane pişirdi ve hepimize paylaştırdı. Enver, bir kestanesi çürük olduğu için onun yerine sağlamını istemişti. Bu yüzden Güven’le tartışmaya başladılar. Onları sakinleştirip Enver’e kestanemin birini verdim.

Bu parçada aşağıdaki hikâye unsurlarından hangisine yer verilmemiştir?

- A) Olay
- B) Yer
- C) Zaman
- D) Şahıs

4. Anlatımda açıklık; sözcüklerin, deyimlerin uygun yerde ve anlamda, noktalama işaretlerinin eksiksiz ve yerli yerinde kullanılmasıyla sağlanır. Ayrıca değişik anlamlara gelen cümleler, belirgin olmayan bağlantılar, mantıksal yapıdaki kopukluklar anlatımın açıklığını engeller.

Bu parçada anlatılanlara göre aşağıdaki cümlelerden hangisi “anlatımda açıklık” ilkesine uygundur?

- A) Sapanca’da 30’a yakın göl kenarındaki bina yıkılacak.
- B) Babasının öfkelenmesini duyunca korkudan etekleri zil çalmaya başladı.
- C) Bu sabah yürüyüşümüze siz de çocuklarınızla birlikte katılabilirsiniz.
- D) Semiha Hanım, oğlunun sesini duyar duymaz kapıya koştu.

5. Bir yetişkinin vücudunda 206 kemik olmasına karşın çocuklarda yaklaşık 350 kemik bulunur. Bu kemiklerin birçoğu ergenlik döneminde birleşerek yetişkin bir insandaki kemik sayısı kadar olur. İnsan vücudunun yaklaşık %20’si kemiklerden oluşur. Seksen kilo olan bir insanın ağırlığının on altı kilosunu kemikleri oluşturur. Böylece on altı kiloluk iskelet, seksen kiloluk bedeni taşıyarak hareket ettirir.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bilgilendirici bir metindir.
- B) Nesnel anlatımdan yararlanılmıştır.
- C) Bir kavramın tanımı yapılmıştır.
- D) Karşılaştırmaya başvurulmuştur.

Parçada Anlam - 8 (Bilgilendirici ve Hikâye Edici Metinler - Hikâye Unsurları - Gerçek ve Kurgusal Unsurlar - Metnin Dil ve Anlatım Özellikleri)

6. Sumru, kuşlar ailesinin en zarif üyelerinden biridir. Sumrular çoğunlukla denizlerde ve sulak alanlarda yaşar. İnce kanatları ve çatalı uzun kuyrukları vardır. Vücutları genel olarak beyaz ve gridir. Kafalarının üzeri siyah, ayakları ve gagaları kırmızıdır.

Türkiye’de daha çok Akdeniz Bölgesi’nde bulunan defne, yapraklarını yaz kış dökmeyen bir ağaçtır. Akdeniz kültüründe ölümsüzlüğü temsil eder. Defne yaprağı yemeklerde, defne yağı da sabun yapımında kullanılır.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinlerin ortak yönlerinden biri değildir?

- A) Karşılaştırma yapılması
- B) Örneklendirmeye başvurulması
- C) Bilgilendirici metin olması
- D) Nesnel anlatıma yer verilmesi

7. Yola çıktığımızda hava kararmak üzereydi. Sağımızda karanlık, uçsuz bucaksız bir düzlük uzanıyordu. Düzlük, ufukta sonbahar akşamının kızılılığıyla birleşiyordu. Yolun sol yanında ise ne olduğu tam olarak anlaşılmayan bir takım yükseltiler vardı. Arabacının geniş sırtından dolayı önümüzü göremiyorduk.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Betimlemeye
- B) Kişileştirmeye
- C) Örneklendirmeye
- D) Benzetmeye

8. Okumak, tutkuların en asilidir. Ekmek, nasıl bedeni beslerse o da ruhu besler. Bir kitap, her zaman güvenilebilecek bir dosttur. Montesquieu “Çeyrek saatlik bir okumanın gidemediği kederim olmamıştır.” der. Alphonse Daudet, yas içinde olan bir ahabına “Güzel kitaplar okuyun.” diye yazmıştır.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Karşılıklı konuşma havası içinde yazılmıştır.
- B) Bilgilendirici bir metinden alınmıştır.
- C) Karşılaştırmaya başvurulmuştur.
- D) Anlatımı desteklemek için başkalarının görüşlerinden yararlanılmıştır.

9. Çocuk, odanın içinde bir o tarafa bir bu tarafa koştu uzun süre. Yorulunca küçücük burnunu cama yapıştırıp bahçe duvarının üstünde dolaşan kedileri izlemeye başladı. Birden aklına bir şey gelmiş gibi yerinden fırladı ve bahçeye çıktı. Bahçedeki ihlamur ağacının yanına gitti. İhlamur ağacının gövdesi tıpkı bir deve boynu gibi yere doğru eğilmişti.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yaşanmış ya da yaşanabilecek bir olay anlatılmıştır.
- B) Kişileştirmeden yararlanılmıştır.
- C) Benzetmeye başvurulmuştur.
- D) Olayın yaşandığı mekân bellidir.

10. Zekâ, insanın değişen dünyada yaşayabilmesini ve değişimlere ayak uydurabilmesini sağlayan yetenekler ve beceriler bütünüdür. İnsanların zekâları farklı farklıdır, bu yüzden becerileri farklı alanlarda gelişir. Kimilerinin sözel, kimilerinin sayısal, kimilerininse bedensel zekâları diğer zekâlarından daha çok gelişmiştir. Kişisel farklılıkları ortaya çıkaran da bu durumdur. Her insan, kendisinde bulunan zekâ türlerinden dolayı farklı bir öğrenme, problem çözme ve iletişim kurma yöntemine sahip olur.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Nesnel anlatımdan yararlanılmıştır.
- B) Tanımlamaya yer verilmiştir.
- C) Karşılaştırmaya başvurulmuştur.
- D) Benzetme yapılmıştır.

11. Uzun yıllar çömlek yapımıyla uğraşan bir çırak, kalfa olmuş. Artık kendi başına bir dükkân açmayı arzu etmeye başlamış. Ustası ona her defasında “Sen, daha bu işin püf noktasını bilmiyorsun; biraz daha emek vermen gerekiyor.” diyormuş. Ancak kalfa, ustasını dinlememiş ve bir dükkân açmış. Yeni dükkânında yaptığı güzelim testiler, küpler, vazolar, sürahiler onca titizliğe ve emeğe rağmen çatlamaya başlamış. Kalfa, bu çatlamaların önüne geçememiş bir türlü. Nihayet ustasına gitmiş ve durumu anlatmış. Ustası, “Ben sana bu işin püf noktasını öğrenmediğini söylemiştim, evladım!” demiş.

Bu parçanın dil ve anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Deyimlerden yararlanılmıştır.
- B) Olağanüstü olaylara yer verilmiştir.
- C) Hikâye edici bir metindir.
- D) Üçüncü kişi ağzından anlatılmıştır.

Parçada Anlam - 7 (Bilgilendirici ve Hikâye Edici Metinler - Hikâye Unsurları - Gerçek ve Kurgusal Unsurlar - Metnin Dil ve Anlatım Özellikleri)

1. Takımyıldız, gökyüzünün bölündüğü seksen sekiz alandan her birine verilen isimdir. Bazı ünlü takımyıldızlar, çeşitli nesnelere ya da şekillere benzetilen parlak yıldız düzenlerine sahiptir. Bunların en belirgin olanları Yaz Üçgeni, Kış Üçgeni ve Büyük Kare. Yaz Üçgeni, bu sıralar akşam saatlerinde batı yönünde görülüyor. Kış Üçgeni'ni görmek içinse hava karardıktan sonra birkaç saat beklemek gerekiyor. Büyük Kare'ye yılın bu döneminde en iyi konumunda yani gökyüzünde tam tepeye yakın konumda, biraz güneyde yer alıyor.

Bu metnin dil ve anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Örneklendirmeden yararlanılmıştır.
- B) Bir kavramın tanımı yapılmıştır.
- C) Bilgilendirici bir metindir.
- D) İki kelime kullanılmıştır.

2. Anadolu kilimlerinde renkler, oldum olası, çeşitli bitki kökleri, yaprakları ya da tohumları kaynatılarak elde edilir. Kırmızı renk, kızılçam kabuğundan; sarı, safran ve sütleğenden; kahverengi, meşe ve ceviz yaprağından; yeşil, naneden; siyah ise sumaktan çıkarılır. Bu bitkiler, köy ve kasabaların yanı başında, "boyalık" denen bir yerde yetiştirilir, boyaların tümü buradaki bitkilerden yapılırdı.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Konuyu örneklerle desteklemeye
- B) Bir düşünceyi abartılı bir biçimde anlatmaya
- C) Nesnelere karşılaştırarak metni etkileyici kılmaya
- D) Bir kavramı eksiksiz olarak tanıtmaya

3. "Orta oyunu, tiyatro değildir. Yalnızca güldürür. Oysa tiyatro kimi zaman ağlatır, kimi zaman güldürür." diyen bilgisizlere acınıp geçilir. Sanatı mutlu bir azınlığın tekeline zanneden bazı kişiler; halk şiiri, halk edebiyatı, halk tiyatrosu lafından huylanır olmuş. Öykünün meddahtan, romanın Dede Korkut'tan, şiirin Karacaoğlan'dan yararlanılarak çağdaş bir tekniğe ulaşması gereğinden her söz ettiğimizde bunların başından aşağı kaynar sular dökülür.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Deyim kullanılmıştır.
- B) Karşılaştırma yapılmıştır.
- C) Benzetmeye başvurulmuştur.
- D) Kişisel düşüncelere yer verilmiştir.

4. Çevremizdeki sesleri, ışıkları, kokuları, sıcaklığı, esen rüzgârı vb. duyu organlarımızla algılarız. Ancak bazen duyu organlarımız doğru çalışsa, işlevini tam olarak yerine getirse bile onlardan beyne gönderilen iletiler beyinde yanlış yorumlanabilir. O zaman algımızda bir hata oluşur. Bu tür algı hatalarına yanılsama denir. En şaşırtıcı ve etkileyici yanılsamalar görsel yanılsamalardır. Bu yanılsamalarda aslında göz, nesneyi görür. Nesnenin gözde oluşan görüntüsü sinirlerle beyne iletilir. Ama beyin, gelen bu görüntüyü yorumlarken hata yapar. Genelde algımızdaki bu hatayı fark ederiz. Böyle bir görsel yanılsamayla karşılaştığımızda bir şeyin ters gittiğini anlarız ama ne olduğunu bilemeyiz. Bu nedenle ikinci bir kez ve daha dikkatli bakarız. Baktığımız şeyin ne olduğunu anlamaya çalışırız. Çoğunlukla bu ikinci ve daha dikkatli bakış nasıl bir yanılsamaya kapıldığımızı anlamamızı sağlar. Ne var ki bazen, gördüğümüz şeyde bir yanlışlık olduğunu fark etmemize karşın öyle algılamayı sürdürebiliriz.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bilgilendirici bir metindir.
- B) Bir kavramın tanımı yapılmıştır.
- C) Örneklendirmeye başvurulmuştur.
- D) Eleştirel bir anlatım vardır.

5. Bindığımız gemi beyaz bir martı gibi... Yolcular, kamara- lar, koridorlar, salonlar, aynalar, çalışan kadınlar, kısacası herkes yüzümüze gülüyor. Yolcular da bindikleri gemi kadar mutlu. Bu ortamda yolculuk yapmak neşelendiriyor bizi. Günün yorgunluğunu atıyoruz böylece.

Bu parçanın dil ve anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Benzetmeye başvurulmuştur.
- B) Anlatım 3. kişi ağzından yapılmıştır.
- C) Olayın geçtiği mekân bellidir.
- D) Kişileştirmeden yararlanılmıştır.

Parçada Anlam - 7 (Bilgilendirici ve Hikâye Edici Metinler - Hikâye Unsurları - Gerçek ve Kurgusal Unsurlar - Metnin Dil ve Anlatım Özellikleri)**6. Aşağıdakilerin hangisinde anlatım 3. kişi ağzından yapılmıştır?**

- A) O gün akşama kadar canım sıkıldı, bir tek kelime etmeden dışarı çıktım. Yapılacak çok iş vardı ama ben de güç kalmamıştı.
- B) Ağzını musluğa dayayarak kana kana su içti; akan suda kollarını, yüzünü yıkadı. Biraz kendine gelmişti. Artık okulun yolunu tutabilirdi.
- C) Önümde nasıl geçireceğimi bilmediğim bir gece ve ertesi günün beni şimdiden korkutan uzunluğu vardı. Böyle zamanlarda kendimi çok çaresiz hissediyordum.
- D) İlkokul beşinci sınıftayken odalarının kapıları bahçeye açılan bir evde oturuyorduk. Odamızın kapısını açınca kar ve buzla karşılaştık. Saçaklardan öyle uzun buzlar sarkardı ki...

7. Burdur Gölü, pek çok kuş türüne ev sahipliği yapıyor. Dik-kuyruk, kaşıkga, yeşilbaş, bahri, saka, florya, kızılgerdan, tepeli toygar bu kuş türlerinden bazıları. Dünyadaki sıcaklık artışı bu hızla devam ederse belli bir süre sonra gölün suları çekilecek. Gölün kuruması hâlinde de kuşların bazıları kendilerine başka bir yaşam alanı arayacak, bazıları da yaşadığı yeri terk edmeden göl sularıyla birlikte toprağa karışacak.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Benzetmeye başvurulmuştur.
- B) Örneklendirme yapılmıştır.
- C) Amaç-sonuç cümlesi kullanılmıştır.
- D) Abartmadan yararlanılmıştır.

8. Her akşam işten çıkınca vapura binerdim. Vapurdan inen insanları izlemeyi çok severdim. Özellikle benim dikkatimi çekenleri... Bazen benim ilgimi çeken, beni şaşırtan, meraklandıran hiç kimse inmezdi vapurdan. Aslında böyle günler, moralimin bozulduğu günlerdi. O gün de öyle bir gündü. Bu yüzden de vapurdan inen insanlara göz ucuyla bakıyordum. Hiçbiri bana ilginç gelmemişti. Hepsi yorgun insanlardı.

Bu parçanın dil ve anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kişileştirme yapılmıştır.
- B) Birinci kişi ağzından anlatılmıştır.
- C) Deyimlere yer verilmiştir.
- D) Görme duyusundan yararlanılmıştır.

9. İki arkadaş arabadan inip caddede dolaşmaya başladı. Naciye'nin karnı çok acıkmıştı. Âdeta midesinde bir sızı duymaya başladı. Gözlerinin önünde siyah siyah lekeler uçuşuyordu. Güneş ufukta kayboluyor; gök, pembe ve kırmızı bulutlarla doluyordu. Tatlı bir kızılık kaplamıştı her yanı. Caddedeki kalabalığın içinde bisikletli çocuklar da vardı.

Bu parçada anlatılanlar aşağıdaki zaman dilimlerinin hangisinde gerçekleşmiştir?

- A) Sabah
C) Akşamüstü
- B) Öğle
D) Gece yarısı

10. Kral,

— Bir örtü istiyorum, dedi gökyüzüne. Hem de hemen! Çok güzel bir örtü olsun!

Derken kar yağmaya başladı. Kar iri iri, bembeyaz taneler hâlinde yağdı.

— İşte örtün, dedi gökyüzü ve toprağın üzerine ışıltı ışıltı bir parıltı verdi.

— Teşekkürler, dedi Kral şaşkınlıkla.

Bu parçanın dil ve anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kurgusal unsurlara yer verilmiştir.
- B) İkilemelerden yararlanılmıştır.
- C) Konuşurma sanatına başvurulmuştur.
- D) Anlatım 1. kişi ağzından yapılmıştır.

11. Dışarıdan çok ihtişamlı görünen köşke yavaşça girdi. Burası sıcak sayılırdı. Geniş, taş merdivenlerden çıktı. Antrenin, salonun lambaları yakılmıştı. Ömründe görmediği bu ihtişama, bu süslere hayretle baktı. Özellikle salondaki eşyalar onu büyülemişti: halılar, duvardaki resimler, vazolar, ağır perdeler, ortadaki masa... Hepsine ayrı ayrı bakıyordu. Yemek odası da çok süslüydü. Yemek vakti yaklaştığı için et ve börek kokuları da duyuluyordu. Kim bilir ne yemekler yenecekti bu yemek odasında?

Bu parçada aşağıdaki duyulardan hangisiyle ilgili bir ayrıntıya yer verilmemiştir?

- A) Tatma
C) Görme
- B) Dokunma
D) Koklama

Noktalama İşaretleri - 2

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yay ayrıçla gösterilen yere nokta (.) getirilemez?

- A) Ben iş yerinden en erken 17 () 30'da çıkabilirim.
- B) Küçük kız 1 () sınıfa başlamanın heyecanını yaşıyor.
- C) Nereye gideceğimize bir türlü karar veremedim ()
- D) Yaşasın, yarın akşama doğru kar yağacakmış ()

2. Aşağıda yay ayrıçla belirtilen yerlerin hangisinde nokta (.), noktalı virgül (;), eğik çizgi (/) işaretlerinden herhangi biri kullanılamaz?

- A) Yönelme hâl eki olan “-e () -a”, sözcüklere farklı anlam ilgileri katar.
- B) 2 () nci sıradaki yarışmacıyı hepimiz ilk kez görüyorduk.
- C) Sunuculuğu Erkan, Esen, Zeynep () teknik işleri Furkan, İhsan, Mustafa yapacak.
- D) Dosyaları imzalamak için 14 () 00'te şirkete gitmesi gerekiyor.

3. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) Senelerce bıkmadan usanmadan çalıştı
- B) Şu tepeyi aştık mı bizim köyü göreceğiz
- C) Kolideki kitapları ne zaman düzenleyeceksin
- D) Küçük çocuğun gülümsemesi hepimizi mutlu etti

4. Her ailenin, çocuğuna karşı birçok sorumluluğu var () oyun oynamak, hayatı paylaşmak, doğruyu ve yanlış göstermek, sorumluluk vermek () Şimdilerde ailelerin bunları ne kadar gerçekleştirdiği tartışılır () Zira bu teknolojik çağ () birçok olumsuzluğu da beraberinde getiriyor. Çocuklar cep telefonu, bilgisayar, tablet ve benzeri aygıtların cazibesine kapılıyor.

Bu parçada yay ayrıçla gösterilen yerlere aşağıdaki-lerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (:) (...) (?) (.) (.)
- B) (.) (:) (?) (;)
- C) (.) (!) (.) (;)
- D) (:) (...) (.) (.)

5. Bir kara parçasının k^Ita mı yoksa ada mı olduğunun net bir tanımı yoktur? Tek bir ölçüt vardır: büyüklük... Adalar ^{II} çok küçük olabildikleri gibi çok büyük de olabilir ama kıtalar çok büyük hatta devasa olur! ^{III} ^{IV}

Bu parçada numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi doğru kullanılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

6. Kevser^I, terliklerim nerede! Bilirsin, yere teriksiz basamam. ^{II}
Öyle de hâlsizim ki... Balık yağı mı içsem? ^{III} ^{IV}

Bu parçada numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

Noktalama İşaretleri - 2

7. • Seslenme ve hitap için kullanılan sözcüklerden sonra konur.
• Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra kullanılır.
• Kendisinden sonraki cümleye bağlı olarak ret, kabul ve teşvik bildiren sözcüklerden sonra kullanılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül (,) bu işlevlerinin dışında kullanılmıştır?

- A) Ağaçları, kuşları ve insanları seversen mutlu olursun.
B) Hayır, bugün parka gidip yürüyüş yapmalıyız.
C) Beni anlamın için biraz daha büyümen gerekir, dedi.
D) Arkadaşlar, lütfen hemen yerlerinize oturun!

8. Picasso () kendisi hakkında yazılmış övgü dolu bir kitabı okuyunca "Ben Merihli miyim acaba ()" demiş ve yazara şu öğütte bulunmuş () "Kitaba yeni bir bölüm ekle. Bu bölümde benim de herkes gibi bir insan olduğumu anlat."

Aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi, bu parçada yay ayrıçla gösterilen yerlerden herhangi birine getirilemez?

- A) (!) B) (:.) C) (,) D) (?)

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yay ayrıçla belirtilen yerlere diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) "() lar / () ler" eki Türkçede çokluk eki olarak kullanılır.
B) 19 () 02 () 2015'ten beri sigortalı olarak çalışmış.
C) Otur () , uyu () fiilleri durum bildirmektedir.
D) "Başarmak" sözcüğü "ba () şar () mak" şeklinde hecelenir.

10. Yaşlı adam sırada bekleyen gence ()

() Evladım () para çekmeme yardımcı olur musun () dedi.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (:.) (—) (!) (?) B) (,) (") (!) ("")
C) (,) (—) (,) (,) D) (:.) (—) (,) (?)

11. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde kesme işareti (') yanlış kullanılmıştır?

- A) Hastaneye 28 Ocak'ta gideceğini söyledi.
B) Nihat Bey'e gidip durumu anlatmalıydık.
C) TDK'nin büyük ve güzel bir kütüphanesi var.
D) Tarım ve Orman Bakanlığı'nda çalışıyorum.

12. Heykeller () resimler () yazılı eserler () Çeşitli müzelerde ya da alanlarda sergilenen bu eserlerin bozulmaması için bazı önlemler alınır. Peki () sanat eserleri nasıl korunur ()

Bu parçada yay ayrıçla gösterilen yerlere sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (,) (,) (...) (;) (!) B) (;) (,) (.) (;) (?)
C) (,) (,) (...) (,) (?) D) (,) (,) (!) (,) (.)

Noktalama İşaretleri - 1

1. Çok sevdiği oyuncağını, okumaktan bıkmadığı kitabını ve boya kalemlerini yanına almazsa olmazdı.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “virgül” bu cümledeki işleviyle kullanılmıştır?

- A) Koşarak yanıma geldi, ne diyeceğini unutmuş olmalı ki öylece kalakaldı.
- B) “Tamam, bundan sonra sözünden asla çıkmayacağım.” dedi.
- C) Küçük Kara Balık, dünyada başka neler yaşandığını öğrenme isteğiyle yola çıkmıştı.
- D) Taşınırken dostlarına, ailesine, akrabalarına veda etmeyi unutmadı.

2. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna soru işareti getirilmelidir?

- A) Ankara'ya en son ne zaman geldin, diye sordu
- B) Hava kararı mı annem bizi eve çağırırdı
- C) Ders çalışmak için okula mı gidelim, kütüphaneye mi
- D) Aldığın kitapları okudun mu, okumadın mı; öğrenmek istiyorum

3. Bugünkü dersimizde Arif Nihat Asya () nın () Bayrak () şiirini inceleyeceğiz () dedi ()

Bu cümlede yay ayraçla gösterilen yerlere sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (') (") (") (.) (.)
- B) (') (") (") (.) (...)
- C) (') (") (") (.) (.)
- D) (;) (-) (-) (.) (.)

4. Aşağıdakilerin hangisinde kısa çizgi (-) yanlış kullanılmıştır?

- A) Burdur-Afyon yolunda trafik yoğunluğu var.
- B) Dersimizde Türk-Alman ilişkilerini işliyoruz.
- C) Yeni bir Türkçe-İngilizce Sözlük aldım.
- D) Herkese davetiye gönderdik ama üç-beş kişi geldi.

5. Aşağıdakilerin hangisinde bilinmeyen, kesin olmayan, şüpheyle karşılanan yer, tarih vb. durumları anlatmak için kullanılmış bir noktalama işareti vardır?

- A) Aslında iyi bir yüzücüymüş (!) ama ne yazık ki şu anda kolları ağrıyormuş.
- B) Yarım saat sonra (?) bütün öğrenciler burada olacakmış.
- C) Bu hareketinden dolayı insanları kırdığının farkında mısınız?
- D) Eyvah, biraz daha hızlı olmazsak okula geç kalacağız!

6. Turnuvaya katılsaymış kesin birinci olurmuş (!) ama başarısını tarihini kaçırmış.

Bu cümledeki altı çizili noktalama işaretinin kullanımının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilinmeyen, kesin olmayan bir durumu anlatmak
- B) İfadeye güç katmak
- C) Açıklanmak istenmeyen bir sözcük olduğunu belirtmek
- D) Cümleye alay, küçümseme anlamı kazandırmak

Noktalama İşaretleri - 1

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalı virgül (;) doğru kullanılmıştır?

- A) Ahmet; Hasan, Mustafa ve Yusuf'u maça çağırmamış.
- B) Kalın giysilerimi giydim; ama yine de çok üşüdüm.
- C) Çocuklara dönerek; "Lütfen sessiz olun!" dedi.
- D) Zamirler; isimlerin yerine kullanılan sözcüklerdir.

8. Hayal kurmak hayatı planlamak değil midir sizce de () Hayal kurarken insanlar bir bakıma gerçekleşmesi muhtemel şeyleri düşünür. Çünkü hayallerimiz bizden ve yaşıntımızdan tamamen bağımsız değildir. Hayallerimizi yönlendiren pek çok gerçeklik vardır () emeklerimiz () isteklerimiz () reddettiklerimiz ()

Bu parçada yay ayraçla belirtilen yerlere sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (?) (:) (,) (,) (...)
- B) (?) (:) (;) (;) (.)
- C) (.) (:) (,) (,) (.)
- D) (.) (;) (,) (,) (...)

9. I. Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.
II. Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.
III. Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra konur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "virgül" bu işlevlerinden herhangi biriyle kullanılmamıştır?

- A) Burada bana çok iyi bakıyorlar, derdi ailesine.
- B) Evin köpeği Fındık, onun arkasından odaya girdi.
- C) Köyünü, sabahların çiyli ve serin meyvelerini düşündü.
- D) Ağzını açıp bir şey diyecek oldu, beni görünce vazgeçti.

10. II. Mehmet veya bilinen adıyla Fatih Sultan Mehmet (30 Mart 1432-3 Mayıs 1481) Osmanlı İmparatorluğu'nun yedinci padişahıdır. 32 yıl hüküm sürmüştür. 29 Mayıs 1453'te İstanbul'u fethetmiş, "Fatih" unvanını almıştır.

Bu parçada nokta, virgül, kısa çizgi ve tırnak işaretinin,

- I. Sayılardan sonra sıra bildirmek için nokta konur.
- II. Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime veya kelime gruplarının arasına virgül konur.
- III. "Arasında, ve, ile, ila, ...-den ...-e" anlamlarını vermek için kelimeler veya sayılar arasına kısa çizgi konur.
- IV. Başka bir kimseden veya yazıdan olduğu gibi aktarılan sözler tırnak içine alınır.

işlevlerinden hangilerinin örneği vardır?

- A) I ve III
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) II ve IV

11. Zaman en iyi ilaçtır (I) derler. Bu söze inanarak bıraktım duygularımı zamanın akışına. Duyuyorum (II) tuhaf bir gülümsemeyle "Nasıl oldun (III)" diye soruyorsunuz. İyiyim (IV) daha da iyi olacağım.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine virgül (,) getirilemez?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

12. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) Gördün mü düşüncesizliğinin nelere mal olduğunu
- B) Eski mi eski bir köprüden geçerken ırmağı seyrettik
- C) Bahar geldi mi doğa canlanmaya başlar
- D) Sınav sonuçları açıklandı mı, diye soracaktım

Yazım Kuralları - 2

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözün yazımı yanlıştır?

- A) Birkaç saat sonra hep birlikte hazırlanıp çıktılar.
- B) Bu küçük dükkânda gezerken aklına bir şey geldi.
- C) Düşüncelerinizde her hangi bir yanlışlık görmüyorum.
- D) İşlerimizi tamamlamak için biraz daha zamanımız var.

2. Pirî Reis'in 1513'de ceylan derisine yaptığı bu harita,

I
1929'da Topkapı Sarayı'nda yapılan bir araştırma sıra-
II
sında ortaya çıkmıştır. Pirî Reis, bu haritayı birçok har-
ritadan yararlanarak oluşturmuştur. Haritada Afrika'nın
batısı, Güney Amerika ve Antarktika'nın kuzeyi görülüyor.
III IV

Bu parçada numaralanmış bölümlerden hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Yazın Çanakkale'ye de gitmek istiyoruz.
- B) Öğrencileri Ankara Kalesi'ne geziye götürdük.
- C) Bahçede ki köpeğin havlaması herkesi korkuttu.
- D) Yepyeni bir çeşmeden su içtiniz mi hiç?

4. Yirmi altı ülkeden yüzlerce kukla sanatçısını buluşturacak

I
olan İzmir Kukla festivali, 18 Mart 2018'de düzenlene-
II III
cek. Kuklayı tüm yönleriyle ele almayı amaçla-
yan bu festival, her yaştan izleyiciye uygun etkinlik-
leriyle tüm İzmirlilerin katılımına açık olacak.
IV

Bu parçada numaralanmış bölümlerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ki"nin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Suyun üzerindeki tahta köprüden geçti
- B) Sokakta ki çocuklar futbol oynuyor.
- C) Ne yazık ki beni dinlemeden gitti.
- D) Bizim sınıf sizinki kadar kalabalık değil.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Ağrı Dağı'nın eteklerindeki küçük bir köyde yaşıyor.
- B) Ömer Bey, doğma büyüme Alaçatılı bir mühendistir.
- C) Tarlada Güneş altında çalışmak işlerimizi zorlaştırdı.
- D) Atatürk Lisesi bu yıl da güzel bir etkinlik düzenledi.

Yazım Kuralları - 2

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sayıların yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Bu oyun için beşer kişilik gruplar oluşturuldu.
- B) Yarışmada 2'inci olduğunu öğrenince çok sevindi.
- C) Kurtuluş Savaşı 1919'da Samsun'da başladı.
- D) Kursumuz cumartesi günü 11.00'de bitecek.

8. 20 Aralık 2003 perşembe günü doğan Ahmet, bugün on iki yaşında.

Bu cümledeki yazım yanlışının sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Birden fazla sözcükten oluşan sayıların ayrı yazılması
- B) Ayrı yazılması gereken birleşik sözcüğün bitişik yazılması
- C) Yazıyla yazılması gereken sayıların rakamla yazılması
- D) Belirli bir tarih bildiren gün adının küçük harfle yazılması

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "mi"nin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Tatlı mı tatlı bir bebekleri olmuş.
- B) Sesini duydu mu hemen koşup geliyormu?
- C) Eski arkadaşlarıyla görüşmüyor musun?
- D) Hiç aramıyor, bizi unuttu mu yoksa?

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Baca eğri de olsa dumanı doğru çıkar.
- B) Gölgesinde oturulacak ağacın dalı kesilmez.
- C) Tarlada izi olmayanın harmanda yüzü olmaz.
- D) Altın yer de paslanmaz, taş yağmurdan ıslanmaz.

11. İki heceli bazı sözcükler ünlüyle başlayan bir ek aldığımda ikinci hecedeki dar ünlü (ı, i, u, ü) düşer.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala uyulmadığı için yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Çanta çok ağır olduğu için omzuna bir ağrı saplandı.
- B) Memleketimin taşı toprağı burnumda tütüyor.
- C) Bu olay, onun sabırını taşıran son damla oldu.
- D) Yaşlı kadın, ömrü boyunca köyünden dışarı çıkmamış.

12. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) RTÜK'de yapılan planlamalarla ilgili bilgi aldık.
- B) TTK'deki toplantı hâlâ devam ediyor.
- C) ODTÜ'yü kazanmak için gösterdiği çaba boşa gitmedi.
- D) TCDD'nin çalışmalarını merakla takip ediyoruz.

Yazım Kuralları - 1

1. Bilim insanları, Ürdün'deki Siyah Çöl'de, yaklaşık 14.500 yıl önce pişirildiği düşünölen bir ekmeğe ait kırıntılar buldular. Arkeologlar ve tarihçiler ilk ekmeklerin, tarımın başlamasıyla yani yaklaşık on bin yıl önce yapıldığını düşünüyorlardı. Ancak bu keşif, bu tarihten önce de ekme yapıldığını gösteren bir kanıt oldu. Taştan yapılmış bir fırının içinde bulunan ekme kırıntılarının, mayasız hamurdan yapılan pide benzeri bir ekmeğe ait olduğu düşünölüyor.

Bu metinde numaralanmış bölümlerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Dün hep birlikte Nemrut Dağı'na çıktık.
B) Bu konuda evde ki herkes aynı fikirdeydi.
C) Gök gürültüsünden mi korkunuz yoksa?
D) Akşamüstü mutfakta komşumuzla kahve içtik.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sayıların yazımıyla ilgili bir yanlılık yapılmamıştır?

- A) Bugün 13.00'te jimnastik kursuna gideceğim.
B) Bahçedeki çileklerden herkese 2'şer tane düştü.
C) Araştırma için onbeş gün orada kaldık.
D) Testteki 5'nci soruyu çözemeyince öğretmene sordum.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) Okulumuz Nene Hatun caddesi üzerinde bulunuyor.
B) Bütün ilaçlarımı Şifa eczanesinden aldım.
C) Konuyla ilgili gelişmeleri Resmî gazeteden öğrenebiliriz.
D) Sait Faik Abasıyanık'ın "Son Kuşlar" adlı hikâyesini okudun mu?

5. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) Bu saatte bile birkaç evin ışığı yanıyor.
B) Bu kalemlerin hiçbiri bana ait değil.
C) Masadaki herşey sizin için hazırlandı.
D) Çocuklar biraz önce sokakta oynuyorlardı.

6. 16 Aralık 1770'te Dünya'ya gelen Beethoven, elli yedi yıllık ömründe birçok ölümsüz esere imza atmıştır.

Bu cümlede aşağıdaki kurallardan hangisine uyulmadığı için yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Dünya, güneş, ay kelimeleri gezegen anlamı dışında kullanıldıklarında küçük harfle başlar.
B) Birden fazla kelimededen oluşan sayılar ayrı yazılır.
C) Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar.
D) Sayılara getirilen ekler kesme işaretiyle ayrılır.

Yazım Kuralları - 1

7. Yaşar Kemal'in asıl adı Kemal Sadık Gökçeli'dir. Ailesi I. dünya savaşındaki Rus işgali yüzünden, Van Gölü II yakınlarındaki Ernis köyünden Osmaniye'ye göç etmiştir. Yaşar Kemal, Osmaniye'nin Kadirli ilçesine III bağlı Hemite köyünde 1926'da doğmuştur. Doğum yılı, bazı biyografiler de IV 1923 olarak geçer.

Bu metinde numaralanmış bölümlerin hangilerinde yazım yanışı yoktur?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III D) II ve IV

8. Sıcacık evimde pencereden izliyordum yağmurun ykadığı bomboş sokakları. Bir adam geçiyordu elinde şemsiyesiyle. Üstü başı sırlıklamdı ama acelesi yoktu. Yağmurun ıslatmasından hiçte şikâyetçi değildi. Bir kedi sığınmıştı karşıdaki apartmanın girişine. Aniden bastıran yağmur minik kediciği perişan etmişti. Karnı aç mıydı, yavruları var mıydı acaba?

Bu parçadaki yazım yanışı aşağıdaki değişikliklerin hangisiyle düzeltilir?

- A) "sırlıklamdı" kelimesi "sırlı sıklamdı" şeklinde yazılarak
B) "hiçte" kelimesi "hiç de" şeklinde yazılarak
C) "karşıdaki" kelimesi "karşıda ki" şeklinde yazılarak
D) "var mıydı" ifadesi "varmıydı" şeklinde yazılarak

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanışı yoktur?

- A) Balıklar bazen taşların altına girip çıkmayı, bazende kendilerini akıntıya kaptırmayı severler.
B) O kadar bunalmışımki bir daha hiç dışarı çıkamayaçağımı düşünmüştüm.
C) Kova; penceresiz, minicik bir oda gibi olmazmı balıklar için?
D) Ağaçların da canı olduğunu, onları korumamız gerektiğini bilmelisin.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanışı yoktur?

- A) Bu güzel şehrin sahilinde gezerken balık tutanlara rastlamak mümkündür.
B) Meyve ağaçlarının uzayan dallarını budadınmı ağaçların verimi yükselir.
C) Kitap fuarında ki kitaplar ziyaretçilerin gelip onları satın almasını bekliyor.
D) Bundan yıllar önce bu köye taşınmış ve köy de çok güzel anılar biriktirmişti.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili yazım yanışı yapılmıştır?

- A) Bilge Kağan Anıtı'nı görmek herkesi heyecanlandırdı.
B) Türkçe yazılımız 23 Kasım Pazartesi günü yapılacak.
C) Hayri, sevimli kedisi Pamuk'a çok iyi bakıyor.
D) Yarın, Güneş'in doğmasıyla yola çıkacağız.

12. • Mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak adlarında geçen mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak kelimeleri büyük harfle başlar.
• Kişi adlarından önce ve sonra gelen unvanlar, saygı sözleri, rütbe adları ve lakaplar büyük harfle başlar.
• Dünya, güneş, ay kelimeleri gezegen anlamı dışında kullanıldıklarında küçük harfle başlar.
• Yer adlarında ilk isimden sonra gelen ve deniz, nehir, göl, dağ, boğaz vb. tür bildiren ikinci isimler büyük harfle başlar.

Bu açıklamalara göre aşağıdakilerin hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili bir yanışlık yapılmıştır?

- A) Taşındıktan sonra adresimizi Vatan Mahallesi'ne aldık.
B) Dış haberler ekibimiz dünyadaki en sıcak haberleri hazırlıyor.
C) Bu konuyu görüşmek için kaymakam Göktuğ Bey'e gittik.
D) İstanbul Boğazı'nda ortaya çıkan su samuru şaşırttı.

Edat - Bağlaç - Ünlem - 2

1. Tek başına anlamı olmayan, cümleye farklı anlam ilgileri kazandıran sözcüklere edat denir.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcük edat değildir?

- A) Yağmur sabaha kadar dinmek bilmedi.
B) Evi bıraktığım gibi bulmak istiyorum.
C) Bu adresi bulmak için çok uğraştık.
D) Söylediklerinin doğru olduğunu biliyoruz.

2. "Hemen herkes, dört yılda bir düzenlenen Olimpiyat Oyunları'nı bilir - - - Paralympik Oyunları'nı bilen çok az kişi vardır." cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki bağlaçlardan hangisi getirilebilir?

- A) hatta
B) yoksa
C) fakat
D) çünkü

3. Aşağıdaki dizelerin hangisinde hem edat hem de bağlaç vardır?

- A) Yangın görmedi hiç bu köyler balam
Ama susuzluktan toprak yarılmış kulaç kulaç
B) Hiç yolcusu yokmuş gibi sessizce alır yol
Sallanmaz o kalışta ne mendil ne de bir kol
C) Sarı kanaryalar, süt beyaz kanaryalar
Öter balkonunda akşama kadar
D) Dünyada sevilmiş ve seven nafile bekler
Bilmez ki giden sevgililer dönmeyecekler

4. Bu yolda herkes bir ey delikanlı

Diriler şerefli, ölüler şanlı

Yurt için dövüşen başı dumanlı

Her zaman bu şandan, o şana gider.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Edat
B) Bağlaç
C) Ünlem
D) Zamir

5. I. Bir gün baksam ki gelmişsin
Ne yüzünde bir gölge ne dilinde sitem var
II. Nihayet ben ağlarken toprağın yüzü güldü
Sokaklardan caddeye doğru sesler döküldü
III. Birden alev alıyor düşünceler, duygular
Ateştir burada hatta ateşe düşman sular
IV. Suları taştan taşa zıplayıp geçerdik ya
Ah o günler, o günler, nerde kaldı o günler

Numaralanmış dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I.de cümleye olumsuzluk anlamı katan bağlaç kullanılmıştır.
B) II.de cümleye yön anlamı katan bir edat kullanılmıştır.
C) III.de cümleye sebep anlamı katan bir edat kullanılmıştır.
D) IV.de özlem duygusu ifade eden bir ünlem kullanılmıştır.

6. I. Sofrada sadece çorba ve ekmek vardı.
II. Arabaya atladık ve yola çıktık.
III. Kayın ve ardıç en sevdiğim ağaçlardır.
IV. Bahar geldi ve tüm çayırı kuş sesleri kapladı.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde "ve" bağlacı cümleleri bağlamak için kullanılmıştır?

- A) I ve III
B) I ve IV
C) II ve III
D) II ve IV

Edat - Bağlaç - Ünlem - 2

7. “Ancak” sözcüğü yerine “ama” bağlacı getirilebiliyorsa “ancak” sözcüğü bağlaç olur.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde “ancak” sözcüğü bağlaç görevinde kullanılmamıştır?

- A) Sesi duyuluyordu ancak söyledikleri anlaşılıyordu.
B) Seninle gelecektim ancak işlerimi bitiremedim.
C) Olanları ancak sana anlatabilirim, diyordu.
D) Güneşli ancak soğuk bir günün akşamındayız.

8. “İle” sözcüğü hem edat hem de bağlaç olarak kullanılabilir. Bir cümlede “ile” sözcüğü yerine “ve” bağlacı getirildiğinde cümlenin anlamı bozulmuyorsa “ile” bağlaçtır, aksi takdirde edattır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde “ile” sözcüğü edat görevinde kullanılmıştır?

- A) Bana bir süvari ile haber gönderdiler.
B) Misafirlerin gelmeleri ile gitmeleri bir oldu.
C) Leylâ ile Mecnun’un hikâyesini biliyor musunuz?
D) Akşamüstü annesi ile babası, durumunu sormuş.

9. Edatlar, cümlede yer alan sözcükler arasında farklı anlam ilgileri kurar.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yer alan edatın kurduğu anlam ilgisi yanlış verilmiştir?

- A) En büyük zevki, kardeşi ile top oynamaktır. (Birliktelik)
B) Deniz, bugün düne göre dalgalı görünüyor. (Karşılaştırma)
C) En geç saat yedi gibi orada oluruz. (Eşitlik)
D) Hastaneye gitmek için müdürden izin aldı. (Amaç)

10. Anlamca birbiri ile ilgisi olan sözcükleri, sözcük gruplarını, cümleleri bağlayan sözcüklere bağlaç denir. Bağlaçlar cümleye farklı anlam ilgileri de katabilir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlaç, cümleye “olumsuzluk” anlamı katmıştır?

- A) Ne kendisi geldi ne de bizi oraya gönderdi.
B) Evin salonu hem geniş hem de manzaralıydı.
C) Bu oyunu kazananlar da kaybedenler de çok eğlendi.
D) Gerek ailesi gerekse dostları onu hiç yalnız bırakmadı.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “ah” sözcüğü ünlem görevinde kullanılmamıştır?

- A) Ah, kolumu bahçenin demir kapısına çarptım!
B) Ah ah, nerede kaldı güzelim gençlik yıllarım!
C) Ah aldık boş yere; tüh, ona haksızlık etmişiz!
D) Ah, şimdi bir dere kenarında olmak vardı!

12. • Oh, sonunda tüm işlerimi bitirdim!
• Of, burada bir hafta daha kalamam ben!
• Tüh, yanıma para almayı unutmuşum!
• Vah vah, bu çocuklara kim yardım edecek?

Aşağıdakilerden hangisi, bu cümlelerde yer alan ünlemlerin cümlelere kattığı anlamlardan biri değildir?

- A) Üzülme
B) Sıkılma
C) Rahatlama
D) Şaşırma

Edat - Bağlaç - Ünlem - 1

1. “İle (-le /-la)” edatı aşağıdakilerin hangisinde cümleye yay ayraç içinde verilen anlamı katmamıştır?

- A) Misafirler için ikramlık yiyecekleri kardeşim ile hazırladık. (Birliktelik)
- B) Yağmurun yağması ile her taraf yemyeşil oldu. (Neden)
- C) Teleferikle Boztepe’ye çıkmadıysanız Ordu’yu gezdim, demeyin. (Araç)
- D) Ara tatilde uçakla babaannesinin yanına gitti. (Zaman)

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “gibi” edatı cümleye “o anda, tam o sırada” anlamı katmıştır?

- A) Onun roman, öykü, deneme gibi birçok türde eseri var.
- B) İnsan gibi yaşamak elbette herkesin hakkıdır.
- C) Küçük çocuğu kucağına aldığı gibi eve götürdü.
- D) Buz gibi soğuk havada dondurma yenir mi?

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük bağlaç değildir?

- A) Gün içinde az su içiyorsun hâlbuki su, sağlık için çok önemlidir.
- B) Mutluluğu elde etmenin zor olduğu düşünülür oysaki insan küçük şeylerle de mutlu olabilir.
- C) Uzun süredir yürüyüş yapamadım çünkü yazdığım romanı bir an önce bitirmem gerekiyor.
- D) Herkes, sabahtan akşama kadar çalışıyordu ama hiç kimse hâlden şikâyetçi değildi.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlem cümleye “rahatlama” anlamı katmıştır?

- A) Oh, hava akşama doğru biraz serinledi!
- B) Hah, tam istediğim gibi bir ev burası!
- C) Eyvah, anahtarını içeride unuttum!
- D) Aman ha, söylediklerimi unutmayasın!

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “doğru” sözcüğü edat görevinde kullanılmıştır?

- A) Odadaki çiçekleri yaza doğru balkona çıkardım.
- B) Doğruyu söyleyen insan her zaman kazanır.
- C) Doğru zamanda doğru işler yapmayı başardık.
- D) Hepimiz eğri oturup doğru konuşmalıyız.

6. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde boş bırakılan yere “fakat” bağlacı getirilemez?

- A) Çok kalın giyindim - - - hâlâ ısınmadım.
- B) Sporcumuz çok iyi yarıştı - - - - kazanamadı.
- C) Geldiğimi haber veremedim - - - - telefonun şarjı bitti.
- D) Saatlerce yürüdük - - - - bir çeşmeye rastlamadık.

Edat - Bağlaç - Ünlem - 1

7. ➤ Edat, cümleye benzetme anlamı katmıştır.
➤ Bağlaç, eş görevli sözcükleri birbirine bağlamıştır.
➤ Ünlem, seslenme bildirmektedir.
- Aşağıdaki dizelerin hangisinde, bu durumlardan herhangi birinin örneği yoktur?**
- A) Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
B) Bir bayrak dalgalanmak için rüzgâr bekliyor.
C) Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilal!
D) Ateşten ve köpükten sıyırdım ellerimi.

8. Tek başına anlamı olmayan fakat cümlede birlikte kullanıldığı kelimelere farklı anlam ilgileri kazandıran kelimelere edat denir.

Buna göre aşağıdaki altı çizili kelimelerden hangisi edat değildir?

- A) Toplantıya saat üç gibi başlarız.
B) Yan taraftaki boş alana kırk kadar fidan diktik.
C) Babaannemler karşı apartmanda oturuyor.
D) Gün boyu çalıştığı için kanepede uyuyakalmıştı.

9. "Ama" bağlacı cümleye koşul anlamı katabilir.

Aşağıdakilerin hangisinde bu açıklamaya uygun bir kullanım vardır?

- A) Çalışıyordu ama hâlâ istenen düzeyde değildi.
B) Sinemaya gidebilirsin ama önce ödevlerini bitirmelisin.
C) Sorusunu sordu ama cevabını hâlâ alamadı.
D) Akşamki yemek azdı ama çok lezzetliydi.

10. Eş görevli kelimeleri veya cümleleri birbirine bağlayan kelime türüne bağlaç denir.

Buna göre "yalnız" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlaç görevinde kullanılmıştır?

- A) O, çok yalnız bir insandı.
B) Babam, yalnız kalmayı hiç sevmiyor.
C) Yarışmayla ilgili hazırlıklara yalnız iki saat ayırabildim.
D) Kitapları incele yalnız işin bitince yerine koy.

11. Aşağıdaki altı çizili edatlardan hangisinin cümleye kattığı anlam yay ayraç içinde yanlış verilmiştir?

- A) İki haftaya kadar projenin hayata geçeceği düşünülüyor. (Yaklaşık zaman)
B) Turşu yapımında sirke yerine limon kullanmak anne göre doğru bir yöntem değil. (Bakış açısı)
C) Onun bir dediğini iki etmemek için elinden geleni yapıyordu. (Amaç)
D) Sözlüklerimi, bir ay içinde geri getirmek üzere evine götürdü. (Sebep)

12. Tek başına anlamı olmayan, sonuna geldiği sözle cümledeki diğer kelimeler arasında bazı anlam ilişkileri kuran kelime türüne edat denir.

Buna göre "için" edatının cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde yanlış verilmiştir?

- A) Anahtarını kaybettiği için dedesinden yedek anahtarı istedi. (Sebep)
B) Kuşlara yem vermek için köşedeki parka gitti. (Amaç)
C) Kütüphanenin üst rafındaki kitapları senin için ayırdım. (Koşul)
D) Vatanım için her türlü zorluğa katlanırım, diyordu. (Uğruna)

Biçim Bilgisi - 2 (İsim Çekim Ekleri ve Sözcüğün Yapısı)

1. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi hem yapım hem de çekim eki almıştır?

- A) Zürafaların deri desenleri birbirinden farklıdır.
- B) Birçok hayvan türünün parmak izi yoktur.
- C) Yıllar geçtikçe bilgisi ve deneyimi artıyordu.
- D) Ağaçlar yeryüzünün en eski canlılarından.

2. İyelik ekleri, bir varlığın kime ya da neye ait olduğunu bildiren eklerdir.

Buna göre aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde iyelik eki yoktur?

- A) Sesi duyunca herkes balkona koştu.
- B) Eviniz hayırlı olsun, güle güle oturun.
- C) Biraz önce masanın üstündeydi saatin.
- D) Çalışmak istersen bilgisayarım müsait.

3. Şakaklarıma kar mı yağdı ne var

Benim mi Allah'ım bu çizgili yüz
Ya gözler altındaki mor halkalar
Neden böyle düşman görünürsünüz
Yıllar yılı dost bildiğim aynalar

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) "çizgili" sözcüğü türemiş sözcüktür.
- B) Soru eki kullanılmıştır.
- C) İyelik eki almış sözcükler vardır.
- D) "aynalar" sözcüğü hem yapım hem çekim eki almıştır.

4. Birden fazla sözcüğün, yeni bir kavramı, nesneyi, durumu karşılamak için bir araya gelip kaynaşmasıyla oluşan sözcüklere birleşik sözcük denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisinde birleşik sözcük yoktur?

- A) Masmavi denizi hayranlıkla izledik.
- B) Oturma odasında iki tane çekyat vardı.
- C) Çocukluğum, Kızılırmak kıyısındaki bir köyde geçti.
- D) Akdeniz'de kavurucu sıcaklar başladı.

5. Yanımızdan geçiyor ağır ağır kervanlar
Bir derebeyi gibi kurulmuş eski hanlar

I
Biz bu sonsuz yollarda varıyoruz gitgide

II
İki dağ ortasında boğulan bir geçide
III

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerin yapısı aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Basit	Birleşik	Türemiş
B)	Türemiş	Basit	Birleşik
C)	Birleşik	Basit	Türemiş
D)	Birleşik	Türemiş	Basit

6. Sen, müsait vakti gelince rüzgârın

I
Sonsuzluğa doğru kalkacak, sihirli
II

Bir gemi gibisin, göklerde demirli
III

Ve ben, rıhtımında bekleyen bir yolcu
IV

Bu dördlükte numaralanmış sözcüklerden hangileri hâl eki almıştır?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) III ve IV

Biçim Bilgisi - 2 (İsim Çekim Ekleri ve Sözcüğün Yapısı)

7. Kim bilir şimdi nerdesin

I

Senindir yine akşamlar

II

Merdivende ayak sesin

III

Rıhtım taşında gölgen var

IV

Bu dörtlükte numaralanmış sözcüklerden hangisi bir varlığın kime ya da neye ait olduğunu bildiren bir ek almıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

8. Türkülerde tüter dağ dağ, yayla yayla

I

Köyümüz, köylümüz, memleketimiz

II

Ah bu türküler

Köy türküleri

Dilimizin tuzu biberi

Memleketin hâlini onlardan sor

III

Kitaplarda değil, türkülerde ara Yemen'i

Öleni, kalanı, gidip gelmeyi

Ben türkülerden aldım haberi

IV

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcükte çoğul eki ve hâl eki kullanılmıştır.
B) II. sözcük, yapıca türemiştir.
C) III. sözcükte bulunan ek, sözcüğün anlamını değiştirmemiştir.
D) IV. sözcükte iyelik eki vardır.

9. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi sözcüğün anlamını değiştiren bir ek almıştır?

- A) Çok eskimiş bu eşyalar, artık yenilerini alalım.
B) Yarışma için gönüllü olanlar ayağa kalktı.
C) Törende okunan şairler, herkesi duygulandırdı.
D) Bu programda farklı şehirlerin yemekleri tanıtılıyor.

10. Bir çocuğun yetişkin bir insan olarak toplumun saygıdeğer

I

II

bir üyesi olması her toplumda önemsenmiştir. İkel toplum-
larda yetişkinliğe geçiş, çeşitli gelenek ve göreneklerle be-
lirlenmiştir.

III IV

**Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi ya-
pıca diğerlerinden farklıdır?**

- A) I B) II C) III D) IV

11. İstanbul'un parkları var uçsuz bucaksız

I

Çamlar, at kestaneleri, asırlık çınarlar

II

Bir renk senfonisi hâlinde yayılır kalbe

III

Bu şehrin parklarında eşsiz sonbahar

IV

**Bu dörtlükte numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıda-
kilerden hangisi söylenemez?**

- A) I. sözcüğün kökü isimdir.
B) II. sözcük, gövde durumundadır.
C) III. sözcük hâl eki almıştır.
D) IV. sözcük birleşik yapıdır.

12. Aşağıda isim köklü ve fiil köklü sözcükler sınıflandırılırken bir yanlışlık yapılmıştır.

İsim Köklü Sözcükler	Fiil Köklü Sözcükler
şekerlik	sevgi
işçi	tuzlu
susuz	yapıcı
yakıt	bilgin

Buna göre hangi sözcükler yer değiştirirse bu yanlışlık giderilmiş olur?

- A) bilgin - şekerlik B) yakıt - tuzlu
C) susuz - sevgi D) işçi - yapıcı

BİÇİM BİLGİSİ - 1 (İsim Çekim Ekleri ve Sözcüğün Yapısı)

1. TEKNOFEST hem ilk, orta ya da yükseköğretim kurumlarında eğitimlerine devam eden öğrencilerin hem I
de okulunu bitirmiş ve iş yaşamlarına devam eden kişi II
ya da takımların katılabildiği yarışmalara ev sahipliği III
IV
yapıyor.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi hâl eki almamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

2. Ne kadar şanlısın ey asker
Bütün övgülerimiz hepsi sana değer
Sen nöbette olduğun sürece
Kalmaz içimizde derd, keder

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hâl eki almış birden fazla sözcük vardır.
B) "övgülerimiz" sözcüğü türemiş sözcüktür.
C) Soru eki kullanılmıştır.
D) İyelik eki almış birden fazla sözcük vardır.

3. En son ne zaman tadını ve kokusunu duyarak yemek yemiştiniz? Çocukluğumun köyünde mi kaldı tatlar, kokular? Bağlarda, bahçelerde, meyve ağaçlarının tepesinde...

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Çokluk eki almış sözcükler kullanılmıştır.
B) Bulunma hâl eki almış isimler vardır.
C) Soru eki kullanılmıştır.
D) "Kokusunu" sözcüğü basit yapıdadır.

4. İnsanlar her dönemde uzunluk, ağırlık, zaman gibi nicelikleri I
ölçmeye çalışmıştır. Ölçüm araçlarının gelişerek bugüne gel- II
mesinde sayısız mucit rol almıştır. III
IV

Bu parçada numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcük basit yapıdadır.
B) II. sözcükte çokluk eki ve hâl eki kullanılmıştır.
C) III. sözcükte iyelik eki vardır.
D) IV. sözcük birleşik yapıdadır.

5. Minyatür; konusu, anlatımı, düzeni ve renkleriyle yapıldığı çağa ve bölgeye göre değişen bir sanat dalıdır.

Bu cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Birleşik yapılı sözcük kullanılmıştır.
B) Yönelme hâl eki almış sözcükler vardır.
C) İyelik eki almış sözcükler vardır.
D) "bölgeye" sözcüğü, sözcüğün anlamını değiştiren bir ek almıştır.

6. Çekim ekleri, sözcüğe yeni bir anlam kazandırmaz. Ancak sözcüğün cümlede farklı görevler almasını sağlar. Yapım ekleri ise sözcüğe yeni bir anlam kazandırır.

Buna göre aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi hem yapım hem de çekim eki almıştır?

- A) Yasemin Hanım, sınav sorularını hazırladı.
B) Öğrencilerden bazıları hastaydı.
C) Sınavı başka bir güne ertelemek zorunda kaldı.
D) Sınıfın geneli bu durumdan çok hoşnuttu.

Biçim Bilgisi - 1 (İsim Çekim Ekleri ve Sözcüğün Yapısı)

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik sözcük ulanılmamıştır?

- A) Bin parçalık yapbozu oluşturmak için iki ay uğraştık.
- B) Kaymakam, mahalle esnafıyla ayaküstü sohbet etti.
- C) Kedidili bisküvilerle güzel bir pasta yapabilirsin.
- D) Ülkemizde bilinçli okur oranı her geçen gün artıyor.

8. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi türemiş yapıldır?

- A) Suyun sesi hepimizi rahatlatmıştı.
- B) Ziyaretçiler köşkün bahçesini çok beğendiler.
- C) Serin havalarda parkta dolaşmayı çok sever.
- D) Şehrin merkezinde yeni bir müze açılmış.

9. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi çekim eki almamıştır?

- A) Öğretmen, Ayşe'ye "Yazın çok güzelmiş." dedi.
- B) Soğuğa dayanabilmeyi burada öğrendik.
- C) Dalış sırasında yengeçler size eşlik ediyor.
- D) Çocuklar yaşlı kadının eşyalarını taşıdılar.

10. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisinde iyelik eki yoktur?

- A) Heyecanınız hiçbir zaman yok olmasın.
- B) Kazı çalışmaları üç yıldır devam ediyor.
- C) İşin biter bitmez bizim yanımıza gel.
- D) Yolum uzun, bu yüzden hemen gitmeliyim.

11. Faks makinesi, yazıları ve resimleri telefon üzerinden
I
birkaç saniyede uzaktaki bir alıcı makineye gönderen ci-
II III
hazdır. İlk faks makinesi 1843'te ortaya çıkmıştır.
IV

Bu metinde numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. sözcükte iyelik eki vardır.
- B) II. sözcük birleşik yapıldır.
- C) III. sözcük türemiş sözcüktür.
- D) IV. sözcük, yönelme durum eki almıştır.

12. Aşağıdakilerden hangisinde "-ler (-lar)" ekinin cümle-ye kattığı anlam yanlış verilmiştir?

- A) Annemi karşımda görünce dünyalar benim oldu. (Abartma)
- B) Akşamları mutlaka bir bardak süt içerim. (Her)
- C) Başkan Beyler toplantıya katılacaklar. (Saygı)
- D) Bu topraklarda nice Yunuslar yetişmiş. (Yaklaşıklık)

Parçada Anlam - 6 (Ana Düşünce - Ana Duygu - Konu - Başlık - Yardımcı Düşünce)

1. Fotoğraf çekmek insana çok şey kazandırır. Fotoğraf çektikçe çevremizdeki güzelliklerin, sıra dışılıkların daha çok farkında oluruz. Üzerine basıp geçtiğimiz boynu bükük bir papatya, fotoğrafını çektiğimizde bize çok şey anlatmaya başlar. Gökyüzünü artık daha farklı görürüz, bulutlar bir şeyler anlatır bize. Etrafımızın ne kadar renkli, ne kadar canlı olduğunu fark ederiz. İçinde bulunduğumuz zamanı iyi değerlendirir, stresten kurtuluruz.

Aşağıdakilerden hangisi fotoğraf çekmenin bu parçada sözü edilen yararlarından biri değildir?

- A) Farkındalığı artırması
- B) "An"ı yaşamayı sağlaması
- C) Sıkıntılardan uzaklaştırması
- D) İnsana sıra dışı özellikler kazandırması

2. Dünya her geçen gün daha fazla ısınıyor. Bu ısınmanın nedeni, onun üzerinde yaşayan bir canlı türü: insan. İnsanın, yaşamını sürdürmek için gerçekleştirdiği etkinlikler yeryüzünün sıcaklığını hissedilir ölçüde artırıyor. Fabrika bacalarından çıkan dumanlar ve araçların egzozları atmosferde güneşten gelen ısının tutulmasına yani sera etkisine yol açıyor. Çalıştırdığımız her elektronik alet, ulaşım ve ısınma için kullandığımız her yakıt, küresel ısınmayı artırıyor. Sonuçta iklim örüntüleri değişiyor. Örneğin 1880'den beri tutulan kayıtlara göre en sıcak yıl 2005 oldu. İkinci sırada da 2010 var.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çevre kirliliği
- B) Küresel ısınma
- C) Doğal afetler
- D) İnsan ve teknoloji

3. Samimi olmak istiyorsanız daima doğruyu arayın. Menfaatleriniz doğrultusunda hareket etmeyin. Toplumun size aşılıdığı ön yargılardan kurtulun. Doğruyu yaptığınızdan eminseniz başkalarının eleştirilerine takılmayın.

Aşağıdakilerden hangisi, samimi olmak isteyen kişiye bu parçada verilen öğütlerden biri değildir?

- A) Doğruluktan şaşmamak
- B) Peşin hükümden uzak olmak
- C) Çıkarlarına göre davranmamak
- D) Eleştiriyi açık olmak

4. Güven toplumu, aslında adalet toplumdur. Böyle bir toplumda, toplumsal ilişkileri belirleyen en temel unsur adalettir. İnsanlar birbirine haksızlık etmez. Güven toplumunda adalet; ailede, eğitimde, ahlakta, sağlıkta kısacası bütün toplumsal dünyada güvenilirliğin bir gereği olarak belirleyicidir.

Aşağıdakilerden hangisi bu metnin anahtar sözcüklerinden biri değildir?

- A) Adalet
- B) Toplum
- C) Eğitim
- D) Güven

5. Yerküremiz, ekseninde dönmeyi bir anda bıraksa olduğumuz yerden kilometrelerce öteye savrulurduk. Çünkü Dünya'nın kendi çevresindeki dönüş hızı, biz farkına varmasak da çok fazladır: saatte 1670 kilometre. Dünya'nın aniden durması hızla giden bir otomobilde frene birden basılması durumunda yaşanan etkiyi oluşturur. Atmosfer, Dünya'nın bir parçası gibi hareket ettiği için Dünya durunca o da bu etkiye maruz kalır. Bu da rüzgârların bir dakika boyunca 1670 km hızla esmesi anlamına gelir.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın dönüşünün aniden durması hâlinde yaşanacak olaylar
- B) Dünya'nın dönüş hızının hissedilmemesinin nedenleri
- C) Yer çekiminin bilinmeyen yönleri
- D) Dünya'nın dönüş hızının atmosfere etkileri

6. Termosa sıcak su konduğunda su, kolay kolay soğumaz veya soğuk su konduğunda kolay kolay ısınmaz. Bunun nedeni vakum yani hava boşluğudur. Bir termosta iç içe geçmiş iki kap bulunur. Dıştaki, metal koruyucu bir kap; içteki ise plastik veya camdır. Bu iki kap arasında, uzayda olduğu gibi boşluk yani vakumlanmış hava vardır. Bu boşlukta ısıyı ileten hiçbir molekül bulunmadığı için ısı sabit kalır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi anlatılmaktadır?

- A) Kaç farklı termos türü olduğu
- B) Termosun ısıyı sabit tutmasının nedeni
- C) İnsanların termos kullanma sebepleri
- D) Termos yapımında kullanılan malzemelerin özellikleri

Parçada Anlam - 6 (Ana Düşünce - Ana Duygu - Konu - Başlık - Yardımcı Düşünce)

7. İnsanlık tarihi boyunca binlerce bilimsel icat, dünyamızın gelişimine yön verdi. Bilime önem veren toplumlar kalkındı. Bu nedenle bağımsız olarak yaşamak isteyen ülkeler bilimle ilerlemek zorundadır. Çünkü bilgi, en büyük güçlerden biridir.

Bu parçaya getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilim ve Gelişme
B) Bilginin Gelişimi
C) Bilimin Doğuşu
D) Bilim Tarihi

8. Leonardo da Vinci'nin 1503-1519 yılları arasında yaptığı Mona Lisa tablosu beş yüz yıldır özenle korunmuştur. Leonardo'nun ölümünden sonra, tabloyu Fransa Kralı satın almıştır. Günümüzde Louvre Müzesinde sergilenen yapıtı her yıl yaklaşık altı milyon kişi görmeye gelmektedir. Tabloda resmedilen kadın, bir ipek tüccarının eşi olan Lisa Gherardini del Giocondo'dur. Onun yüz ifadesindeki gizem yıllarca tartışılmıştır. Çünkü tabloya nereden bakarsanız bakın Mona Lisa hep size bakıyormuş hissine kapılırsınız.

Bu parçada Mona Lisa tablosuyla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Ne zaman yapıldığına
B) Hangi yöntemle çizildiğine
C) Tablodaki kişinin kim olduğuna
D) Bugün nerede olduğuna

9. Yiğitler dizildi Çanakkale'de
Oyunlar bozuldu Çanakkale'de
Bir destan yazıldı Çanakkale'de
Kaderin kaydıyla bu vatan bizim

Bu dördünlüğün ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sevgi
B) Sitem
C) Kahramanlık
D) Mutluluk

10. Bir gün kurbağalar yarış yapıyormuş. Hedef, yüksek bir kulenin tepesine çıkmakmış. Arkadaşlarını seyretmek için toplanan kurbağalar yarışmacıların kulenin tepesine çıkabileceğine inanmıyormuş. Bu yüzden de "Zavallılar! Hiçbir zaman başaramayacaklar!" diye bağırmaya başlamışlar. Yarışmaya başlayan kurbağalar teker teker yarış bırakmışlar. İçlerinden sadece biri inatla kuleye tırmanmaya çalışıyormuş. Bu kurbağa, sonunda kulenin tepesine çıkmayı başarmış. Diğerleri, kurbağanın oraya nasıl çıktığını merak etmişler. Bir kurbağa ona yaklaşmış ve sormuş: "Bu işi nasıl başardın?" O anda fark etmişler kuleye çıkan kurbağanın kulaklarının duymadığını.

Bu hikâyenin ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanlar yetenekli olduklarını düşündükleri işlerle ilgilennemelidir.
B) Çevreden gelen olumsuz mesajlar, kişinin başarılı olmasını engeller.
C) Başkalarının düşüncelerine önem vermeyenler başarısız olmaya mahkûmdur.
D) İnsan, ulaşamayacağı hedefler belirleyerek zaman kaybetmemelidir.

11. Orta ve Doğu Karadeniz'e özgü mimari bir yapı olan serender, dört direk üzerine oturtulmuş bir tür kulübedir. Serender sahipleri bu kulübeleri evlerinin yakınına yapar fakat ev ile serender arasında herhangi bir geçit veya köprü bulunmaz. Yerden yüksekliği yaklaşık yedi metredir. Ahşaptan yapılan bu kulübeler, yiyecek saklamak ve mısır kurutmak için kullanılır. Bu depolar, yiyecekleri hayvanlardan ve böceklerden korumak için yüksek yapıdır. Serenderlerin, üzerinde durduğu direklerin tepelerinde bilezik denen metal halkalar vardır. Bu halkalar böcek ve farelerin yolunu kesmek için yapılmıştır.

Bu parçada serenderlerle ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Serender direklerindeki halkalar ne işe yarar?
B) Nereye yapılır?
C) Hangi amaçla kullanılmaktadır?
D) Evlerle arasında niçin herhangi bir geçit yoktur?

Parçada Anlam - 5 (Ana Düşünce - Ana Duygu - Konu - Başlık - Yardımcı Düşünce)

1. Tatil günlerinde komşu veya akraba ziyareti yapıp sabaha karşı evine dönen kişilerin, sokakta birbirlerine “İyi akşamlar!” dileklerini duyunca kahroluyorum. Camı açıp “Ne akşamı beyefendi? Gece bitti, sabah oluyor, sabah!” diye sesleneceğim ama durduruyorum kendimi. Tam şu anda, bunu yazarken dışarıdan bir ses, benimle alay eder gibi “Baba, iyi akşamlar!” diyerek vedalaşıyor babasıyla. Saate bakıyorum, gece yarısına yalnızca on dakika var. Şimdi nasıl öğreteceğim bu kişilere ben; “akşam” ne zamandır, hangi zamana “gece” denir, sabaha karşı beşte de “İyi akşamlar!” denir mi?

Bu parçada yazarın asıl yakındığı durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hangi zaman dilimi için, hangi sözün kullanılacağına bilinmemesi
- B) İnsanlar arası ilişkilerde görgü kurallarına dikkat edilmemesi
- C) Yüksek sesle konuşularak etraftaki insanların rahatsız edilmesi
- D) Misafirlik için uygun olmayan vakitlerin tercih edilmesi

2. ABD'nin Teksas eyaletindeki Houston'da yer alan William Marsh Rice Üniversitesindeki bir grup bilim insanı, ölü bir örümceği ufak ve narin nesnelere kavramak için kullanılabilecek bir robota dönüştürdü. Nekrobotik adı verilen ve robotik bilim dalında bir ilk niteliğinde olan projeye örümceklerin hassas ve kavrama gücü yüksek olan bacaklarının, mikroelektronik cihazları tamir etmek için kullanılması hedefleniyor. Öte yandan bilim insanları örümceklerin, doğada parçalanabildiği için çevre kirliliğine yol açmadığına dikkat çekiyor.

Bu metinde sözü edilen araştırmayla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Nerede yapıldığına
- B) Kimlerin gerçekleştirdiğine
- C) Ne zaman sonuçlandığına
- D) Alanında yapılan ilk çalışma olduğuna

3. Brezilya'da yaşayan 71 yaşındaki bir inşaat ustası, Joao Pereira De Souza (Hoa Pereyra De Soza), Dindim adını verdiği bir Güney Amerika Macellan penguenini 2011 yılında, üzeri zift kaplanmış bir şekilde bulmuş. Sahile vuran ve ölmek üzere olan bu pengueni özverili çabalarıyla hayata döndüren altın kalpli De Souza, Dindim ile çok iyi arkadaş olmuş. Birlikte tam 11 ay geçiren ikili, bir gün Dindim'in ortadan kaybolmasıyla ayrılmış. Ancak De Souza, Dindim'in kendisini sonsuza dek terk ettiğine hiç inanmamış ve çocuğu gibi sevdiğini söylediği pengueni beklemeye başlamış. Tam bir yıl sonra, hayatını kurtaran De Souza'ya geri dönen Dindim bu ziyaretlerini her yıl tekrarlamış.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçanın başlığı olamaz?

- A) Vefa
- B) Penguen ve Yaşlı Adam
- C) İnsan-Hayvan Dostluğu
- D) Penguenlerin Yaşamı

4. Bazı hayvanlar vücut sıcaklıklarını belirli bir aralıkta tutmak için enerjiye gereksinim duyar. Bu enerjiyi de besinlerden elde eder. Hava soğudukça hayvanlar için besin bulmak yani yeterli enerji kaynağına erişmek zorlaşır. Bu da vücut sıcaklıklarını sabit tutmakta zorlanabilecekleri anlamına gelir. Bazı hayvanlarda bu durumla baş edebilmelerini sağlamak için devreye giren biyolojik bir süreç vardır, buna hibernasyon yani kış uykusu denir. Hibernasyon sürecinde hayvanlar, yaşamsal faaliyetlerini neredeyse durdurur. Bazı hayvanların vücut sıcaklıkları sıfır derecenin altına bile düşebilir. Kalp atışları ve metabolizma hızları yavaşlayan hayvanlar, hareketsiz biçimde günlerce hatta haftalarca yatabilir. Böylece kışın zorlu şartlarında enerji gereksinimleri azalır. Bahar gelince tekrar uyanır ve hareket eder.

Bu parçada hayvanlardaki hibernasyon süreciyle ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Hayvanlarda ne tür değişikliklere neden olur?
- B) Ne zaman sona erer?
- C) Hayvanlara faydası nedir?
- D) Hangi hayvanlarda görülür?

Parçada Anlam - 5 (Ana Düşünce - Ana Duygu - Konu - Başlık - Yardımcı Düşünce)

5. İnsanlar hiçbir dönemde, birbirine benzemek için bu kadar çaba sarf etmemiştir. Bir örnek giyimler, bir örnek şarkılar, bir örnek konuşmalar... Filmler, radyolar, sinemalar durmadan bizi birbirimize benzetmeye çalışıyor. Böyle bir çağın şiiri de maalesef bir örnek oluyor.

Bu metinde yazar, şiirde aşağıdaki özelliklerden hangisinin olmamasından yakınmaktadır?

- A) Sadelik
B) Özgünlük
C) Gerçeklik
D) Doğallık

6. Yalnızca ABD’de her yıl 300.000 ton sakız çiğnendiğini biliyor muydunuz? Bazı ülkelerde çiğnenmiş sakızlar geri dönüşüm yoluyla değerlendirilmeye çalışılıyor. Yine de dünyanın birçok kentinde çiğnendikten sonra sokağa atılan sakızlar önemli bir çevre kirliliği sorunu oluşturuyor. İngiltere’den araştırmacılar, bu sorunu çözmek amacıyla suyla yıkandığında yapıştığı yerden çıkan bir sakız geliştirdi. Üstelik bu sakız doğada altı ay gibi kısa bir sürede çözünerek toz hâline geliyor.

Bu parçaya getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) En Çok Sakız Çiğnenen Ülkeler
B) Sakız Nasıl Geri Dönüştürülür?
C) Sakızın Sağlığa Zararları
D) Çevre Kirlenmeyen Sakız

7. Benim gençliğimde yazarlığın birinci koşulu, dili doğru kullanmaktı. Bugün ise dil yanlışlarıyla dolu kitaplarla büyük romancı veya büyük düşünür oluvermiş pek çok yazar var. Üstelik bu dil yanlışları, bunları fark eden dikkatli okuyuculara “özgünlük” olarak sunuluyor.

Bu parçada yakınılan durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Genç yazarların, eserlerinde özgün bir dil kullanmaması
B) Günümüz sanatçılarının birkaç eser yazdıktan sonra özgüvenlerinin artması
C) Son dönem yazarlarının dilin doğru kullanımı konusunda hassas olmaması
D) Okuyucuların, dil ve anlatım bakımından nitelikli eserlere ilgi göstermemesi

8. Hemen her edebî eser, insanoğlunun gördüklerini, bildiklerini başkalarına anlatma tutkusunun sonucunda ortaya çıkmıştır. İnsanın gördüklerini, duyduklarını, öğrendiklerini başka insanlarla paylaşma isteği ilk yazılı metinlere, masallara, destanlara, efsanelere kadar uzanır. Bu istek olmasa Gılgamış Destanı’ndaki ölümsüzlüğe ulaşma arzusuna, Ergenekon Destanı’ndaki maceralara şahit olabilir miydik?

Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanın paylaşma arzusunu anlatan edebî eserler her dönemde dikkat çeker.
B) Edebî metinler, insanların izlenimlerini paylaşma isteğinden doğar.
C) İnsanların en büyük tutkusu gezip gördüğü yerleri anlatmaktır.
D) Destanlar sayesinde geçmiş daha iyi öğrenilebilir.

9. Aşağıda, okuduğumuz metinleri daha iyi anlayabilmemizi sağlayan dört altın kural verilmiştir.

- Okuduklarınızı başka birine anlatabilecek hâle gelmek için okumalısınız.
- Eserle ilgili soru sorabilecek düzeye gelme düşüncesiyle okumalısınız.
- Eseri hakkında yazarla konuşabilecek duruma gelmek için okumalısınız.
- Okuduğunuz yazı hakkında değerlendirme yapabilir hâle gelmek amacıyla okumalısınız.

Aşağıdaki durumlardan hangisi bu kurallardan herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Kitabı baştan sona okudum ancak birçok bölümü anlamadım ve kafamda birçok soru oluştu.
B) Yazarın yeni çıkan eserini keyifle okudum ve eserle ilgili uzun bir eleştiri yazısı hazırladım.
C) Ünlü iş adamıyla güzel bir röportaj yapabilmek için onun son kitabını okudum.
D) Benim anlatacaklarımı dinlemeye öyle hevesliydim ki her hafta ona anlatabilmek için yeni bir kitap okuyordum.

Parçada Anlam - 4 (Giriş - Gelişme - Sonuç - Parça Oluşturma - Parça Tamamlama)

1. ▲, ★, ● kutularının içindeki metinler bir yazının giriş, gelişme ve sonuç bölümleridir.

▲ ABD'deki bir üniversitede araştırmacı olan John Valley ve arkadaşları, bu kristalin yaşını belirlemek için bir araştırma yaptı. Geçtiğimiz ay açıklanan araştırma sonuçları, zirkon kristalinin yaklaşık 4,4 milyar yıl öncesinden kaldığını gösterdi. Bu da Dünya'nın oluşumundan 160 milyon yıl sonrasına denk geliyor.

★ Avustralya'nın batısındaki bir koyun çiftliğinde çok eski zamanlardan kaldığı düşünülen bir taş bulundu. Bu taş, zirkon kristaliydi.

● Zirkon kristalinin oluşumuyla dünyanın oluşumu arasında 160 milyon yıl olması, gezegenimizin tahmin edilenden çok daha hızlı bir şekilde soğuduğunu gösteriyor. Buna bağlı olarak yaşamın ortaya çıkmasını sağlayan koşulların da sanılandan çok daha önce oluşmuş olabileceği düşünülüyor.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde, kutulardaki metinleri ifade eden semboller "giriş, gelişme, sonuç" şeklinde sıralanmıştır?

- A) ●, ★, ▲ B) ★, ▲, ●
C) ●, ▲, ★ D) ★, ●, ▲

2. Odanın penceresinden bakarken babamın getirdiği motosiklet gözüme çarptı. Motosikletin yanına gittim. Bu, bir haftadan beri avluda duruyordu. Babam bozuk olduğunu söylemişti. İçimde bir merak uyandı. Başladım düğmeleriyle oynamaya. Birdenbire çalışıverdi. Başıma başlığı taktım ve motosiklete bindim. Gaza bastım, hareket etti; hiçbir yerinde bozukluk yoktu. Yokuştan aşağı ilerlemeye başlayınca bozukluğun ne olduğunu anlayıverdim. - - - -

Bu parçanın sonuna anlam akışına göre aşağıdakilerin hangisi getirilmelidir?

- A) Daha akşama epeyce vardı, motorla biraz daha gezip fuar alanına gidebilirdim.
B) Motosiklete binmek benim için önüne geçilmeyecek bir istekti; evde, iş yerinde motosiklet görünce dayanmıyordum.
C) Annem motosiklete binmeme hiçbir zaman izin vermemişti.
D) Ama iş işten geçmişti, motosikletin freni tutmuyordu.

3. Yeterli ve dengeli beslenen kişiler sağlıklıdır. - - - - hareketli ve esnek bir bedene, düzgün bir cilde, saçlara ve gözlere sahiptir. Çalışmaya istekli kişilikleri ve normal zihinsel gelişimleri vardır. Nadiren hasta olurlar. - - - - yetersiz ve dengesiz beslenen kişiler yavaş hareket ederler, isteksiz ve yorgunlardır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere anlam akışına göre sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilenler getirilmelidir?

- A) Hatta - Bu nedenle
B) Bu nedenle - Oysa
C) Fakat - Hatta
D) Oysaki - Çünkü

4. Aşağıda, kâğıdın oluşumunu anlatan cümleler karışık olarak verilmiştir.

- Bu makinelerde, çeşitli kimyasal maddeler kullanılarak çok küçük ipliksi parçalara ayrıştırılır.
- Hamur, düz bir zemine boşaltılarak ince bir tabaka oluşturacak şekilde düzgünce yayılır ve kurutulur.
- Kâğıdın temel ham maddesi olan odun, özel tasarlanmış makinelere yerleştirilir.
- İyice kuruyan hamur, kâğıt hâline gelmiştir.
- Lif adı verilen bu ipliksi parçalar, suyla karıştırılır ve kıvamlı bir hamur elde edilir.

Bu cümleler olayların oluşuna göre aşağıdakilerin hangisinde doğru sıralanmıştır?

- A) II - III - V - IV - I B) II - V - III - I - IV
C) III - I - II - V - IV D) III - I - V - II - IV

5. (I) Güney Koreli bir grup girişimci, görme engelliler için bir akıllı saat tasarladı. (II) Saatin ekranında yukarı ve aşağı doğru hareket edebilen çıkıntılar var. (III) Girişimcilerin "Dot" adını verdikleri bu saat, kablosuz bağlantı kurarak diğer cihazlardan gelen mesajları alıyor. (IV) Bu çıkıntılar mesajların, görme engellilerin kullandığı Braille alfabesiyle gösterilmesini sağlıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangilerinin yerleri değiştirilirse parçanın anlam bütünlüğü sağlanmış olur?

- A) I ve III B) I ve IV
C) II ve III D) II ve IV

Parçada Anlam - 4 (Giriş - Gelişme - Sonuç - Parça Oluşturma - Parça Tamamlama)

6. Aşağıdaki parçada numaralanmış cümleler farklı masallardan alınmıştır.

(I) Zengin ülkenin insanları tembellik edip ekip biçmeyi terk ettiklerine çok üzülüşler. (II) Açlıktan kurtulmak için son çare olarak, sandıklarındaki incileri öğütüp un hâline getirmişler. (III) Halıcı, herkesin güvenini kazandığı için de işleri hep yolunda gidermiş. (IV) Bu çocuklar öyle zayıf ki neredeyse vücutlarındaki kemikler sayılıyormuş. (V) Bu undan ekme yapmışlar ama açlıkları geçmemiş. (VI) Sihirbazın birbirinden ilginç gösteriler yaptığını gören kral, gösteri bitince onu tebrik etmiş. (VII) Çünkü inciden yapılan un, buğday unu gibi lezzetli ve doyurucu değilmiş.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde aynı masala ait cümleler bir arada verilmiştir?

- A) I, II, V, VII
B) I, III, IV, VI
C) II, III, IV, VII
D) III, IV, V, VI

7. - - - - 1992'de de içinde on binlerce plastik banyo ördengi olan bir konteyner, Hong Kong'dan ABD'ye giden bir gemiden denize düşüp kaybolmuştu. Tabii o zaman bu ördeklerin yıllarca dünya denizlerinde dolaşacağı, kimse'nin aklına gelmemişti. Ördeklerin bazıları Hawai'ye, Alaska'ya ve Avustralya'ya kadar gitti. Bazıları da Kuzey Buz Denizi'nde görüldü, İskoçya ve Kanada kıyılarına vurdu. Binlerce ördekten oluşan bu mini donanmalar sayesinde okyanus akıntılarına ilişkin çok şey öğrenildi.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Gemilerden bırakılan atıklar yüzünden denizlerdeki kirlilik oranı iyice artmaktadır.
B) Denizlerdeki akıntıların nedeni hakkında henüz yeterli bilgiye ulaşılamamıştır.
C) Denizler ve okyanuslar, dünya iklimini belirleyen önemli öğelerdendir.
D) Gemilerden düşen yüzlerce konteyner her yıl denizlerde kayboluyor.

8. I. Bu amaca ulaşmak için her yıl bazı etkinlikler gerçekleştirilir.
II. Robot bilim, giderek büyüyen ve şaşırtıcı ürünlerin ortaya konduğu bir bilim dalı hâline gelmiştir.
III. RoboCup olarak bilinen bu etkinliklerde bilimsel konferansların yanı sıra robot futbol takımlarının karşılaştığı turnuvalara da yer verilir.
IV. Bu bilim dalının amaçlarından biri, insana benzeyen robotlar geliştirmektir.

Numaralanmış cümleler anlam akışına göre sıralandığında baştan üçüncü cümle aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) I
B) II
C) III
D) IV

9. (I) Kayak, kış mevsiminin en gözde sporlarından biridir. (II) Bu spor için eskiden farklı türde ağaçlardan yapılan kayaklar kullanılırmış. (III) Kayakların karla temas eden yüzeyleri, kayganlığı artırmak için katran ya da deriyle kaplanırmış; günümüzdeyse dayanıklı ve hafif malzemelerin karışımından yapılıyor. (IV) Ülkemizde amatör kayak yapabileceğiniz ve kayak eğitimi alabileceğiniz çok sayıda merkez var. (V) Bu merkezlerin en ünlüleri Bursa'da Uludağ, Erzurum'da Palandöken, Kayseri'de Erciyes, Antalya'da Saklıkent'tir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istenirse ikinci paragraf kaç numaralı cümle ile başlar?

- A) II
B) III
C) IV
D) V

10. Trabzon'daki iklim, özellikle bazı ürünlerin yetiştirilmesine elverişlidir. Ancak kentnin dağlık ve engebeli olması nedeniyle tarım alanları sınırlıdır. - - - - Hem ülkemizin hem de dünyanın fındık ve çay ihtiyacının önemli bir bölümü buradan karşılanır.

Bu parçada boş bırakılan yere anlam akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Trabzon'da, kadınların kullandığı "keşan" adı verilen yöresel bir örtü üretilir.
B) Trabzon'da yetiştirilen başlıca tarım ürünleri fındık, çay ve mısırdır.
C) Trabzon denince akla gelen pek çok yemek vardır.
D) Her mevsim yağış alan Trabzon, yemyeşil bir bitki örtüsüne sahiptir.

Parçada Anlam - 3 (Giriş - Gelişme - Sonuç - Parça Oluşturma - Parça Tamamlama)

1. Aşağıdakilerin hangisi bir metnin giriş cümlesi olmaya uygun değildir?

- A) Bilim insanları, insan ciğerlerinde yeni bir hücre türü keşfetti.
- B) Hafıza teknikleri de hatırlamayı olumlu etkileyen yöntemlerden biridir.
- C) Dağınık bir masa ve çalışma ortamı, dağınık bir zihnin göstergesidir.
- D) Uyumak; yemek, içmek ve nefes almak kadar önemlidir.

2. I. Perdeler uçuşmaya başladı, hava diğer günlere göre daha rüzgârlıydı.
II. Perdenin arasından pencere kolunu bulup pencereyi açtı.
III. Güneşli bir sonbahar sabahıydı.
IV. Elini dışarı uzattı ve rüzgârı iyice hissetti.
V. Yatağından yavaşça kalktı ve pencereye doğru yürüdü.
VI. Perdenin arasından sızan gün ışığının etkisiyle uyandı.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) I - III - II - VI - IV - V
- B) I - III - VI - IV - V - II
- C) III - V - II - VI - I - IV
- D) III - VI - V - II - I - IV

3. Aşağıdakilerden hangisi bir paragrafın giriş cümlesi olamaz?

- A) Güneş sisteminin en büyük gezegeni Jüpiter'dir.
- B) Bebekler, süt dişlerini genellikle altı aylıkken çıkarmaya başlar.
- C) Kars, deniz seviyesinden yüksekliği en fazla olan kentlerimizdendir.
- D) Bilim insanları bu türün soyunun devam etmesi için çalışmalar yapıyor.

4. (I) Bilgisayardan sonra tablet kullanımının da yaygınlaşmasıyla birlikte kitap veya ekran üzerinden bir şeyler okumakla ilgili tartışmalar giderek arttı. (II) Kimileri kitabı eline almanın ayrı bir tadı olduğunu belirtirken kimileri ekran üzerinden okumanın daha rahat olduğunu belirtiyor. (III) Bir metni kitap üzerinden ve ekrandan okumanın farkını anlamak, beynimizin yazılı bir metni nasıl yorumladığıyla ilişkilidir. (IV) Okuma işlemi; düşünceler, fikirler, temalar, benzetimler gibi soyut kavramlarla ilgili bir beyin etkinliğidir. (V) Bu nedenle beynin soyut işlemler bölgesinde gerçekleşmektedir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istenirse ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II
- B) III
- C) IV
- D) V

5. Aşağıdakilerin hangisinde geçiş ve bağlantı ifadesi cümleye diğerlerinden farklı bir anlam kazandırmıştır?

- A) Hayaller, çekip çıkarmalı beni bu dingin dünyadan hatırlatmalı en coşkunun sularına.
- B) Güneş gibi aydınlattı etrafını, ışığa boğdu karanlıkları; kısacası can buldu her şey onda.
- C) Ahşabı, elindeki zımpara ile şekillendiriyor, bir başka deyişle ahşaba hayat veriyordu.
- D) Onu alışverişe birlikte gitmeleri için zorlasalar da çok isteksizdi yani gönlü çekmiyordu.

6. (I) Vietnam'ın Laos sınırında yer alan Hang Son Doong; 200 metre yüksekliğindeki tavanı, 9 kilometre uzunluğu, 38,5 milyon metreküp hacmi ile dünyanın en büyük mağarası olarak biliniyor. (II) Yaşının 2 ila 5 milyon yıl arasında olduğu tahmin edilen mağara, 1991 yılında bir köylü tarafından keşfedildi. (III) Boyları 70 metreyi bulan sarkıtlara ek olarak mağarada "Vietnam Seddi" adı verilen 60 metre yüksekliğinde dev bir sarkıt duvar da var. (IV) Mağaraya Ho Chi Minh City otobanından ormana girilip 10 km yürüdüktan sonra ulaşılabilir.

Bu metinde numaralanmış cümlelerden hangisi metnin anlam bütünlüğünü bozmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

Parçada Anlam - 3 (Giriş - Gelişme - Sonuç - Parça Oluşturma - Parça Tamamlama)

7. Arkadaşıma, gözü pek olduğunu bile bile “- - -” diye sordum kim bilir kaçınıcı kez. “Neden korkayım? İnsan; kalabalıktan, gürültüden korkmalı bu devirde.” dedi köy kahvesinin gürültülü sakinlerine bakarak. Pencereden, karşıki dağa kadar uzanan ormanı dikkatlice süzdüm o öyle deyince. Lapa lapa kardan pek bir yer seçilmiyordu gerçi. Hakkı vardı, asıl korkulması gereken bunlar değildi.

Bu metinde boş bırakılan yere anlam akışına göre aşağıdaki sorulardan hangisi getirilmelidir?

- A) Gece karanlıkta yürürken hiç endişelenmiyor musun?
B) Koca şehirde tek başına yaşamaktan korkmaz mısınız?
C) İnsan hiç mi ürpermez bu dağ başında, bu ormanda tek başına?
D) Bu ıssız ormanda ve dağlarda gezerken ne hissediyorsun?

8. (I) Okuduğum kitaplar arasında beni en çok etkileyenlerden birini, “Kurgu Masallar”ı size anlatmak istiyorum. (II) Kitapta-ki masallar içinde özellikle “Altın Saçlı Kız” oldukça etkileyici. (III) Bu masalda, saçları altın tellerden oluşan Rita'nın öyküsü anlatılıyor. (IV) Siz de bir düşünün bakalım, saçlarınız altın olsa başınıza neler gelirdi? (V) Masalda da önce böyle düşünülüyor ama olaylar böyle gelişmiyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra “Saçlarınızın altın tellerden oluşmasının çok iyi bir şey olduğunu ve başınıza çok güzel olaylar geleceğini düşünüyorsunuz değil mi?” **cümlesi getirilirse parçanın anlam akışı bozulmaz?**

- A) I B) II C) III D) IV

9. I. Müzenin çocuk bölümü de vardı ama maalesef tadilat nedeniyle kapalıydı, bu yüzden orayı gezemedik.
II. Gezdiğimiz müzeler içinde en etkileyici olanı Arkeoloji Müzesiydi.
III. Ben de bu müzenin gezemediğimiz bölümüyle ilgili internetten araştırma yaptım.
IV. Yaz boyunca İstanbul'da gezilecek çok yer vardı, vaktimiz de boldu.
V. Biz vaktimizi müze gezilerine ayırmayı tercih ettik.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir metin oluşturulduğunda doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) II - I - III - V - IV B) II - I - IV - V - III
C) IV - V - II - I - III D) IV - V - III - II - I

10. I. Tüketilen bu besinler çevredeki diğer canlıları da etkiler.
II. Bitkiler, besin üretmek için güneş ışığına gereksinim duyar.
III. Canlılar, hayatta kalabilmek için farklı türlerde besinler tüketir.
IV. Bilim insanları bu karşılıklı beslenme etkileşimine “besin ağı” adını vermişlerdir.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda kaç numaralı cümle bu paragrafın dışında kalır?

- A) I B) II C) III D) IV

11.

A	Bunlar yağmur ve karla birleşerek yüzlerce kilometre uzağa asit yağmurları olarak yağar; yağdığı yerlerde ağaçlara zarar verir, göllerde yaşam sona erer.
I	Örneğin İngiltere'deki fabrikalardan atmosfere yayılan kimyasal maddeler rüzgârla İsviçre'ye kadar taşınmış ve İsviçre'deki göllerde yaşayan balık ve bitkilerin büyük bölümüne zarar vermiştir.
K	Petrol ya da kömürle işleyen fabrikalar atmosfere fazla miktarda zehirli gaz ve kimyasal maddeler salar.
T	Asit yağmurlarının kilometrelerce uzağa yağmasının nedeni rüzgârdır.

“A, I, K, T” harfleriyle gösterilen cümleler olayların oluş sırasına göre sıralandığında aşağıdaki sözcüklerden hangisi oluşur?

- A) ATKI B) KITA C) TAKI D) KATI

12. Kızıl tilkilerin hepsi adlarında geçtiği gibi kızıl değildir. Bazılarının gövdesi griye çalan sarı, kahverengi, açık toprak rengi ya da gri olur. - - - Bacakları, ayakları ve kulaklarının arkasıysa genellikle siyahtır.

Bu parçada boş bırakılan yere anlam akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ağzlarının kenarları, karın bölgeleri ve kuyruk uçları çoğunlukla beyazdır.
B) Köpekgillerden olan tilkilerin en yaygın türü kızıl tilkilerdir.
C) Kızıl tilkiler genellikle geceleri ve alaca karanlıkta avlanırlar.
D) Soğuktan korunmak için uzun ve tüylü kuyruklarından yararlanırlar.

Parçada Anlam - 2 (Ana Düşünce - Ana Duygu - Konu - Başlık - Yardımcı Düşünce)

1. İlkokuldayken sıra arkadaşımın yazısına çok özenirdim. Tane tane, inci gibi yazardı. Öğretmenimiz onun yazılarını örnek gösterirdi hep. Benim yazım ise çok kötüydü. Benden başka kimse okuyamıyordu yazılarımı. Bu durumu kabullenmedim. Çaba gösterdim, dikkatli yazmaya çalıştım, onlarca silgi tükettim, sonunda amacıma ulaştım. Benim yazım da güzeldi artık. Bu durum öz güvenimi artırdı. İsteyince her işte başarılı olabileceğimi anladım.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Başarı sadece çalışılarak elde edilemez.
- B) Güzel yazı yazmak yetenek işidir.
- C) Çaba gösteren insan, amacına ulaşır.
- D) Yazısı güzel olmayanların başka yetenekleri olabilir.

2. Uzaksam da bugün senden
Burcu burcu içimde
Duman duman gözümdesin
Her buluta binişimde

Bu dördlüğün ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mutluluk
- B) Özlem
- C) Çaresizlik
- D) Sitem

3. "Ebe Beni Kurda Verme" oyununda ebe, kurt ve sekiz oyuncu bulunur. Sekiz oyuncu, ebenin arkasına dizilip "Ebe, beni kurda verme!" diye bağırarak etrafa dağılır. Kurt, bu oyuncuları yakalamaya çalışır. Yakaladığı oyuncuları kendi arkasına dizerek güçlenmeye başlar. Ebenin arkasındaki oyuncular bitene kadar oyun böyle devam eder. Oyuncular, kurdun arkasına dizilince "Ebe, sen bizi kurda verdin; sana ceza vereceğiz!" diye bağırır. Ebenin cezası, kurdu sırtına alıp dolaştırmak ve oyuncular tarafından saklanan ayakkabılarını bulmaya çalışmaktır.

Bu parçada "Ebe Beni Kurda Verme" oyunuyla ilgili aşağıdakilerden hangisine değilmemiştir?

- A) Nasıl oynandığına
- B) Ebeye verilen cezaya
- C) Kaç kişiyle oynandığına
- D) Kurdun nasıl seçildiğine

4. Beden dili, çevremizdeki insanların tavır ve davranışlarını doğru anlamamız konusunda bize ipuçları verir. Çünkü bedenimiz, sözlerimizden çok daha dürüsttür; gerçekte hissettiklerimizi net bir şekilde aktarmaktan çekinmez. Beden, âdeta bir çocuk gibidir. Nasıl ki çocuklar, insanlara doğru haber verir ve doğal davranırsa beden dili de insanın gerçek duygu ve düşüncelerini ortaya koyar.

Bu parçaya getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Beden Dili Yalan Söylemez
- B) Beden Dilinin İncelikleri
- C) Beden Dili ve Çocuk
- D) Beden Dilinin Türleri

5. Yeni bir romana başlamadan önce ciddiyetle gözlemlerim toplumu. Şehrin en ücra ve en kalabalık yerlerinde dolaşırım, sokağın nabzını tutarım. Günceli yakalamak isterim. Romanımda ne anlatacağıma sokağın havası karar verir. İnsanlar neyi dert ediniyorlar, neyi önemsiyorlarsa onları alırım romanlarıma.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Romanlarınızda, yaşanmış olayları kaleme almanızın nedeni nedir?
- B) Yazdığınız romanların toplum tarafından beğenilmesi sizin için önemli midir?
- C) Romanlarınızda ele alacağınız konuyu nasıl belirliyorsunuz?
- D) Romanlarınızdaki karakterlerin gerçek hayatta karşılıkları var mıdır?

6. Sporun insan sağlığına sayısız faydası vardır. Düzenli spor yapan insanlarda şeker, kalp ve damar hastalıkları gibi yaşam kalitesini düşüren hastalıklara daha az rastlanır. İnsanı uzun süre hareketsiz bırakan işlerde çalışanlar hem bedensel hem ruhsal açıdan zayıf düşerler. Sağlıklı bir yaşam için, ilerleyen yaşları beklemeden hatta çocukluktan itibaren düzenli spor yapma alışkanlığı kazanılmalıdır.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Spor yapmayanların sorunları
- B) Düzenli spor yapmanın önemi
- C) Sporun önlediği hastalıklar
- D) Çocukların spor alışkanlıkları

Parçada Anlam - 2 (Ana Düşünce - Ana Duygu - Konu - Başlık - Yardımcı Düşünce)

7. Her insanda, başkalarının ne yaptığına ya da ne düşündüğüne dair bir merak, az da olsa mevcuttur. İnsan, merak eder. Bu merak, doğru yönlendirildiği takdirde kişiyi mutlu eder. Okumak ise bu merakın giderilmesi için en doğru yoldur. Her kitap, okurlara yeni ufuklar, gözlemleyebileceği yeni dünyalar sunar. Okur da bu ikramı asla geri çevirmez. Kapağını araladığı her yeni kitapla bambaşka bir hayata dokunur, kimsenin bilmediği maceralara atılır.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Kitaplar insana farklı serüvenler yaşatır.
- B) Her insan, başkalarının yaşamını ve yaptıklarını merak eder.
- C) Okumak, insanın içindeki merak duygusunu gidermeye yardımcı olur.
- D) Merakın her türüsü insanın, kendisini geliştirmesini sağlar.

8. Ansızın şiddetli bir rüzgâr çıktı Antalya'da. Sonbahar mevsiminde hep böyle olurdu. Balkonun yan tarafı kapalı olduğundan Ayşe etkilenmiyordu rüzgârdan. Ağaçlar bir o yana bir bu yana savruluyordu. Birden şiddetli bir şimşek çaktı körfezin kıyısında. Gece yarısı olmasına rağmen her yer aydınlandı. Kulakları sağır edecek kadar şiddetli bir gök gürültüsü duyuldu. Şimşeğin ışığında, körfezin karşı kıyısının kapkara bulutlarla kaplanmış olduğunu gördü Ayşe.

Bu metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Ayşe rüzgârdan niçin etkilenmemiştir?
- B) Olay nerede gerçekleşmiştir?
- C) Kahramanın özellikleri nelerdir?
- D) Olay ne zaman yaşanmıştır?

9. Akşam oldu mu bir kamyon

Bütün dostları alır gider

Bir başına kor

Seni ovanın ortasında

Bu dizelerin ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yiğitlik
- B) Yaşama sevinci
- C) Umut
- D) Yalnızlık

10. Zekâ, insanın değişen dünyada yaşayabilmesini ve değişimlere ayak uydurabilmesini sağlayan yetenekler ve beceriler bütünüdür. İnsanların zekâları farklı farklıdır, bu yüzden becerileri farklı alanlarda gelişir. Kimilerinin sözel, kimilerinin sayısal, kimilerininse bedensel zekâları diğer zekâlarından daha çok gelişmiştir. Kişisel farklılıkları ortaya çıkaran da bu durumdur. Her insan, kendisinde bulunan zekâ türlerinden dolayı farklı bir öğrenme, problem çözme ve iletişim kurma yöntemine, kısacası farklı bir kişiliğe sahip olur.

Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her insan zekidir fakat bazıları zekâsını verimli kullanamaz.
- B) İnsanların kişisel farklılıkları, farklı zekâ türlerine sahip olmalarından kaynaklanır.
- C) Kişi, ne kadar fazla zekâ türüne sahipse üstün özellikleri de o kadar fazladır.
- D) Sayısal ve sözel zekâları baskın olan insanlar sosyal hayatta başarılı olur.

11. "Renklerin sudaki dansı" olarak bilinen ebru sanatına olan ilgi son dönemlerde hızla artıyor. Çünkü geleneksel sanatlarımızdan biri olan ebru, bizi olumsuz düşüncelerden ve sıkıntılardan uzaklaştırıyor. Yoğunlaştırılmış su üzerine boyanın damlatılması ve bunun kâğıda geçirilmesiyle oluşturulan ebru sanatı, insandaki negatif enerjiyi yok ediyor.

Aşağıdakilerden hangisi bu metnin anahtar sözcüklerinden biri değildir?

- A) Dönem
- B) Ebru
- C) Sanat
- D) Sıkıntı

12. İletişim, hem bilgilenme hem de bilgi aktarma anlamına geldiğinden hayatın devamı için kaçınılmaz bir ihtiyaçtır. Bilgisiz insan, diğer insanlarla iletişim kurmakta zorlanır. Ancak insanlarla sağlam bir iletişim kurabilmek için sadece bilgi yeterli değildir, samimiyet de gereklidir. Samimiyet olmadan sağlam iletişim köprüleri kurulamaz.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) İnsanlarla iyi iletişim kurabilmek için bilgili ve samimi olmak gerekir.
- B) İletişim, insanlar arasındaki bilgi alışverişidir.
- C) Samimiyetsiz insanlar bilgisiz oldukları için iletişim kurmakta zorlanırlar.
- D) İletişim, insanın yaşamını sürdürebilmesi için gereklidir.

Parçada Anlam - 1 (Ana Düşünce - Ana Duygu - Konu - Başlık - Yardımcı Düşünce)

1. Yazmak öncelikle kendim olmamı, kendimi anlatabilme mi sağladı. Hayatımı tarafsız bir bakış açısıyla görebilme becerisi kazandım. Kendimi yalnızca sözlü değil yazıyla da anlatabileceğimin farkına vardım. Yazmayı, sevdiğim bir uğraş olarak gördüm uzun yıllar. Şimdi ise yazmak benim için bir tutku, bir yaşama biçimi. Yazmak beni hayatta tutuyor.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Yazılarınızda sıradan olayları ele almanızın nedeni nedir?
- B) Yazılarınızda daha çok hangi konuları ele alıyorsunuz?
- C) Yazma isteği sizde nasıl başladı?
- D) Yazmanın sizin için önemi nedir?

2. Günlük olayların haber şeklinde topluma bildirilme geleneği Eski Atina'ya kadar dayanmaktadır. Osmanlıda ise bu gelenek tellal çağırmak ya da tellal çıkartmak tabirleri ile belli olayların halka duyurulması geleneği şeklinde devam etmiştir. Günümüzde ise kitle iletişim araçlarının gelişmesi sonucu habercilik ve habere ulaşma yolları değişim göstermiştir. Teknolojinin gelişmesiyle gazete, televizyon, internet ve çeşitli yollar kullanılarak habere ulaşmak çok daha kolay hâle gelmiştir.

Bu metne verilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Haberciliğin Tarihi
- B) Haberciliğin Kuralları
- C) Haberciliğin İşlevi
- D) Güvenilir Habercilik

3. Sivas'ta iplik iplik bir yağmurla ansızın

Bir ince hüznle başladı yine akşam

Bütün kuşlar döndü yuvalarına

Ya sen nerdesin turnam

Bu dizelerde aşağıdaki duygulardan hangisi yoktur?

- A) Özlem
- B) Yalnızlık
- C) Korku
- D) Üzüntü

4. Bir köyün, bir kasabanın, bir şehrin evlerinden bir tanesi bizim için çok özeldir. Orada açmışızdır gözümüzü dünyaya. Orada ağlamış, orada gülmüşüzdür. Her karesinde bizden bir parça vardır. Penceredeki cama resimler çizmiş, perdeleri aralayıp odaya güneşi doldurmuşuzdur.

Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir evin özel olmasını sağlayan şey, orada yaşanan anılardır.
- B) İnsan sadece kendi evinde huzuru bulur.
- C) Evlerin insan hayatında önemli bir yeri vardır.
- D) İnsanın kendi evini sevmesinin nedeni, orada mutlu olmasıdır.

5. Selamlaşmak insanlar arası ilişkilerde çok önemlidir. Küçük bir selamın sıcaklığı, insanlar arasındaki yabancılığı ortadan kaldırır ve eğer varsa soğukluğun buz dağını eritir. Selam, barış güvercinidir. Kanatlarını dilden kalbe doğru çıkarır. Selamla gökyüzü genişler, bulutlar daha bir mavileşir. Bir merhaba, insandan insana "Seni tanıyor, varlığını kabul ediyorum." mesajıdır.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Etkili iletişim yöntemleri
- B) Selamlaşmanın önemi
- C) Toplumun birbirinden uzaklaşması
- D) Farklı kültürlerde selamlaşma

6. Eğitim, yaşam boyunca devam eden bir süreçtir. Temeli, ailede atılır. Çocuğun ilk öğretmeni annesidir. Çocuk, öğrenmesi gereken şeylerin büyük çoğunluğunu annesini gözlemleyerek öğrenir. Anne, bir bakıma çocuğu için aynadır. Bu yüzden annenin çocuğa vereceği eğitim önemlidir.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsan hayatında eğitimin aşamaları
- B) Annelik eğitimi
- C) Çocuk eğitiminde annenin rolü
- D) Çocuk eğitiminin önemi

Parçada Anlam - 1 (Ana Düşünce - Ana Duygu - Konu - Başlık - Yardımcı Düşünce)

7. Susuzluktan kırılan bir köpek, suyun kenarına kadar gelip tam su içecekken kaçır. Bunu birkaç kez yapar. Köpek susamıştır ama suyun kenarına geldiğinde kendi yansımını görüp korktuğu için su içemez. Sonunda susuzluğa dayanamaz ve kendini suya atar. Suyun içindeyken kendi yansımını görmediği için de kana kana su içer.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gereksiz korkulardan kurtulan insan, amacına ulaşır.
- B) Hedefe ulaşmak için çevreden yardım istemek gerekir.
- C) Azimle çalışan kişinin başaramayacağı iş yoktur.
- D) Kararsızlık, insanı başarısızlığa sürükler.

8. Belli bir ahlak dersi vermek amacıyla oluşturulan hayvan hikâyelerine fabl denir. Fabllarda öğretici bir amaç güdüdür, gündelik hayatla ilgili dersler verilir. Okur, bu dersi kolaylıkla anlar. Çünkü öğüt, fablın sonunda atasözü ya da özdeyiş şeklinde verilir. Fabllar kısa hikâyelerdir; giriş, gelişme, sonuç ve ders bölümü olmak üzere dört bölümden oluşur. Çocuklara tokgözlülük, yardımseverlik, özveri gibi iyi insan davranışları kazandırma amacı taşır. Bu yüzden fablların eğitici yanı güçlüdür.

Bu parçaya getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çocukların Eğitimi
- B) Fablların Özellikleri
- C) Fabllarda Gerçekçilik
- D) Öğretici Eserler

9. Fındık, Türkiye’de en çok Ordu, Giresun, Trabzon civarında yetiştirilir. Ülkemizde yılda yaklaşık 70-80 bin ton fındık elde edilir. Fındık; hafif kumlu, killi, serin toprakları sever. Fidanlar, dikildikten 4-5 yıl sonra meyve vermeye başlar.

Bu metinde Türkiye’de yetiştirilen fındıkla ilgili aşağıdakilerden hangisine değnilmemiştir?

- A) Nerelerde yetiştirildiğine
- B) Yıllık üretim miktarına
- C) Yetiştirildiği toprağın özelliklerine
- D) Hangi mevsimde meyve verdiğine

10. Atasözleri; doğruluğu deneyimler sonucu kabul edilmiş, kim tarafından söylendiği belli olmayan ve halkın ortak malı olan sözlerdir. Hemen hemen her konuyla ilgili bir atasözümüz bulunur ve bölgeden bölgeye değişiklik gösterebilir. Atasözleri, günlük yaşantımızda bir düşünce açıklanırken ya da savunulurken de bolca kullanılır.

Bu parçada atasözleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisine değnilmemiştir?

- A) Doğruluğunun tecrübelerle dayandığına
- B) Genellikle mecaz anlam taşıdığına
- C) Konu çeşitliliğinin çok fazla olduğuna
- D) Günlük hayatta sıklıkla kullanıldığına

11. “Hayatımızın en büyüğü anıları hangi dönemde yaşanır?” diye sorulsa düşünmeden “Çocukluk döneminde.” derim. Çocukluk; nasıl yaşandığı bilinmeyen bir rüya âlemi, neler olduğunu anlamadığımız bir sis bulutu, dünyayı tek elimizle kaldıracağımızı sandığımız bir masal dünyasıdır. İnsan, kendi yaşayamasa da çocuklarının bu coşkulu zamanların tadına varmasını arzular.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) En etkileyici hatıralar çocukluk yıllarında yaşananlardır.
- B) İnsan, çocuklukta yaşadığı olayları tam olarak anlamlandıramaz.
- C) İnsan, ömrü boyunca hayal dünyasının etkisinden kurtulamaz.
- D) Bireyler, çocuklarına çocukluklarını doyasıya yaşatmak ister.

12. Uzmanlara göre yaşamımızın pek çok alanında bir işi yapmaktan kaçınmamızın ya da işi yapmayı ertelememizin nedeni, hissettiğimiz korku ve endişelerdir. İş daha en başından “çok zor” olarak tanımlamamız, sonunda başarısız olmaktan, eleştirilmekten korkmamız gibi nedenler bizi erteleme davranışına iter. Aslında işlerimizi erteleterek kabiliyetlerimizin sorgulanmasından kaçmaya çalışırız. “Neyse, sonra başlarım.”, “Henüz vakit var.” gibi cümleler, erteleyen insanlar tarafından sıklıkla kullanılır.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi insanların erteleme davranışının sebeplerinden biri değildir?

- A) Çalışmaktan ve yoğunluktan korkulması
- B) Yeteneklerin başkaları tarafından sınanmasının istenmemesi
- C) Yapılacak işin çok zor olarak görülmesi
- D) Başarısızlıktan endişe duyulması

Sıfatlar ve Sıfat Tamlamaları - 2

1. İsimleri niteleyen ya da belirten sözcüklere sıfat denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük sıfattır?

- A) Yeni açılan parkın güzelliği hepimizi etkiledi.
- B) Sahile vuran hırçın dalgalar beni korkutuyor.
- C) Günün birinde bizim de hayallerimiz gerçek olacak.
- D) Poşetin içindeki ekmekler taze görünüyordu.

2. Akşamleyin - - - - elbisesini giyip dışarı çıktı.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdaki sözcüklerden hangisi getirilirse "elbise" sözcüğü nitelenmiş olmaz?

- A) çizgili
- B) yeşil
- C) iş
- D) yeni

3. "Mutlu" sözcüğü aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir ismi nitelemiştir?

- A) Mutlu insanlar herkes tarafından sevilir.
- B) Sonunda okulunu bitirdiği için mutluydu.
- C) Kardeşin seni görünce mutlu oldu mu?
- D) Mutlu yaşamak istiyorsan sağlığına dikkat et.

- 4. • İsimleri soru yoluyla belirten sıfatlara soru sıfatı denir.
- İsimleri işaret yoluyla belirten sıfatlara işaret sıfatı denir.
- İsimlerin miktarlarını kesin olarak değil, belirsiz bir şekilde bildiren sıfatlara belgisiz sıfat denir.

Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi, açıklaması verilen sıfat çeşitlerinden herhangi birine örnek olamaz?

- A) O gün köy halkı, meydanda toplanmıştı.
- B) Birçok şehir gezdim buraya gelmeden önce.
- C) Dördüncü ayda yağmur yağmaya başladı.
- D) Hangi filmi izlemek istersiniz bugün?

5. Yaz günü sıcaktan bunalan çocuk, babasıyla deniz kenarına gidip kendisini serin sulara bıraktı. Nefesini tutup denizin derinliklerine daldı. Hava kararmaya başlayınca sudan çıktı. O sırada annesi geldi. Elinde piknik sepeti vardı.

Bu parçada numaralanmış bölümlerden hangisi sıfat tamlamasıdır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

6. İkinci sınıfa giderken babam bana bir kedi almıştı. Bu, bembeyaz bir kedidi. Uzun tüyleri vardı. Çok hareketliydi. Adını Boncuk koymuştum. Kedimin gözleri ışık vurunca pırıl pırıl parlardı.

Bu parçada numaralanmış ifadelerden hangisi sıfat tamlaması değildir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

Sıfatlar ve Sıfat Tamlamaları - 2

7. İkilemeler, cümle içinde isim veya sıfat görevinde kullanılabilir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) Yemek için gerekli belli başlı malzemelerin hepsini aldım.
- B) Konu komşu, alışveriş için mağazanın önünde toplanmıştı.
- C) Renk renk çiçeklerin olduğu bir bahçede oyunlar oynadılar.
- D) Eğri büğrü yollardan geçip varacağı yere en kısa sürede ulaştı.

8. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili bölüm sıfat tamlamasıdır?

- A) Onun gözlerinin rengi çok güzeldi.
- B) Her yerde matematik kitabını arıyordu.
- C) Şu sıralar nedense elimin ayarı yok.
- D) Keyifli insanlarla bir arada olmalısın.

9. Aşağıdakilerin hangisinde, ismi niteleyen bir sözcük vardır?

- A) Çağımızda insanın en büyük yardımcısı bilgisayardır.
- B) Camın kenarına oturmuş, kuşun geri gelmesini bekliyordu.
- C) Oğluma çöp kovasını eve getirmesini söyledim.
- D) Raporları aldı ve koşarak iş yerinden ayrıldı.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat, bir ismi işaret yoluyla belirtmiştir?

- A) Günümüzde birçok bilgiye kolayca ulaşabiliyoruz.
- B) Karlı günlerde güneşin çevresinde ışık çemberi görülür.
- C) Hafta sonları ders çalışmak için hangi kütüphaneye gidiyorsun?
- D) Ben, bunu değil öteki anahtarlığı almak istiyorum.

11. Matematiğin farklı konularını tek bir teori altında birleştiren program, birçok yeni araştırmaya ışık tuttu.

Bu parçada aşağıdaki sıfat türlerinden hangisinin örneği yoktur?

- A) İşaret sıfatı
- B) Belgisiz sıfat
- C) Niteleme sıfatı
- D) Sayı sıfatı

12. Aşağıdaki dizelerin hangisinde altı çizili sıfatın çeşidi yay ayaç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Bilmem kaçıncı fecri vatan toprağında biz
Görmekle şimdi bir yaşatan vecd içindeyiz
(Soru sıfatı)
- B) Yüzleri var türlü biçim
Belli değil gerçek dost kim
(Niteleme sıfatı)
- C) Bir çiçek duruyordu, orda bir yerde
Bir yanlış düzeltircesine açmış
(Sayı sıfatı)
- D) Bildiğim bir anahtar vardı
Denemesem bile her kapıyı açardı
(Belgisiz sıfat)

Sıfatlar ve Sıfat Tamlamaları - 1

1. Dinozorların yaşadığı dönemde yeryüzü günümüzdekinden çok farklıydı. Bu dönemde bazı bölgeler aşırı sıcak ve I
kuruyken bazı bölgelerde yoğun yağış ve güçlü rüzgârlar II
görülürdü. Bu dönemde yaşayan etçil dinozorların vücut- III
ları sıcak ve kurak hava koşullarına daha uygundu. Otçul IV
dinozorlarsa genellikle yağışlı bölgelerde yaşardı.

Bu parçada numaralanmış bölümlerden hangisi sıfat tamlaması değildir?

- A) I B) II C) III D) IV

2. İsim tamlamalarında, tamlayan ile tamlanan arasına bazen sıfat girebilir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamaya uygun bir kullanım vardır?

- A) Kayısı ağacının yaprakları sararmıştı.
B) Telefonun mavi kılıfı çok güzeldi.
C) Tatil köyünün güzelliğine hayran kaldık.
D) Bilgisayarın ekranını temizlemeyi unutma.

3. Bir hafta boyunca her gece çalışarak hikâyesini bitirdi.

Bu parçadaki altı çizili sözcüğün türce özdeşi aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Hem büyükler hem çocuklar kitabımı merak ediyorlar.
B) Çocuk kitabı yazma işini ciddiye alması gerekiyor.
C) Çocuğu entelektüel olarak ele alıyorum ve yazarken ondan ilham almaya çalışıyorum.
D) Kitabın çocukla iletişime geçmesi, çocuğun o kitabı değerlendirmesi önemlidir.

4. **Aşağıdakilerin hangisinde “yalnız” sözcüğü sıfat olarak kullanılmıştır?**

- A) Seninle gelirim yalnız yürüyerek gideceğiz.
B) Koskoca binada birden yalnız kalıvermişim.
C) Tepedeki yalnız ağaç, yapraklarını dökmüştü.
D) Beni yalnız sen anladın şu koskoca dünyada.

5. Bir isim birden fazla sıfat tarafından nitelenebilir.

Aşağıdakilerin hangisinde bu açıklamaya uygun bir kullanım vardır?

- A) Köyün eşsiz güzelliği hâlâ gözümün önündeydi.
B) Uyumlu ve güzel bir insandır kardeşim.
C) Sen gidince bu şehrin tadı tuzu kalmadı.
D) Annemin lezzetli yemeklerini burada çok arıyorum.

6. Bazı isim tamlamalarında tamlayan ve tamlanan arasına sıfat girebilir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde buna örnek olabilecek bir kullanım vardır?

- A) Onun ince sesini nerede duysam tanırım.
B) Açık kapıdan gelen rüzgâr, baharın müjdecisi gibiydi.
C) Arabanın ve evin rengi neredeyse aynıydı.
D) Kızımın oyuncakları her yere dağılmıştı.

Sıfatlar ve Sıfat Tamlamaları - 1

7. (I) Bugünlerde köyün kargaları ağaçlarda boy göstermeye başladı. (II) Tabii ki şimdilik üçü beşi geçmiyor. (III) Onları ancak sıcak günler gelince sürüler hâlinde görebileceğiz. (IV) O günler gelince karga kovalama maceramız da başlayacak.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde isim veya sıfat tamlaması yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV

8. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde ismi niteleyen bir sözcük kullanılmıştır?**

- A) Boşa bağlanmamış bülbül gülüne
B) Kar koysan göz olur aşkın külüne
C) Şaştım kara bahtın tahammülüne
D) Taşa çalsam ezilmiyor Mihriban

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yay ayraç içinde verilen sıfat türü yoktur?**

- A) Bu alana belediye park yapacaktı. (İşaret sıfatı)
B) İki gün sonra okullar kapanacak. (Sayı sıfatı)
C) Dünyada herkesin derdi başkaymış. (Belgisiz sıfat)
D) Nasıl bir gömlek giymek istersin? (Soru sıfatı)

10. **“Sıcak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat görevinde kullanılmıştır?**

- A) Sıcaklar bastırmadan memlekete gidelim.
B) Bu sıcak yemek, dolaba konur mu hiç!
C) Geçen hafta Burdur’da hava çok sıcakmış.
D) Ütünün fişini çekmeme rağmen tabanı sıcaktı.

11. **Aşağıdakilerin hangisinde sıfat tamlaması yoktur?**

- A) Öyle korkulu gözlerle etrafına bakıp durma.
B) Şiirlerim rüzgârdır uzak dağlarda esen.
C) Dipsiz karanlıklara bağırıp duruyorum.
D) Sen gelince güzelleşir etrafımda ne varsa.

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat tamlaması vardır?**

- A) Parlak fikirler, kendimizle baş başa kalınca ortaya çıkar.
B) Futbol sahası bugün yağmur nedeniyle kapalıymış.
C) Sokağın gürültüsü evdekileri rahatsız ediyordu.
D) Cumhuriyet Bayramı, ilçe stadyumunda kutlandı.

Cümlede Anlam - 2

1. (I) Ornitorenkler, Tazmanya'da ve Avustralya'nın doğu kıyılarındaki nehir ve göllerde hem suda hem karada yaşar. (II) Kuyruğu bir kunduzunki gibi yassı ve geniştir. (III) Burada, yiyecek bulamadığı zamanlarda kullanılmak üzere yağ depolanır. (IV) Kuyruğunu ve arka ayaklarını, yüzerken vücuduna yön vermek için kullanır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede nesnel anlatımdan yararlanılmıştır.
B) II. cümlede karşılaştırma yapılmıştır.
C) III. cümlede amaç-sonuç ilişkisi söz konusudur.
D) IV. cümlede neden-sonuç ilişkisi vardır.

2. I. cevheri işlemek
II. eğitimin amacı
III. var olan
IV. insanda doğuştan
V. ve özü geliştirmektir

Numaralanmış sözcükler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak şekilde sıralandığında hangisi baştan ikinci olur?

- A) I B) II C) III D) IV

3. (I) Bir kertenkele gibi ses çıkarmadan, merdivenin en son basamağına kadar emekleyerek tırmandı. (II) Yakalanma korkusundan kalbi yerinden çıkacak gibi atıyordu. (III) İçeriye daha iyi görebilmek için yüksek bir yere çıkması gerekiyordu. (IV) Ancak en yüksek kuleye çıkmanın doğru bir karar olduğundan emin değildi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede benzetme yapılmıştır.
B) II. cümlede neden-sonuç ilişkisi vardır.
C) III. cümlede koşul anlamı söz konusudur.
D) IV. cümlede karşılaştırma vardır.

4. (I) İlk elektrikli klima, bir mühendis olan Carrier tarafından 1902 yılında icat edildi. (II) Matbaalarda kullanılan kâğıtlar, sıcaklık artışı ve değişen nem dengesinden dolayı genleşip büzülüyordu. (III) Ayrıca baskı sürecinde renkler düz gün çıkmıyordu. (IV) Carrier de bu sorunu çözmek için bugün klima adını verdiğimiz makineyi geliştirdi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde neden-sonuç ilişkisi vardır?

- A) I B) II C) III D) IV

5. Minaresi, renkli sırt tekniği kullanılarak süslenmiş olan I
İznic Yeşil Cami, Osmanlı'dan günümüze kalan en II
III
görkemli yapılardan biridir. IV

Numaralanmış sözcüklerden hangisi bu cümlenin kişisel düşünce ifade etmesini sağlamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

6. Artık bundan böyle hiçbir şeye gereğinden fazla üzülme- I
II
yeceğim ve zor durumda olan insanlara yardım etmek III IV
için elimden geleni yapacağım.

Numaralanmış sözcüklerden hangisi bu cümleden çıkarılırsa cümlenin anlamında daralma ya da bozulma olmaz?

- A) I B) II C) III D) IV

Cümlede Anlam - 2

7. Aşağıdaki dizelerden hangisinde abartma vardır?

- A) Yaban gülü gibi yalın kat ayazmanın
Bir keçi otluyor el kadar bahçesinde
- B) Akasyaların kokusunu duyarlar
Geçip giden trenlerin rüzgârında
- C) Ömrüm oldukça şiir yazacağım
Selam olsun benden arda kalanlara
- D) Hava keskin ve kurak
Es rüzgâr es, bucak bucak

8. (I) Uyku davranışı bakımından insana en çok benzeyen tür, meyve sineğidir. (II) Bu sinekler gece uykusuz bırakılırsa gündüz, telafi uykusuna yönelir. (III) Uykusuz olan sinekler basit labirentlerden kolayca çıkamaz ve öğrenme güçlüğü çeker. (IV) Uyku getiren kimyasallara da insanla rınkine benzeyen tepkiler verir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde koşul anlamı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV

9. (I) Duyduğumuz seslerin neredeyse tamamı, kulaklarımızla çevremizdeki hava aracılığıyla ulaşır. (II) Ancak bazen sesleri farklı yollarla da duyabiliriz. (III) Kulağımızı masaya dayayıp elimizle masada ritim tuttuğumuzda sesi katı maddeden duymuş oluruz. (IV) Sesin en hızlı iletildiği maddeler katı maddelerdir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde örneklendirme yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

10. (I) Van'da kış günlerinin tadına doyum olmuyor. (II) Kışın Van Gölü, karın çepeçevre kuşattığı şehirde beyaz eldivenli bir elin mavi avucu olur. (III) Dünyanın en büyük soda- lı gölünün sessizliğini, kış uykusu nedir bilmeyen martılar bozar. (IV) Tabii bir de kar yağsa bile sürülerini ağıllarından çıkararak çobanların sesi vardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki-lerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede beğenme anlamı vardır.
- B) II. cümlede benzetme yapılmıştır.
- C) III. cümlede karşılaştırma söz konusudur.
- D) IV. cümlede koşul anlamı vardır.

11. Sevgi verirken karşıdaki insana, Ayna gibi yansıtır aynen sana.

Bu dizelerde anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsan, ya olduğu gibi görünmeli ya da görüldüğü gibi olmalıdır.
- B) Başkalarına sevgi gösteren kişi, kendisi de sevgi görür.
- C) Sevgi, insanın başkalarının duygularını anlayabilmesini sağlar.
- D) Ön yargılı insanlara sevgiyle yaklaşmak kolay değildir.

12. (I) Yemyeşil ağaçlar arasında mücevher gibi parlayan Borabay Gölü, kış aylarında bembeyaz elbisesini kuşanıyor. (II) Baharla birlikte yeniden yaprak yaprak açan ağaçların diplerini yosun ve mantarlar süslüyor, toprak ise çimenler ve dağ çiçekleriyle şenleniyor. (III) Yaz aylarında reçine kokusuyla harmanlanmış toprak kokusu sarıyor her yanı. (IV) Sonbahara doğru yüksekliğin ve soğğun etkisiyle geniş yapraklı ağaçlar rengârenk bir görünüme bürünüyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki-lerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede benzetme yapılmıştır.
- B) II. cümlede öznel anlatımdan yararlanılmıştır.
- C) III. cümlede abartma yapılmıştır.
- D) IV. cümlede neden-sonuç ilişkisi vardır.

Cümlede Anlam - 1

1. İnsan ancak yüreğiyle baktığı zaman doğruyu görebilir. Gerçeğin mayası gözle görülmez. Sen bu sırrı çözdüğün için doğrulara ulaşabiliyorsun. Küçük çocuk unutmamak için tekrarladı: Gerçeğin mayası gözle görülmez.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Abartma
- B) Amaç-sonuç
- C) Neden-sonuç
- D) Koşul

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yay ayraç içinde verilen anlam özelliği yoktur?

- A) Kızıldeniz, Arap Yarımadası'yla Afrika kıtası arasındaki çöllerin ortasında bulunuyor. (Nesnel cümle)
- B) Soruları kolayca çözebilmek için konuya iyice çalıştı. (Amaç-sonuç)
- C) Bu kitap, gençlerin en çok okuduğu kitaplar arasında. (Karşılaştırma)
- D) Kırmızılahanadan mavi ve mor tonlarında boya elde edilebilir. (Koşul)

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde beğenme söz konusudur?

- A) Yazar, son eserinde dünyadaki en ilginç yapıları anlatmış.
- B) Sonunda kıvamı yakalamışsın, reçel dediğin böyle olur.
- C) Bu hareketlerinle etrafındakileri çok şaşırtıyorsun.
- D) Kitabın sonunda şairin hayatıyla ilgili bilgi verilmiş.

4. (I) İnsanlar, zamanı kayıt altına almak için her dönemde takvimlere ihtiyaç duymuştur. (II) Türkler de çok eski yıllardan beri takvim kullanan milletlerden biridir. (III) Türklerin icadını olan "on iki hayvanlı takvim" içerik açısından oldukça derin anlamlara sahiptir. (IV) Bu takvimde Türkler, evcilleştirebildikleri ve doğada sıkça karşılaştıkları hayvanlara yer vermişlerdir.

Bu metinde numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede amaç-sonuç anlamı vardır.
- B) II. cümlede karşılaştırma yapılmıştır.
- C) III. cümlede öznel anlatımdan yararlanılmıştır.
- D) IV. cümlede koşula bağlı bir durum verilmiştir.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yay ayraç içinde verilen anlam özelliği yoktur?

- A) Bu kadar kalabalık bir grup için on beş masa mı ayrılmış? (küçümseme)
- B) Uzun zamandır şiir kitaplarım yayımlanıyor ama bir tanesini açıp da neler yazdığımı bakmadın. (sitem)
- C) Ona emanet ettiğim çiçekleri bir kez bile sulamamış. (yakınma)
- D) Keşke buraya gelmeden önce detaylı bir tarih araştırması yapsaydım. (hayıflanma)

6. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili ifadelerden hangisi kendinden önceki bölümü açıklamak için kullanılmıştır?

- A) Ben hiç yemek seçmem, açıkçası her yemeği yerim.
- B) Raporları iki ay sonra yani mart ayında teslim etmemiz gerekiyor.
- C) Ayakkabı almak istiyorum ama hangisini alacağıma karar veremiyorum.
- D) Biraz üşütünce çok hasta oldum, başka bir deyişle şifayı kaptım.

Cümlede Anlam - 1

7. Aşağıdaki dizelerin hangisinde hayalî unsurlara yer verilmemiştir?

- A) Salındı bahçeye girdi
Çiçekler selama durdu
- B) Seneler sürer her günüm
Yalnız gitmekten yorgunum
- C) Başım dağ, saçlarım kardır
Deli rüzgârlarım vardır
- D) Yavaş yavaş sallanıyor
Yapraklar ağaçlarda

8. I. en üst seviyelere çıkaracak
II. bir ülkeyi hem bilim
III. olan kişiler o ülkenin
IV. hem de medeniyet anlamında
V. öz kültüründen beslenen gençlerdir

Numaralanmış sözlerle anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturulduğunda aşağıdakilerden hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde pişmanlık anlamı yoktur?

- A) Bugün temiz hava almak için dışarı çıkayım dedim ama çıkmaz olaydım.
- B) Salonu boyamana sevindim sevinmesine de renk tercihin uygun olmamış sanki.
- C) Şimdiki aklım olsa arabanın yağ bakımını yaptırmadan uzun yola çıkmazdım.
- D) Evde vakit geçirmek yerine arkadaşlarımla dışarı çıksaydım bu kadar sıkılmazdım.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde nesnellik söz konusudur?

- A) Arkadaşlarımla şehrin en keyifli sokaklarında dolaştık.
- B) Mehmet Akif'in yazdığı İstiklal Marşı, Osman Zeki Ün-gör tarafından bestelenmiştir.
- C) Günlük yaşamdaki sorunların anlatıldığı bu kitap herkesin ilgisini çekecek.
- D) İnsan, kendisine yapılan iyiliği de kötülüğü de unutmaz.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşılaştırma yapılmamıştır?

- A) Üretim miktarında geçen aya göre artış var.
- B) Son romanında daha yalın bir dil kullanmış.
- C) Dışarı çıkmak için havanın serinlemesini bekledi.
- D) Mimar Sinan'ın en güzel eseri Selimiye Camisi'dir.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde neden-sonuç ilişkisi yoktur?

- A) Sınava gelirken yanında mutlaka yedek kalem ve silgi getirirdi.
- B) Yorgunluktan ayakta duracak hâli kalmamış.
- C) Kardeşlerimi mutlu etmeyi sevdiğim için onlara küçük hediyeler alırdım.
- D) Hava durumunu dinlediğinden şemsiyesini yanında getirmiş.

Zamirler - 2

1. Zamirler, ismin yerini tutan sözcüklerdir.

Buna göre,

Ah bu türküler, köy türküleri
Dilimizin tuzu, biberi
Memleket ahvalini onlardan sor
Kitaplarda değil, türkülerde ara Yemen'i
Öleni, kalanı, gidip gelmeyen

dizelerindeki altı çizili zamirin, yerini tuttuğu isim aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kitaplar B) Köyler C) Türküler D) Diller

2. İnsan isimlerinin yerini tutan zamirlere kişi zamiri denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde kişi zamiri yoktur?

A) Onları hemen kitaplığa koysan iyi olur.
B) Toplantıya onun yerine katılabilirim.
C) Benim kopyam imiş meğer şu dünya.
D) Öğrencilere bu imkânı siz verdiniz.

3. İsimlerin yerini işaret yoluyla tutan zamirlere işaret zamiri denir.

Buna göre aşağıdaki dizelerde altı çizili sözcüklerden hangisi işaret zamiri değildir?

A) Burası İstanbul mu böyle yosun kokulu
Gel gitme, vakit erken
B) Bir gün biri ötekine sordu:
Yolun sonu nerede?
C) Dönüp bakmaz hiçbirine, aldırılmaz
Bütün hayranlarını sesinden tanır
D) Bunlar çok güzel şeyler, ama çok
Ne var ki hiçbiri şiiir değil

4. "O" sözcüğü hem kişi zamiri hem de işaret zamiri olabilir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde "o" sözcüğü kişi zamiri olarak kullanılmıştır?

A) Onu dün yokuşun başındaki marketten satın aldım.
B) O bugüne kadar hiçbir arkadaşına kötü söz söylemedi.
C) O benim çok severek okuduğum bir kitaptı.
D) Sizin geçen yıl almayı düşündüğünüz ev o muydu?

5. Belirsizlik bildiren sözcükler bir ismin yerini tutuyorsa belgisiz zamir olur.

Buna göre aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi belgisiz zamir değildir?

A) Bardakların birkaçı taşıma esnasında kırılmış.
B) Kimileri böyle durumlarda sabırsız olabiliyor.
C) Kar yağınca insanların birçoğu yolda kalmış.
D) Bazı öğrenciler bahçe kapısında bekliyor.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, anlam belirsizliğini gidermek için cümlenin başına bir kişi zamiri getirilmelidir?

A) Evim birkaç kilometre uzaktaydı.
B) Sesini beğendiğimizi söyledik.
C) Oturduğun sandalye kırık olabilir.
D) Endişemizi anlıyorsun değil mi?

Zamirler - 2

7. Onlar ki şafakları bütün dağda denizde

I

Her manzara onlardan akistir içimizde

II

Onlar ki bugün gökte birer kasma çekildi

III

Devrinde fakat hangisi mesut olabildi

IV

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerden hangileri zamir değildir?

A) I ve II

B) I ve IV

C) II ve III

D) III ve IV

8. "Bu, şu, o" sözcükleri bir ismin yerini tutarsa işaret zamiri olur.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde "şu" sözcüğü zamir görevinde kullanılmıştır?

A) Ablam şu apartmanda oturuyor.

B) Şu çiçekleri balkona götürelim.

C) Sana en yakışan elbise şu oldu.

D) Yarına kadar şu işleri bitirmeliyiz.

9. Belgisiz zamirler, ismin yerini belirsiz bir şekilde tutan zamirlerdir.

Buna göre aşağıdaki dizelerin hangisinde belgisiz zamir kullanılmamıştır?

A) Varsın yine bir yudum su veren olmasın
Baş ucumda biri bana su yok desin de

B) Yıllardır ki bir kılıcım kapalı kında
Kimsesizlik dört yanımda bir duvar gibi

C) Vur kazmayı dağa Ferhat
Çoğu gitti, azı kaldı

D) Gurbet o kadar acı ki ne varsa içimde
Hepsi bana yabancı, hepsi başka biçimde

10. İsimlerin yerini soru yoluyla tutan zamirlere soru zamiri denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru zamiri vardır?

A) Mutfak masasının üzerindeki saati kim aldı?

B) Buraya kadar tek başına nasıl gelmiş?

C) Beni dinlememekte neden ısrar ediyorsun?

D) Hangi ayakkabıları yanına alacaksın?

11. **Aysun** : Merve eve gelmedi mi?

Nida : Gelmedi henüz.

Aysun : Nereye gitti acaba?

I

Nida : Kütüphaneye gitmiş.

Aysun : Merve bana bir kitap verecekti.

Nida : Aaa, onu sana vermeme söylemişti bana.

II

III

Çekmeceye koymuştum. İşte, burada.

IV

Bu karşılıklı konuşmada numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?

A) I numaralı sözcük, soru zamiridir ve "kütüphane" isminin yerine kullanılmıştır.

B) II numaralı sözcük, işaret zamiridir ve "kitap" isminin yerine kullanılmıştır.

C) III numaralı sözcük, kişi zamiridir ve "Nida" isminin yerine kullanılmıştır.

D) IV numaralı sözcük, belgisiz zamirdir ve "ev" isminin yerine kullanılmıştır.

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ismin yerine kullanılmış bir sözcük yoktur?**

A) Yaklaşık otuz yıldır şurada yaşıyorlar.

B) Arkadaşlarımdan bazıları yaz tatilinde kursa gidiyor.

C) Birçoğumuz hayatın sadece olumlu yanlarını görürüz.

D) Bu dostluğu hiçbir fırtına kolay kolay sarsamaz.

Zamirler - 1

1. Burası, rüyaların hayat bulduğu güzel bir şehir... Her so-
I II
kak, başka bir hayal dünyasına açılıyor. Kendinizi zaman-
III
da yolculuk yapıyor gibi hissediyorsunuz. Hayatınızın
geri kalanını bu büyüdü dünyada geçirmek istiyorsunuz.
IV

**Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi za-
mirdir?**

- A) I B) II C) III D) IV

2. **Aşağıdakilerin hangisinde yay ayraç içinde verilen
zamir türünün örneği yoktur?**

- A) Akşam, yemeğe size geleceğiz. (Kişi zamiri)
B) Kâğıtları yere değil, şuraya atın. (Belgisiz zamir)
C) Bu saatte arayan kimmiş? (Soru zamiri)
D) O kalem Ali'nin, ötekini alabilirsin. (İşaret zamiri)

3. Bu kitaptaki denemelerde, yerli yabancı pek çok yazar
çıkacak yolunuzun üstüne. Onların cümlelerinden damı-
tılmış altın sarısı sözler bulacaksınız.

**Bu parçadaki altı çizili zamir, aşağıdaki isimlerden
hangisinin yerini tutmuştur?**

- A) kitaplar B) denemeler
C) sözler D) yazarlar

4. **Aşağıdaki dizelerden hangisinde belgisiz zamir kul-
lanılmıştır?**

- A) Kendi kopyam imiş meğer şu dünya
Düşündüm, yoruldum doğmadan önce
B) Her akşam rüzgâr gibi sokaklara düşerek
Elleri ceplerinde birisi gezer
C) Yirminci yüzyılı yaşadım
Ertelenmiş bir yüzyıldı bu
D) Nasıl ağlamıştın akşam sokaklarda
Birden nasıl büyümüştü içimde yerin

5. I. Bu dünyadan gider olduk
II. Kalanlara selam olsun
III. Bizim için hayır dua
IV. Kılanlara selam olsun

**Numaralanmış dizelerin hangisinde ismin yerini tutan
bir sözcük kullanılmıştır?**

- A) I B) II C) III D) IV

6. Doğduğum ev, kentin merkezindeydi. Evimizin, yüksek
duvarları olan bir bahçesi vardı ve insanlar kolay kolay
içeriye göremezdi. Bu nedenle bazıları, bahçemizde hangi
ağaçların bulunduğunu çok merak ederdi.

**Bu parçada aşağıdaki zamir çeşitlerinden hangisinin
örneği vardır?**

- A) Şahıs zamiri
B) Belgisiz zamir
C) İşaret zamiri
D) Soru zamiri

Zamirler - 1

7. Belgisiz zamir, isimlerin yerini belirsiz bir şekilde tutan zamirdir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde belgisiz zamir kullanılmamıştır?

- A) Öğrencilerin tümü turnuvaya katılmış.
- B) Profilini herkese açık şekilde ayarlamış.
- C) Çalışanların hepsi bu hafta izne çıkmış.
- D) Bazı insanlar bulmaca çözmeye bayılır.

8. "Onlar" sözcüğü, hem işaret hem de şahıs zamiri olarak kullanılabilir. Bu sözcükler insan isminin yerini tuttuğunda şahıs zamiri, insan dışındaki varlıkların yerini tuttuğunda işaret zamiri olur.

Buna göre "onlar" sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde şahıs zamiri olarak kullanılmıştır?

- A) Zifiri karanlıktaki ışıl ışıl yıldızlar çocuğu şaşırtmıştı, onları hiç bu kadar parlak görmemişti.
- B) Onları raflara sen mi yerleştirdin, diyerek sevinçle kitaplığına yöneldi; onu hiç bu denli mutlu görmemiştim.
- C) Eda, bardakları büyükten küçüğe doğru özenle dizdi masanın üzerine; sonra da onlara su doldurdu.
- D) Sanatla bağı kuvvetli olan kişilere hayrandı, onları atölyesinde ağırlamaktan büyük keyif duyardı.

9. Biçare gönüller! Ne giden son gemidir bu!

I

Hicranlı hayatın ne de son matemidir bu.

II

Birçok gidenin her biri memnun ki yerinden

III

Birçok seneler geçti, dönen yok seferinden.

IV

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerden hangileri zamir değildir?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) III ve IV

10. Çok mu neşelisin?

Ne mutlu sana!

Herkes neşeli

Mutlu o zaman

Sevindim buna

Bu dizelerde aşağıdaki zamirlerden hangisinin örneği yoktur?

- A) İşaret zamiri
- B) Belgisiz zamir
- C) Soru zamiri
- D) Şahıs zamiri

11. Zamirler, isim tamlamalarında tamlayan ya da tamlanan görevinde kullanılabilir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde zamir, tamlayan görevinde kullanılmıştır?

- A) Başkalarının düşüncelerine de saygı göstermek gerekir.
- B) Sevginin gücünü bu olaydan sonra daha iyi anladım.
- C) Bu dünyada bazı şeyleri de kendin için yapmalısın.
- D) Kitaplığımdaki romanların bazılarını henüz okuyamadım.

12. İn cin uykuda, yalnız iki yoldaş uyanık

Biri benim, biri de serseri kaldırımlar

Aşağıdakilerin hangisinde bu dizelerdeki altı çizili sözcükle aynı türde bir zamir vardır?

- A) Zamanla nasıl değişiyor insan
Hangi resmime baksam ben deçilim
- B) Ruhumu eritip de kalıpta dondurmuşlar
Onu İstanbul diye toprağa kondurmuşlar
- C) Herkesin bildiği dilden bir isim
Aynalar söyleyin bana, ben kimim
- D) Geceleyin bir ses böler uykumu
İçim ürpermeyle dolar: – Nerdesin

Sözcükler Arası Anlam İlişkisi - Söz Sanatları - 2

1. “İnce” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde “Bu kibar hâlleriyle insanların hayranlığını çabucak kazanıyor.” cümlesindeki “kibar” sözcüğünün eş anlamlısı olarak kullanılmıştır?

- A) Sarışın, ince yapılı ve uzun boylu bir adam, misafirleri karşıladı.
B) Şair dostum çok incedir, insanları üzecek sözler söylemez.
C) Her şey uzun uzun düşünülmüş, ince hesaplar yapılmıştı.
D) Saat alarmının öyle ince bir sesi vardı ki herkesi rahatsız etti.

2. Balık ziyafeti herkesin hoşuna gitmişti. Yemeğin üstüne ballı manda yoğurdu verdiler. Bu, aynı zamanda balığın taze olduğunu gösteriyordu. Tadına ve malzemelerinin çeşidine bakınca burada yapılan salatanın neden meşhur olduğu da anlaşıldı. İçinde binbir çeşit yeşillik vardı.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki altı çizili sözcüklerden herhangi birinin eş anlamlısı değildir?

- A) Tür B) Ünlü C) Yaş D) Şölen

3. Balığın mekânı su ile taşır
Onun ötesini anlamak güçtür

Aşağıdakilerin hangisinde bu dizelerdeki “güç” sözcüğünün eş seslisi kullanılmamıştır?

- A) Şiir yazmak güç bir iştir, düzyazı gibi kolay değildir.
B) Gücünün farkında olmadığı için kazanamayacağını düşünüyor.
C) Gücü kuvveti yerinde görünüyordu ama öyle değildi.
D) Güç gösterisi yapmanın sana bir faydası olmaz.

4. Su yürümüş dallara ve topraklara
I

Bahar ve zaman akıyor damarlardan
Tüpleri diken diken sipahilerin

Mavi bir aydınlık içinde yüzüyor
II III

Tepeler ve insanoğulları
IV

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerden hangilerinin eş seslisi yoktur?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve IV D) III ve IV

5. Aşağıdaki dizelerin hangisinde zıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmamıştır?

A) Bir yıldız doğar çitin ardından, büyür
Koyunlarım gider gibi olur, gelir

B) Nasıl yaşayacağım ey deniz, senden uzak
Yanıp sönüyor gibi gözlerimde fenerin

C) Ey insan, başlayan her şey bitecek
Kutlu arabalar geçecek yoldan

D) Gök mavi, dal yeşil, tarla sarı olsun
Kuşların çiçeklerin diyarı olsun

6. • I ve II. sözcük arasında zıt anlamlılık ilişkisi vardır.
• I ve III. sözcük arasında eş anlamlılık ilişkisi vardır.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisinde sözcükler yanlış sıralanmıştır?

	I. Sözcük	II. Sözcük	III. Sözcük
A)	Hayal	Gerçek	Düş
B)	Cimri	Cömert	Pinti
C)	Yalın	Süslü	Sade
D)	Zengin	Yoksul	Fakir

Sözcükler Arası Anlam İlişkisi - Söz Sanatları - 2

7. Son yıllarda aktif bir biçimde araştırmalar yapıyorum. Bu araştırmalar sırasında çok fazla efor harcıyorum. Kimi zorlukları kendime has metotlarla aşmayı başarıyorum.

Bu parçadaki yabancı sözcükler yerine Türkçe karşılıkları tercih edilirse aşağıdakilerden hangisi kullanılmaz?

- A) çaba
B) etkin
C) değişik
D) yöntem

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yay ayraç içinde verilen söz sanatı yoktur?

- A) Soğuktan titreyen serçe “Çok üşüyorum.” diyordu. (Konuşurma)
B) Zeytin gözlü küçük çocuk bizimle birlikte gelmek istedi. (Benzetme)
C) Kozasını yırtan kelebek neşeyle kanat çırpıyordu. (Kişileştirme)
D) Yıllar öyle hızlı geçti ki hiçbir şey anlamadım. (Karşıtlık)

9. Dokunsam, martı gibi uçup gidecek sanki
Solgun yüzlü bir avuç kar
Orada, bir gece yarısı bir hasta çocuk sayıklar
Burada ben

Bu şiirde aşağıdaki söz sanatlarından hangilerine başvurulmuştur?

- A) Benzetme - Kişileştirme
B) Konuşurma - Karşıtlık
C) Karşıtlık - Kişileştirme
D) Benzetme - Konuşurma

10. Anadolu'nun sirke gibi keskin sözleri vardır. Bu sözleri ilk kimin söylediği bilinmez. Atalarımız söylemiştir, denip geçer. Dillerden düşmeyen, bazıları tüm dünyada bilinen bu özlü sözlere atasözü denir.

Bu parçada “atasözü” aşağıdakilerden hangisine benzetilmiştir?

- A) Anadolu'ya
B) Sirkeye
C) Dile
D) Dünyaya

11. Kendinle baş başa yaşamak istersen
Pırıl pırıl yanan karanlıklara dal

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi vardır?

- A) Benzetme (Teşbih)
B) Karşıtlık (Tezat)
C) Kişileştirme (Teşhis)
D) Konuşurma (İntak)

12. Köylerde, kentlerde, dağ başlarında
Destanlar kadar sıcak, bayraklar kadar aziz
Anamızın sütü gibi helal ve temiz
Yeniden güzel Türkçemiz

Bu dördükte “Türkçe” aşağıdakilerden hangisine benzetilmemiştir?

- A) Destanlara
B) Ana sütüne
C) Dağ başlarına
D) Bayraklara

Sözcükler Arası Anlam İlişkisi - Söz Sanatları - 1

1. Ali telefonundan part-time iş ilanlarına bakarken, bulunduğu ilçede yapılacak festivalle ilgili bir afişle karşılaştı.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümledeki altı çizili sözcüklerden herhangi birinin Türkçe karşılığı değildir?

- A) şenlik
B) yarım gün
C) toplantı
D) duyuru

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yakın anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?**

- A) Yorgunken sıcak bir çay içmek insana kendini iyi hissettirir.
B) İnsan iyi ve kötü günde dostlarının yanında olmalıdır.
C) Çalışıyor, didiniyor ama emeğinin karşılığını da alıyor.
D) Öğrencilerini her fırsatta takdir ederek onların gönüllerinde taht kuruyordu.

3. Mardin'in dar sokaklarında dolaşırken kendinizi şehrin güzelliğine kaptırırsınız.

"Geniş" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu cümledeki "dar" sözcüğünün karşıtı olarak kullanılmıştır?

- A) Babam geniş ufuklu ve anlayışlı bir insandı.
B) Bu bölümün mezunları geniş bir iş alanına sahip olacak.
C) Öğle yemeği için geniş bir zamanımız bulunuyor.
D) İnşaat başlamadan önce burada geniş bir sahamız vardı.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ağır" sözcüğünün anlamı yay ayraç içinde yanlış verilmiştir?**

- A) Konuşmasını yapmak üzere ağır adımlarla kürsüye gelirken heyecanını gizleyemiyordu. (yavaş)
B) Yöneticilik yaşamının en ağır sorumluluğunu alıp almamak konusunda kararsızlık yaşıyordu. (çetin)
C) Sinirlendiğinde çevresindekilere ağır sözler söyler, sonra da bunun pişmanlığını yaşırdı. (kırıcı)
D) Hızlı adımlarla içeriye girip, arkadaşının kulağına eğilerek ağır sesle ona bir şeyler söyledi. (gizli)

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zıt anlamlı kelimeler bir arada kullanılmamıştır?**

- A) Kapalı mutfak kapısını araladı ve açık bir çay istedi.
B) İçten dışa doğru kıvrılarak gelen boru birden patladı.
C) Doğrularını gördüğün kadar yanlışlarını da görmelisin.
D) Daha ileri atlamak için birkaç adım geri gitmek gerekir.

6. • Kutlama yemeğine yüz kişi davet edilmişti.
• Annem için topladığım kır çiçeklerini arkadaşlarıma gösterdim.

- Gece çok nem olduğu için çamaşırlar hâlâ yaş.
• Yazar, edebiyat dünyasına yeni bir soluk getirdi.

Aşağıdakilerin hangisinde bu cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin eş seslisi kullanılmamıştır?

- A) Hava o kadar bunaltıcı ki soluk almakta zorlanıyoruz.
B) Sınıftaki çocukların yüzüne bir tebessüm yayıldı.
C) Sahilde kır saçlı bir adam ağır ağır yürüyordu.
D) Her yaş, hayatımızda ayrı bir öneme sahiptir.

Sözcükler Arası Anlam İlişkisi - Söz Sanatları - 1

7. Kıvrım kıvrım yollar, köprüler, hanlar

Ovalarda yer yer pulluk, sabanlar

Bacalardan tüten isli dumanlar

“Vatan, vatan” diye seslenir bana

**Bu dördlükte aşağıdakilerden hangisi konuşturulma-
mıştır?**

A) Yollar

B) Sabanlar

C) Bacalar

D) Dumanlar

8. Gece, yavaşça siyah mantosunu sürükler

Vapurlar, şimdi suya bırakılmış kütükler

**Bu dizelerdeki altı çizili bölümde yer alan söz sanatı
aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Benzetme

B) Abartma

C) Konuşturma (İntak)

D) Karşıtlık (Tezat)

9. **Aşağıdaki dizelerden hangisinde konuşturma sanatı
yoktur?**

A) Akıl ersin ermesin sevdama

Senden yanayım, dedi yeşeren dal, senden yana

B) Dinle, ak bakışlı bir çeşme söylüyor

Kaç yıldır akarım, bilmem pazar yerini

C) Dal bir gün dedi ki tomurcuğuna

Tenimde bir yara işler gibisin

D) İşte budur sözlerimin gerçeği

Okuttu, öğretti, büyüttü anam

10. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde karşıtlık (tezat) sanatı
vardır?**

A) Bir gemi vardı büyük, beyaz, rahat

Gamsız, kasvetsiz, kalender

Şarkılar içinde gelir, şarkılar içinde gider

B) Kirazın derisinin altında kiraz

Narın içinde nar

Benim yüreğimde boylu boyunca

Memleketim var

C) İstanbul deyince aklıma

Koca Sinan gelir

On parmağı on ulu çınar gibi

Her yandan yükselir

D) Eskiden yeterdim kendime

Artardım bile

Artanla ıslık çalardım

11. Bilmece gibi konuşan Murat'ın karşısında hepimiz sus-
muştuk.

**Bu cümlede anlamı güçlendirmek için aşağıdakiler-
den hangisinde verilenlere başvurulmuştur?**

A) Benzetme - Konuşturma

B) Benzetme - Karşıtlık

C) Karşıtlık - Abartma

D) Abartma - Konuşturma

12. I. Öğrenci, haberi aldığı gibi öğretmeninin yanına koştu.

II. Piknik alanında kauçuğu andıran bir ağacın gölgesi-
ne oturduk.

III. Hasta köpeğimi kucakladığım gibi veterinere götür-
düm.

IV. Çocuk, bahçedeki büyük iğde ağacına kedi gibi tır-
manıyor.

**Numaralanmış cümlelerin hangilerinde benzetme ya-
pılmamıştır?**

A) I ve II

B) I ve III

C) II ve IV

D) III ve IV

İsimler - İsim Tamlamaları - 2

1. Canlı ve cansız varlıkları, duygu ve düşünceleri, çeşitli durumları bildiren sözcüklere isim denir.

Buna göre "Masmavi gökyüzünü ve neşeli kuşları gördüğüm için çok sevindim." **cümlesindeki isimler aşağıdakilerin hangisinde bir arada verilmiştir?**

- A) masmavi-neşeli
B) gökyüzü-kuşlar
C) neşeli-gökyüzü
D) kuşlar-çok

2. • Beş duyardan herhangi biriyle algılanabilen isimlere somut isim denir.
• Bir kişiye, benzerlerinden farklı özellik taşıyan varlığa veya topluluğa verilen isimlere özel isim denir.
• Çoğul eki almadığı hâlde birden fazla varlığı karşılayan isimlere topluluk ismi denir.

Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi açıklaması verilen isim çeşitlerinden herhangi birine örnek olamaz?

- A) Boncuk bugün kafese koyduğum yemleri yemedi.
B) Memleket hasreti hepimizi derinden yaralıyordu.
C) Bizim takım bir türlü istenen oyunu sergileyemedi.
D) Çantasındaki ipek mendili kardeşine verdi.

3. Şelalenin uğultusu rüzgârın etkisiyle bize kadar geliyor, yaprakların hisirtisine karışıyordu. Keskin bir kekik kokusu ortalığı doldurmuştu. Deniz, yerden bir kozalak alıp onu incelemeye başladı.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcük soyut isimdir.
B) II. sözcük çoğul isimdir.
C) III. sözcük özel isimdir.
D) IV. sözcük cins isimdir.

4. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde topluluk adı kullanılmıştır?**

- A) Her gün bu kadar güzel mi bu deniz?
Böyle mi görünür gökyüzü her zaman?
B) Rüzgâr tersine esiyor... Niçin?
Eski günler geri mi gelecek?
C) Kuşlar geçer bulutun üstünden
Yağmur yağar bulutun üstüne
D) Dünyanın en büyük ordusu iki kişidir,
En kalabalık kenti de bir kişi

5. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde altı çizili sözcük isim değildir?**

- A) Seni gördük bir mazi dağları sardı ses ses
Bir Akdeniz dalgası buldu içinde herkes
B) Gökten bir el yaşlı gözleri siler
Şenlenir evimiz barkımız bizim
C) Kazanmak istersen sen de zaferi
Gürleyen sesinle doldur gökleri
D) Engin kanatlı kuşlar olmasa yoldaşınız
Tepenizden bir güneş, bir ay aşardı, dağlar!

6. Tamlayanın ilgi eki (-in), tamlananın iyelik eki (-i) aldığı isim tamlamalarına "belirtili isim tamlaması" denir. Tamlayanın ilgi eki (-in) almayıp tamlananın iyelik eki (-i) aldığı tamlamalara ise "belirtisiz isim tamlaması" denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisinde belirtisiz isim tamlaması kullanılmıştır?

- A) Yolun sonu görünmeye başladı.
B) Derenin şırıltısı bütün vadiyi sarmıştı.
C) Havanın sıcaklığı bir anda düştü.
D) Oyun odası, çocukları heyecanlandırdı.

İsimler - İsim Tamlamaları - 2

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim tamlaması yoktur?

- A) Küçük bir tekne ile Giresun Adası'na doğru yola çıktık.
- B) Yeni çıkan kitapları heyecanla takip ediyorum.
- C) Bilgisayarımın klavyesini değiştirmem gerekiyor.
- D) Söz dağarcığının hayli geniş olduğu söylenirdi.

8. (I) Her edebî tür, değişik şekillerde okunur. (II) Mesela şiir ve deneme daha dingin okumalar gerektirir. (III) Bir şiir kitabı hızlıca okunmaz. (IV) Roman ve öyküler ise hemen okunup bitirilmelidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde isim tamlaması kullanılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

9. (I) Kenya, sınırlı arazide kısıtlı su ile tarım yapılan ve bol güneş ışığı alan bir ülke. (II) Burada güneş panelleriyle elektrik enerjisi üretmek çok kolay olsa da tarım ürünleri yetiştirmekte zorluklar yaşanabiliyor. (III) Ülkenin yarı kurak bir bölgesinde güneş panelleri altında patlıcan, mısır gibi tarım ürünleri yetiştirme denemesi yapıldı. (IV) Panellerin altında yetişen ürünlerin açık alanda yetişenlerden daha sağlıklı olduğu gözlemlendi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerde geçen isim tamlamalarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede belirtisiz isim tamlaması vardır.
- B) II. cümlede birden fazla isim tamlaması kullanılmıştır.
- C) III. cümlede tamlayanıyla tamlananı arasına sözcükler girmiş belirtili isim tamlaması vardır.
- D) IV. cümlede zincirleme isim tamlaması kullanılmıştır.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem belirtili hem de belirtisiz isim tamlaması vardır?

- A) Saatin pilini değiştirmek için Zeki Usta'nın dükkânına gittim.
- B) Küçükken parmaklarımın ucuna basa basa yürürmüşüm.
- C) Büyükbabamın çiftliğine ancak gece yarısı ulaşabildik.
- D) Belli ki memleket havası hepimize çok iyi gelmiş.

11. Bazı isim tamlamalarında tamlayan tamlananın hangi malzemedен yapıldığını belirtir.

Aşağıdakilerden hangisi bu özellikte bir isim tamlaması değildir?

- A) Bal arısı
- B) Biber salçası
- C) Mısır unu
- D) Ayva reçeli

12. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili ifadelerden hangisi isim tamlaması değildir?

- A) Düşünceli olmak önemli bir özelliktir.
- B) Sorunların çözümü için yetkililerle görüştük.
- C) Okulun duvarları yaz tatilinde boyandı.
- D) Kiraz çekirdeklerini bahçeye gömdü.

İsimler - İsim Tamlamaları - 1

1. Canlı ve cansız varlıkları, duygu ve düşünceleri, çeşitli durumları bildiren sözcüklere isim denir.

Buna göre,

Kış ayları kentimizde zor geçer. Kar, buz, soğuk hava tüm

I II III
yaşamı etkiler.

IV

metnindeki numaralanmış sözcüklerden hangisi isim değildir?

- A) I B) II C) III D) IV

2. Atalarım, gökten yere

İndirmişler ay yıldızı

Bir buluta sarmışlar ki

Rengi şafaktan kırmızı

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Cins isim B) Somut isim
C) Özel isim D) Çoğul isim

3. Dünyada tek olan, eşi ve benzeri bulunmayan varlıkları bildiren isimlere özel isim; aynı türden varlıkları bildiren isimlere ise cins isim denir.

Buna göre "damla" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde özel isim olarak kullanılmıştır?

- A) Damla kullandığım için artık gözlerim ağrımıyor.
B) Damla bugün okula gidip diplomasını alacaktı.
C) Damla düşmedi köyümüze neredeyse bir yıldır.
D) Damlalar yüzüne değince çocuk gülmeye başladı.

4. Aşağıdaki tabloda, numaralanmış isimlerin çeşitleri işaretlenmiştir.

	İsimler			
	I. Mutluluk	II. Orman	III. Korkular	IV. İstanbul
Özel isim				✓
Cins isim	✓	✓	✓	
Tekil isim	✓			✓
Çoğul isim			✓	
Topluluk ismi		✓		
Soyut isim			✓	
Somut isim	✓	✓		✓

Buna göre kaç numaralı isimle ilgili işaretlemelerin birinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı bir isim tamlaması kullanılmıştır?

- A) Bu yolun sonunda güzel bir yayla var.
B) Anadolu halkı çok misafirperverdir.
C) Evin bahçesindeki büyük ağaç kurudu.
D) Müziğin etkisinden uzun süre kurtulamadı.

6. Tamlayanı, tamlananı veya her ikisi de isim tamlaması biçiminde olan iç içe girmiş isim tamlamalarına "zincirleme isim tamlaması" denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde zincirleme isim tamlaması vardır?

- A) Bir anda kendimi çiçeklerin içinde buldum.
B) Parkta çocuk sesleri yankılanıyordu.
C) Söğüt ağacının altında biraz oturduk.
D) Dedemin keçileri ve tavukları vardı.

İsimler - İsim Tamlamaları - 1

7.

	Tamlamalar	Belirtili İsim Tamlaması	Belirtisiz İsim Tamlaması
I	Gelin arabası	✓	
II	Yılın romancısı	✓	
III	Mutfak perdesi		✓
IV	Gülün kokusu		✓
V	Günün haberi	✓	
VI	Odun yığını		✓

Bu tabloda numaralanmış tamlamalardan hangileriyle ilgili işaretlemede yanlışlık yapılmıştır?

- A) I ve IV
B) II ve V
C) III ve VI
D) IV ve VI

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde topluluk adı, ad tamlamasının içinde kullanılmamıştır?

- A) Türk ordusu, her yerde başarıyla görev yapıyor.
B) Takımın çalıştırıcısı yine değişmiş.
C) Komisyon kararları dün akşam açıklandı.
D) Komşu çocuklarıyla birlikte sinemaya gittik.

9. Belirtili isim tamlamalarında tamlayan ile tamlanan arasına sözcük veya sözcükler girebilir.

Aşağıdakilerin hangisinde bu duruma uygun bir kullanım yoktur?

- A) Aşağı sokakta onların büyük bir evi vardı.
B) Adamın yeni paltosu dikkatimi çekmişti.
C) Onun yüzüne bakınca mutlu olduğu anlaşılıyor.
D) Hayatın tatlı yanları onu karamsarlıktan kurtardı.

10. İsim tamlamalarında tamlayan ile tamlanan yer değişebilir.

Aşağıdakilerin hangisinde bu açıklamaya uygun bir örnek vardır?

- A) Araba boyası ile boyanmış bu kapı.
B) Rıhtımda yankılanıyordu sesi balığın.
C) Ortamın havası birden değişti ve herkes rahatladı.
D) Trabzon'un yeşili beni bir kere daha etkilemişti.

11. Aşağıdaki altı çizili sözlerden hangisi isim tamlaması değildir?

- A) Gözümün nuru ve evimin neşesi kızım, iyi ki doğdun!
B) Çocuğumun, okul takımına katılmasını teşvik ediyorum.
C) Köydeki asırlık çınar turistlerin uğrak yeri oldu.
D) İşi bu kadar uzatmaya gerek yok, aklın yolu birdir.

12. Tarımla uğraşan kişiler, öncelikle iklim şartlarını bilmeli ve

ona göre tarım ürünleri yetiştirmelidir. Toprağın türü, tarımdaki verimlilik açısından diğer önemli noktadır.

Bu metindeki numaralanmış ifadelerden hangisi isim tamlaması değildir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV

Söz Gruplarında Anlam - 2 (Söz Grupları - Deyimler ve Atasözleri - Özdeyişler)

1. Eserde, istediği her şeyi zorlanmadan elde eden hâli vakti yerinde bir adamın, mutlu olmadığını fark etmesi anlatılıyor. Bu durum, onu insanlığını yeniden keşfedeceği olayların içine itiyor.

Bu parçadaki altı çizili deyim anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Esprili ve çok konuşan
- B) Görünüşü, davranışı düzgün
- C) Paraca durumu iyi, zengin
- D) Yemeyi, içmeyi çok seven

2. Karagöz — Nereden geliyorsun böyle?
Hacivat — Efendim, çarşıya gidip kendime bir şapka aldım, oradan geliyorum.
Karagöz — Ne yapayım şapka aldınsa? Paran varmış da almışsın.
Hacivat — Canım Karagöz'üm, öyle mi derler?
Karagöz — Ya nasıl derler?
Hacivat — ---, derler.

Bu parçada boş bırakılan yere anlam akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Geçmiş olsun
- B) Güle güle kullan
- C) Kolay gelsin
- D) Hoş geldiniz, sefa geldiniz

3. Kündekâri, ahşap işçiliğinin önemli tekniklerinden biri olarak Anadolu'da Selçuklu zamanında ortaya çıkmıştır. Ahşaba sabırdan kanatlar takmaya benzer kündekâri. Ortaya konan harika eserler, zevk sahibi bir medeniyetin habercisidir. Tarihin derinliklerinden sağ salım gelen bu eserlerde eşsiz bir ahengin sesi duyulur.

Bu parçadaki altı çizili sözün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ara vermeden
- B) Kusurlarından arınarak
- C) Hiçbir zarar görmeden
- D) Düzenli bir biçimde

4. "Olur olmaz" sözü aşağıdaki cümlelerin hangisinde "Olunca, olmasından hemen sonra" anlamında kullanılmıştır?

- A) Hiç kimseyi düşünmüyor, olur olmaz nedenlerle kırıyor bizi.
- B) Yazarların ağzından bazen olur olmaz sözler dökülüyor.
- C) Olur olmaz insanlarla konuşup vaktinizi boşa harcamayın.
- D) Kaza olur olmaz olay yerine trafik polisleri gelmişti.

5. "İnsan, elinden kaçırdığı küçük bir fırsatı gözünde büyüterek onun çok önemli olduğunu zanneder." anlamına gelen atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kaçan balık büyük olur.
- B) Ne doğarsan aşına, o çıkar kaşığına.
- C) Dereden geçerken at değiştirilmez.
- D) Kuş, kanadına kira istemez.

6. Aşağıdaki altı çizili sözlerden hangisi deyim değildir?

- A) Eski arabasını geçen hafta elden çıkarmış.
- B) Para kazanmaya başlayınca burnu büyüdü, bizleri unuttu.
- C) Kırdan biraz dolaşınca içi açıldı.
- D) Bugün hiç keyfim yok, sabahtan beri dişim ağrıyor.

Söz Gruplarında Anlam - 2 (Söz Grupları - Deyimler ve Atasözleri - Özdeyişler)

7. Anadolu'nun ulusal varlıkları olan atasözleri ruha işleyen bir etki taşır. Her atasözü bir dünya görüşüne, yüzyılların oluşturduğu bir hayat tecrübesine dayanır. Söz gelimi " - - - " atasözüyle "herkesin zarar görmesine yol açacak işler yapan kimsenin, sonunda büyük bir zarara uğrayacağı" anlatılır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki atasözlerinden hangisi getirilmelidir?

- A) Rüzgâr eken fırtına biçer.
B) Acele işe şeytan karışır.
C) Korkunun ecele faydası yoktur.
D) Hazıra dağlar dayanmaz.

8. Derler ki Lokman Hekim, doktorların piriymiş. Dünyada ne kadar bilgi varsa hepsini bilir; bütün otların, çiçeklerin, ağaçların dilinden anlarmış.

Bu parçadaki altı çizili deyim anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sevdiği bir kişiden ya da şeyden sürekli söz etmek
B) Bir kimsenin içinde bulunduğu zor durumu kavrayarak hoşgörülü olmak
C) Daha sözün başında ne demek istediğini anlamak
D) Söz konusu olan şeyin özelliğini bilmek

9. Gerçek, çoğu zaman karartılır fakat hiçbir zaman sönmez.

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi bu özdeyişle anlamca aynı doğrultudadır?

- A) Doğru söz, yemin istemez.
B) Gök gürlenmeden yağmur yağmaz.
C) Güneş balçıkla sıvanmaz.
D) Kurt, dumanlı havayı sever.

10. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili ikileme "baştan savma bir biçimde, üstünkörü" anlamında kullanılmıştır?

- A) İvir zivir işlerle uğraştığı için toplantıya yetişememiş.
B) Yarım yamalak iş yaparsan tabii ki kimse beğenmez.
C) Çocuklar karlı yollarda düşe kalka ilerliyordu.
D) Eğri büğrü sokaklarda kaybolduğumu düşünmüştüm.

11. Dilimizde "burun" sözcüğüyle oluşturulmuş birçok deyim vardır. Örneğin "tehlikeli bir durumdan yara bere almadan kurtulmak" anlamında burnu bile kanamamak, "kendisini ilgilen-

I
dirmeyen bir işe karışmak" anlamında burnunu sokmak,

II
"kendisine söz söyletmemek ve huysuz olmak" anlamında burnu sürtülmek, "öğüt dinlemeyerek kendi bildiği gibi

III
davranmak" anlamında burnunun dikine gitmek deyimle-

IV
rini kullanırız.

Bu parçada numaralanmış deyimlerden hangisi yanlış açıklanmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

12. Genç mühendis, gecesini gündüzüne katarak uğraştı ve bugünlere geldi.

Bu cümledeki altı çizili deyim anlamı aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Yeni arkadaşımızın sevecen tavırları hepimizin çok hoşuna gitti.
B) Telefonu icat eden Graham Bell, ara vermeden büyük bir gayretle çalışmıştır.
C) Geceleri uyanık kalıp gündüzleri uyuyan kişilerde sağlık sorunları oluşabilir.
D) Hasan Usta, gençliğinde edindiği varlıklar sayesinde ihtiyarlığında rahat ettiğini söyler.

Söz Gruplarında Anlam - 1 (Söz Grupları - Deyimler ve Atasözleri - Özdeyişler)

1. Kişi, içinde yaşadığı kültürün kalıbında şekillenirken o kültür kalıbına kendisinden katkılar da sunar. Kültür, insanı insan da kültürü şekillendirir.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dış etkilere kültürü korumaya çalışmak
B) Kültür alışverişine önem vermek
C) Ait olduğu kültüre uygun olarak yetişmek
D) Kültürel yozlaşmaya karşı mücadele etmek

2. Aşağıdaki deyimlerden hangisi diğerleriyle anlamca aynı doğrultuda değildir?

- A) Hasret çekmek
B) Aklında kalmak
C) Gözünde tutmak
D) Özlemini duymak

3. Modern zamanda hayat o kadar hızlı akıyor ki değil okuduklarımız, yaşadıklarımız dahi artık zihnimizde yer etmiyor. Hayatı yakalayamayan biri olarak ben de şu soruyu kendime çok sordum: Okuduklarımdan, yaşadıklarımdan bana ne kaldı?

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Unutmak
B) Anlayamamak
C) İz bırakmamak
D) Akıldan çıkarmak

4. Onun romanları geçmişin karanlık kısımlarını aydınlatacak bir ışığa sahiptir. Bu bağlamda romanlarını belgesel eserler olarak ifade etmek doğru olur.

Altı çizili sözle bu parçada anlatılan romanların hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Yaşamı iyi ve kötü yönleriyle yansıtması
B) Düşle gerçeği başarılı şekilde kaynaştırması
C) Yazarının yaşamından izler taşıması
D) Tarihe kaynaklık edecek nitelikte olması

5. “Başladığın bir işte her zaman güçlüklerle karşılaşacağını varsay ki sonunda hayal kırıklığına uğramayasın, iyi sonuçlar aldığında sevinesin.” **anlamına gelen atasözü aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) İşini kış tut da yaz çıkarsa bahtına.
B) Ata malı mal olmaz, kendin kazanmak gerek.
C) Aklına geleni işleme, her ağacı taşlama.
D) İşleyen demir pas tutmaz.

6. Konuşurken insanların bam teline basmak yerine onları memnun edecek konulara odaklanın. Bu, sizin daha etkileyici bir konuşmacı olmanızı sağlayacaktır.

Bu parçadaki altı çizili deyim anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Derin bir kaygıya yol açacak şekilde konuşmak
B) Çok şaşırtacak bir söz söylemek
C) Çok kızılacak bir şey yapmak veya söz söylemek
D) Dikkate almamak, göz önünde tutmamak

Söz Gruplarında Anlam - 1 (Söz Grupları - Deyimler ve Atasözleri - Özdeyişler)

7. (I) Atasözlerinin bazıları mecaz anlamlıdır. (II) Ancak yalnızca gerçek anlama sahip atasözleri de vardır. (III) Kimi atasözleri ise hem gerçek hem mecaz anlamlıdır. (IV) Atasözlerinin bazılarında ise yargı tamamlanmamıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerdeki açıklamalara aşağıdaki atasözlerinden hangisi örnek olarak gösterilemez?

- A) I. cümle: Minareyi çalan, kılıfını hazırlar.
B) II. cümle: Akacak kan damarda durmaz.
C) III. cümle: Mum, dibine ışık vermez.
D) IV. cümle: Kır atın yanında duran ya huyundan ya suyundan...

8. Dünyaya geldiği andan ölüncüye kadar her insan mutlaka bir başkasının yardımına ihtiyaç duyar. Tek başımıza her işin üstesinden gelmek mümkün değildir. İnsanlar bu yüzden birlikte yaşamaktadırlar.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılanları destekleyen atasözlerinden biridir?

- A) Yalnız taş, duvar olmaz.
B) Üzüm üzüme baka baka kararır.
C) Adamın iyisi işbaşında belli olur.
D) Az ateş çok odunu yakar.

9. Arkadaşların senin aynandır. Davranışların, huyların zamanla onlara benzer. Bu yüzden ya ufkunu genişleten insanları arkadaş edinin mutlu olursun ya da yanlış insanlarla birlikte hareket edip üzülürsün.

Bu parçadaki altı çizili deyimle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aynı duyguları paylaşmak
B) Dünyaya tarafsız bakmak
C) Doğru bildiklerini sonuna kadar savunmak
D) Daha fazla bilgi ve görüş edinmek

10. Yazar, eserlerini büyük bir titizlikle oluşturuyordu; dile ve anlatıma çok önem veriyordu. Onun eserlerini okuyan kişi, ne demek istediğini hemen anlardı. İyi bir dil cambazıydı o.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Düşüncelerini ustaca anlatan
B) Kıvrak bir zekâyâ sahip olan
C) Fikirlerini davranışlarıyla ortaya koyan
D) Çok konuşan, herkese laf yetiştiren

11. Kimileri hayal kurmayı lüzumsuz bir uğraş olarak görse de insanın hedeflerine ulaşmasında hayalin önemli bir yeri vardır. İnsan, yapmak istediklerini önüne set çekmeden, başarısızlıktan çekinmeden, gerçeğin süzgecinden geçirmeden hayal edebilmelidir. Ancak bu şekilde hayallerini gerçeğe tanıştırmaları mümkün olacaktır.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Düşlerle gerçekler arasındaki farkı anlayabilmek
B) Gerçeklerle karşılaşmaya hazırlıklı olmak
C) Düşlerin gerçekçi olmasını sağlamak
D) Düşleri gerçeğe dönüştürmek

12. Şairler ille de yaşadıklarını yazmazlar mısralarında. Mesela memleket özlemini anlatır şair. Öyle güzel anlatır ki iç çekerek okursunuz mısraları. Sorsanız memleketinin dışına hiç çıkmamıştır belki. Şairlerin asıl işi, yaşamı kopya etmek değil; sözcüklere yeni anlamlar yüklemek, okurlarının önüne yeni bir dünya sermektir.

Bu parçadaki altı çizili söz grubunun cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Farklı düşüncelere saygı göstermeyen insanlar, yaşamdan zevk alamazlar.
B) Başkalarının yaşantılarına özenmek bireyi başarıya ulaştırmaz.
C) Yazar son romanında, başından geçen bir olayı olduğu gibi anlatmış.
D) Yapılan haksızlıkları sineye çekmek istemiyordu.

Sözcükte Anlam - 2 (Çok Anlamlılık)

1. Rüzgâr; yazın sıcakta kesildiği (dinmek) zaman yokluğunu

I

hissedip beklediğimiz, kışın soğukta esmemesini dilediğimiz (tahmin etmek) bir doğa olayıdır. Fazlaca (bir

II

III

hayli) kızgın olduğu havalarda bizi, camların kırılmasına engel olmamız (önlemek) için pencereleri kapatmaya zorlar.

IV

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinin anlamı yay ayraç içinde verilen açıklamayla uyuşmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV

2. Abdi Bey ve arkadaşı, bol ağaçlı sahil parkını gezdikten sonra biraz ferahlamak ve batan güneşi izlemek için limana doğru yürüdü. Arkadaşının sakinliği, Abdi Bey'in sabırsız ve çabuk parlamaya yatkın kişiliğine fena hâlde batıyordu.

"Batmak" sözcüğünün bu parçada kazandığı anlamlar aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Saplanmak, dokunmak - İncitmek, gücüne gitmek
B) Berbat hâlde gelmek, kirlenmek - Rahatsız etmek, tedirgin etmek
C) Dünya'nın dönüşü dolayısıyla ufkun altına inmek - Hoşa gitmeyen bir duruma uğramak
D) O hâlde, o renge bürünmek - İçine işlemek, tesir etmek

3. "Çekirdek" sözcüğünü fen bilimleri dersinde verilen anlamıyla cümle içinde kullanmak isteyen bir öğrenci aşağıdaki cümlelerden hangisini söyleyebilir?

- A) Çekirdek bir kadro oluşturup yeni işlere girişmek istiyoruz.
B) İnsan kanındaki alyuvarlar, çekirdeği olmayan hücrelerdir.
C) Kayısı çekirdeklerini kullanarak bir tatlı yapabilirsiniz.
D) Çekirdek, herkes tarafından sevilen bir kuru yemiştir.

4. Güneş Sistemi'nde 8 gezegen ve bunların çevresinde dönen 182 uydu vardır. Bunlara ek olarak milyarlarca asteroit ve kuyruklu yıldız da Güneş'in çevresinde döner.

Bir gök bilimi terimleri sözlüğü oluşturulsa bu parçadaki sözcüklerden hangisine bu sözlükte yer verilmez?

- A) Çevre B) Uydu
C) Asteroit D) Gezegen

5. • İyi bir iş bulmak için başvurmadığı kapı kalmamış.
• Bayram geldi, yine masraf kapıları açıldı.
• Bugün yine kaç kapı dolaştın, demiş Hatice Hanım'a.
• Evlerin kapılarında bronz tokmaklar vardı.

"Kapı" kelimesi bu cümlelerde aşağıdaki anlamlardan hangisiyle kullanılmamıştır?

- A) Gidere yol açan gereksinim
B) Ev gezmesi için gidilen yer
C) Gelir, geçim, kısmet sağlayan yer
D) Devlet dairesi

6. İnsanın vücut sıcaklığını ölçen ve terindeki kimyasal

I

maddeleri saptayan giyilebilir bir alet geliştirildi. Bu alet,

II

elde ettiği bilgileri kablosuz bağlantıyla akıllı telefonlara

III

gönderebiliyor. İçindeki algılayıcılar ve esnek devre kartı

IV

sayesinde ölçümler yapılıyor.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi "Bir şeyi belirgin kılmak, tespit etmek" anlamında kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

Sözcükte Anlam - 2 (Çok Anlamlılık)

7. “Açık” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde yay araç içinde verilen anlamına uygun kullanılmamıştır?

- A) Kapının açık olduğunu görünce komşusunu uyardı. (Açılmış, kapalı olmayan)
- B) Yollar açık olursa on beş dakikada iş yerine varırız. (Engelsiz, serbest)
- C) Dükân, hafta içi 08.00’den 17.00’ye kadar açık. (Çalışır durumda olan)
- D) Bugün hava açık, yağmur beklenmiyor. (Gizliliği olmayan)

8. • Kuru ekmekle karnınızı doyurmayın.
• Kuru ve renksiz bir yaşam, insanı bunaltıyor.
• Kuru tepelerin bu hâle geleceğini hiç düşünmemiştim.

Aşağıdakilerden hangisi “kuru” sözcüğünün bu cümlelerde kazandığı anlamlardan biri değildir?

- A) Heyecanı, tadı olmayan, tekdüze
- B) Yağış almayan veya üzerinde bitki olmayan
- C) Etkisi, sonucu olmayan
- D) Katıksız, yanında başka bir şey olmayan yiyecek

9. Yaşadığı acı günler aklına gelince duygulanırdı. Daha çok

I II
cuk yaşta kalemi eline alıp şiire yönelmesinde yaşadıklarının etkisi vardı kuşkusuz. Âşık Veysel saza bağlanmıştı,

III
o da kaleme bağlandı; sürekli yazdı.
IV

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

10. Ses dalgaları, suyun içinde çok hızlı ilerler. Balinalar bu sayede yaklaşık 150 km öteden birbirleriyle haberleşebilir. Bu uzaklık 1940’lı yıllarda 1500 km’ydi. Okyanuslarda çoğalan gemi sayısı, denizin içindeki - - - - artırdığından balinaların - - - - mesafesini de onda birine düşürdü.

Bu parçada boş bırakılan yerleri anlam bakımından uygun biçimde tamamlayan sözcük veya sözcük grupları aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) ortalama derinliği - bilgi aktarma
- B) karmaşayı - görüş
- C) ses kirliliğini - haberleşme
- D) gürültü miktarını - insanlara olan

11. Yolda tesadüfen karşılaşılan tanıdıklar, sevinç içinde

I II
kucaklarken birbirlerini, gözleri hemen, çay içilecek bir yer
III
arar. Bu yer bulununca da en koyu sohbetler eşliğinde
IV

çaylar içilir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi gerçek anlamda kullanılmamıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

12. “Çökmek” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde “Millî Mücadele yıllarında bütün gençlerin yüreğine vatan kaygısı çöktü.” cümlesindeki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Yürümekten yorulunca soluk soluğa yere çöktü.
- B) Zavallı kadının yanakları içine çökmüştü.
- C) Bugünlerde içime kaynağı belirsiz bir sıkıntı çöktü.
- D) İnşaat için temel kazılınca yol çöktü.

Sözcükte Anlam - 1 (Çok Anlamlılık)

1. Bir ışık kaynağının önüne saydam (İçinden ışığın geçme-
I
sine ve arkasındaki şeylerin görülmesine engel olmayan
cisim) olmayan bir nesne (Belli bir ağırlığı ve hacmi, rengi
II
olan her türlü cansız varlık) koyduğumuzu düşünün. Bu
nesneyle ışığın izleyeceği yol üzerinde bir engel oluşturu-
muş oluruz. Işık bir bölümü (Bir bütünü oluşturan parça
III
ların her biri, kısım) bu engeli (Cisimleri görmeyi, renkleri
IV
ayrıtmayı sağlayan enerji) geçemediğinden nesnenin
arkasındaki herhangi bir yüzeye ulaşamaz.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinin anlamı yay araç içerisinde yanlış verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

2. • Şiir yazma konusunda artık köreldiğimi düşünüyorum.
• Demir testerenin dişleri iyiden iyiye köreldi.
• Körelen kuyuyu el birliği ile canlandırmalıyız.

Aşağıdakilerden hangisi “körelmek” sözcüğünün bu cümlelerde kazandığı anlamlardan biri değildir?

- A) Keskinliğini yitirmek
B) Suyu çekilmek
C) Değer, önem veya yeteneğini yitirmek
D) Ateş veya ışık sönecek duruma gelmek

3. Tiyatro öldü yaygarasıyla insanların içini karartanlara çok kızıyorum. Tiyatro asla ölmez, bazen durağanlaşır.

**Altı çizili sözlerin bu parçaya kattığı anlam aşağıdaki-
lerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?**

- A) Kasıtlı veya asılsız suç yükleme / Süsü, gösterişi olmayan, yalın
B) Gereksiz olarak yüksek sesle bağırıp çağırma / Anlaşılması güç olan
C) Şikâyet etme, sızlanma / Etkin olmayan, gelişmemiş
D) Doğru olmayan söz söyleme / Sıkıntı veren, bunaltan

4. Sabahlar sizinle aydınlık
Elleriniz uzandıkça mavi bulutlar
I
Sizin için kızarıp dalında yemiş
II
Sizin için yağar bereketli yağmurlar
III
Sımsıcak dostluklar, sevgiler varken
IV
Savaşlar, kinler, öfkeler neden?

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerden hangisi gerçek anlamda kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

5. “Parlamak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde “güçlü bir ışık çıkarmak, ışık saçmak” anlamında kullanılmıştır?

- A) Tutuşturmaya çalıştığımız soba bir anda parladı.
B) Ayna parladığı için çok net göremedim.
C) Yıldızlar bu gece sanki daha çok parlıyordu.
D) Gişedeki memurun bir anda parlaması insanları ürküttü.

6. “Düz” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde “yalın, sade, süssüz” anlamında kullanılmıştır?

- A) Düz bir kumaştan kendisine etek dikmişti.
B) Yazar hikâyeyi düz bir anlatımla kaleme almış.
C) Düz bir tahta parçasına adını kazımıştı.
D) Öğretmen, defterimize düz bir çizgi çizmemizi istedi.

Sözcükte Anlam - 1 (Çok Anlamlılık)

7. Aşağıdakilerin hangisinde “atmak” sözcüğünün cümlede kazandığı anlamla yay araç içinde verilen anlamı uyuşmamaktadır?

- A) Olayla alakam olmamasına rağmen bütün suçu bana attılar. (Yapılmış kötü bir işi birine yüklemek)
B) Ben, buluşacağımız yeri ve saati bildirmek için mesaj atarım. (Göndermek, yollamak)
C) Üşümek için sırtına bir hırka attı. (Rastgele bir kenara koymak)
D) Avcının attığı hikâyeye kimse inanmadı. (Yalan veya abartılı söz söylemek)

8. “Kuyruk” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde “sıra beklemek için art arda durarak oluşturulan dizi” anlamında kullanılmıştır?

- A) Pide kuyruğunda beklemek bile ayrı bir zevkti.
B) Kuyruğuymuş gibi ağabeyinin peşinden hiç ayrılmıyordu.
C) Kalkışından önce uçağın kuyruğunda bir arıza tespit edildi.
D) Kedi, kuyruğunu kapıya sıkıştırmaktan son anda kurtardı.

9. 1. Zafer ateşi ülkenin dört bir yanını sardı.
2. Futbolcuların çabası maçı kazanmaya yetmedi.
3. Sanatçı son oyununda avcı rolündeymiş.

Numaralanmış cümlelerden birincideki mecaz anlamlı, ikincideki gerçek anlamlı, üçüncüdeki terim anlamlı uygun sözcüğü bulmacadaki ilgili yerlere soldan sağa doğru yerleştiriniz.

	P	R	S	T
1.				
2.				
3.				

Buna göre bulmacanın P sütununda yer alan harfler aşağıdakilerden hangisi olur?

- A)

A
Ç
O

 B)

Ü
Ç
A

 C)

D
M
O

 D)

A
F
A

10. Kuşların bakışından büyülenip

Dalmışım akşamın alacasına

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüğün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Her dinleyişimde bu şarkıya kendimi kaptırırım.
B) Öğrenciler zil çalınca hep birlikte sınıfa doluştular.
C) Bu soğuk havada denize girmek cesaret ister.
D) Derinlerde yüzerken rengârenk balıklar gördüm.

11. I. Çok fazla kıyafet asınca çamaşır ipi koptu.
II. Arkadaşlarından kopunca kendini yalnız hissetmeye başladı.
III. Gömleğimin kopan düğmesini bir türlü bulamadım.
IV. Geçmişinden kopamadığı için mutsuz oluyor.
“Kopmak” sözcüğü numaralanmış cümlelerin hangilerinde gerçek anlamda kullanılmıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV D) III ve IV

12. Taşlık bir patikadan aşağı inen hayvanlarımızın dizleri titremeye başlamıştı. Söğüt ağaçlarını ve serin kaynağı görünce bir parça durup dinlenme ihtiyacı hissettik. İndiğimiz yamacın eteğinde küçük ve eski bir köy var. Köydeki evlerin damlarını kuş bakışı görüyoruz.

Bu parçadaki bazı sözcüklerin anlamları aşağıda verilmiştir.

- Engebeli yerlerden gelip geçenlerin ayak izlerinden oluşan, tekerlekli araç işlemeyen dar yol.
- Dağın veya tepenin herhangi bir yanı.
- Yapıları dış etkilerden korumak için yapılan, çoğu kiremit kaplı bölüm.

Buna göre aşağıdaki sözcüklerden hangisinin anlamı verilmemiştir?

- A) Dam B) Yamaç C) Patika D) Kaynak